

23
NICOLAI BORBO

NII VANDOPERA-
NI NVGAE.

EIVSDEM FERRARIA,

*Mantua Virgilijs tumeat, Verona Catullis,
Gaudet Borbonio Lingonis ora suo.*

BASILEAE, PER AND. CRATAN
DRUM, MENSE SEPTEM
BRI, ANNO M. D.
XXXIII.

N. BORBONIVS VANDOPERA
NVS AND. CRATANDRO
TYPOGRAPHO BA
SILIENSI.

*Si mea Cratander tibi carmina digna uidentur,
Quæ niteant præli pumice tersa tui:
Hæc tibi cominendo, missurus plura: scilicet illa
Quæ dabit in lucem tempore lima suo.
Quod si indigna (ut sunt) hæc censes, parce rogamus,
Inq; locum sædum projice, et ðe rógæxgæ.*

NICOLAUS BORBONIVS
Vandoperanus D. Lucio Stellæ uiro
utraq; lingua doctissimo S. D.

ID E quanti te faciam Stella
doctissime. Ego quamuis longa
ægrotatione fractus, ærumnisq;
deformatus, non possum quin ti-
bi morem geram, nempe amico
et tali. Respondeo itaq; ad epi-
stolam tuam ut per otium licet, quam hesterno die sub
cœnâ puer hic tuus à pedibus mihi reddidit: eademq;
opera tibi cōmendo quas ad te mitto Nugas meas, il-
las scilicet, quibus olim ætatulam ludibundâ, et poëti-
ca impetigine iam tum prurientem ludificabar: quan-
do eas tam pertinaciter efflagitas. Neq; mitto tamen
uniuersas, nec eas quibus illud ætatis græce lusi, præ-
sertim cum in congerie iaceant adhuc confusæ et in-
dolatæ, cum blattisq; (quod aiunt) ac tincis rixen: ur.
Nam quî quæso collegere ac transcribere possem mi-
ser, hac ualeitudine perdita utiq; et flagitiosa confus-
tando? Verum si quando me mihi reddere dignabitur
C H R I S T V S optimus maximus, quo in
uno spes opesq; meæ omnes sitæ sunt, nihil nō agam,
quo tuo desiderio quoad eius fieri poterit, faciam sa-
tis. Dabo operam sedulò, ne dubita, ut quicquid etiam
in schedis habeo, seu serium sit illud seu ludicrum, ue-
niat in manus tuas: id quod certe eo faciam libentius,

quo te synceriorē expertus sum iam inde à puero æ-
quiorēq; cū in ceteris, tum uero præcipue in legendis
censendisq; amicorū laboribus. Hic neq; mentior nec
fingo quicquam ad gratiam: nisi loquor ex animo, nō
recuso, quin deus insigni aliquo infortunio me mactet.
Fies igitur tu Aristarchus, nec dices, cur ego amicum
offendam in nugis? & reliq. Nosti carmen Horatia-
num. Caue autē putes me alia lege hæc mittere, missu-
rumq; quamprimū græca, quàm ut seuerè abs te casti-
gentur, sed græca præcipue. Tu enim nosti, si quis al-
lius, quantulum in lingua græcanica promouere po-
tuerim solus, omniq; præsidio magistrorum destitutus
& librorum. Sed præstat hæc missa facere, ne dolorē
meū exasperē. Venio ad literas tuas. Nihil mihi nun-
ciari tristius potuit, quàm quod scribis de miserrima
ac nunquam satis lugenda clade nostrorum apud Par-
thenopen: ubi cecidere etiā duo illi inclyti heroēs, qui-
bus nihil erat in uotis prius, quàm ut primo quoque
tempore conditionē meam meliorem facerent, quosq;
ego ipsorum merito secundum deum impense amaui
semper, feciq; maximi. Sed quid facerem? ita uisum est
deo, cuius in manu sunt omnia. Ego statui posthac
quicquid acciderit malorū susq; deq; ferre, in gratiam
principis mei CHRISTI, qui nusquam non
admonet nos in sacris literis sese ut sequamur, crucēq;
nostram feramus æquo animo. Valeant ergo iam mo-
lestiæ

lestia omnes, omnia calamitose huius uitæ incommoda, quæ antea falsa fronte inaniq; & imaginaria formidine territabant hunc animulū atq; obnubilabant: quandoquidem in unum I E S U M C H R I S T V M me conijcio, ei me totum dedo, atque eo propugnatore facile contemno quicquid procellarum deinceps ac tempestatū ingruerit. Quocirca belle luserunt operam puri puti illi sycophantæ, qui isthic inuidiam mihi cōflare, meamq; labefactare existimationem conati sunt. Equidē ea de re scribere ipsi ἔδ' ἀπεχέσθαι ut me purgem ne somniaui quidem unquā: tantum abest ut metuam quadruplatores illos. Cur enim magnopere laborarem innocentiam meam tutari deo fretus, ac mihi optime conscius? Quasi uero sit ullum certius perfugium recta conscientia.

Hic murus aheneus esto,

Nil conscire sibi, nulla pallescere culpa.

Quàm uellem mi Stella scire, quid nunc habeas animi: neq; enim dubito, quin satis intelligas, quid hic mihi uelim. Sed quid ego audio? adeo imbecillā esse tuā in C H R I S T V M fidē, (liceat nunc quæso mihi tua pace tecū liberiuscule agere, ac iuxta prouerbium γλαῦλα εἰς ἀβύσσους) ut usq; adeo mortis reputatione terrearis? Hoc cene est docti hominis, & philosophi, & Christiani? Itā ne frustra tandiu tamq; ardentem & serio in diuinis literis uersatus es? Et ut de

sacris taceam, sicine Homerum frustra edidicisti, atque adeò publice tanto omnium adplausu tantaq; celebritate prælegisti? Eius uersum hūc in memoria habeo longè pulcherrimum:

Θάνατος μὴ δέ τι βίῃ θανάτου κατὰ φύσιν ὄρω.
Existima obsecro te nequicq̃ sapere, si tibi non sapis: teipsūq; tibi redde si me audis, imò serua pectus istud instaurationi politiorum literarum, καὶ μὴ ἐπέλθῃ σοι ἡ τῷ θανάτῳ ὑπόμνησις. Sanè fateor mortis memoriam amarissimam esse homini delicato & diuitijs inhianti. At nos qui C H R I S T I nomine censemur, futuramq; & æternā felicitatē expectamus, longe aliter affectos esse oportet: nimirum persuasissimū habentibus, uere beatos esse quicumque in C H R I S T O moriuntur, solamq; malorum mortem pessimam esse & metuendā: at cōtrā, preciosam esse apud dominum mortem seruorum eius. Nōne filius dei moriens mortem nostram destruxit, eademq; opera reconciliauit nos deo & patri suo, ut cum aboleret qui mortis habebat imperiū, nempe τῶν δὲ ἁβόλων; denique ut liberos redderet eos, quicumq; metu mortis per omnem uitam obnoxij erant seruituti? Quid, quod dicit C H R I S T V S apud Ozeam prophetā: Ero mors tua ô mors? Oportet ergo molem hanc carncam, corpus hoc mortale inducere immortalitatem, absorpta utique morte in uictoriam, scilicet ut retusis mortis

mortis et orci aculeis, unà cum C H R I S T O triumphemus. Siquidē aculeus mortis, inquit Paulus, peccatū est, potentia uero peccati lex: sed gratia deo, qui dedit nobis uictoriā per D. nostrū I E S V M C H R I S T V M. Quapropter insititij facti sumus illi, per similitudinem mortis eius, ut unà cum ipso à mortuis excitemur. Vnde illud scimus, qđ uetus ille homo noster, cū C H R I S T O crucifixus est, ut peccati corpus aboleretur, utq; posthac non seruiamus peccato. Credimus enim quod si cū C H R I S T O mortui sumus, cum eodem uiuemus: certō scientes, C H R I S T V M à mortuis excitatū non mori amplius, mortemq; illi iam non dominari. Nam quod mortuus fuit, peccato mortuus fuit, idq; semel: quod autem nunc uiuit, uiuit deo. Ad hunc modū & nosmetipsos existimare debemus mortuos quidem esse peccato, uiuos autē deo, per C H R I S T V M I E S V M dominum nostrum, per quem donum dei manet nos, nempe uita æterna. Nam simulatque mortem aboleuit C H R I S T V S, continuò uitam produxit in lucem, produxit & immortalitatem per euangeliū. In summa, nihil est mea quidem sententia alienius ab homine Christiano, quàm metus huiusmodi mortis, quæ nihil est aliud quàm transitus ad uitam, & malorū finis: & alioqui ridiculū est metuere ac uitare quod euitari non potest. Quotusquisque est

uel communi iudicio præditorū, qui mortem non exi-
stimet potiore uita amara, requiemq; æternam lan-
guore perpetuo? Studeamus igitur ingredi in illam re-
quiem unā cum beato Paulo ingemiscētes. Is enim dis-
solui cupiens, Infelix (inquit) ego homo, quis me eri-
piet ex hoc corpore morti obnoxio? nam mihi uita
C H R I S T V S est, et mors lucrum. Plura ex
sacris adducerem testimonia, nisi scirem te hæc omnia
melius me scire, adeoq; in numero habere. Porro ea-
go in te hac quidē in parte ea libertate usus sum, qua
te omnino usurū esse spero in Nugas meas, imò uero
in meipsum, sicubi à uia ueritatis deflectenteis nos la-
psanteisq;, Et à germano C H R I S T I sensu
aberrāteis deprehēderis. Neq; uero me pudebit doce-
ri, nō abs te solum, (ecquīs enim nolit ab isto ense mo-
ri?) sed ne à puero quidē etiā anniculo. Video festucā
in oculo tuo quā eijcere molior, tu uicissim exime tra-
bem ex oculo meo si potes. Quod si feceris, tantum
abest ut laturus sim ægre, ut ingentem gratiā tibi sim
habiturus dum uixero. Quin expecto, ut in me tor-
queas illud:

Cum tua peruideas oculis mala lippus inunctis,

Cur in amicorum uitijs tam cernis acutum

Quām aut aquila aut serpens epidaurius? Sed de
his satis. Quod mihi dolenter et queribunde scribis
de Io. Coruulo, nondū satis uideo quid optimum sit fa-
ctu.

Et. Non dubito quin ille auide belluāterq; legat fre-
 quēteis literas Glosserionis sui, hoīs perditiss. proptea
 rea quod in illis deprehēdere soleat omnia infreni sue
 libidini ad amussim respondentia. Ego autem perspe-
 ctum habeo atq; percognitum illius uulpis ingeniū,
 qui cum colludunt ambo. pernouī hominē ἱκανώτα-
 τος (ut de Marco ait Herodianus) πάντων ἀνθρώ-
 πων προποιοῦν καὶ τὰ πτωχά καὶ δούλους.
 Sed iam sine obsecro, etiam ut ad coruos si lubet, Cor-
 uulus abeat, quando scurrarū & impurissimi cuiusq;
 nebulonis libidinem præfert amicorum consilio. Qui
 sæpe admonitus, periculum cernit, nec præcauet, imò
 ridet potius ac cōtemnit, nē is dignus est qui pereat.
 Pergo ad reliqua. Quod tātopere me rogas uti de his
 quæ hic uulgò iactantur, certiozem te faciam: ego o-
 mnino nihil horum dignum uideo, quod mittatur in li-
 teras, nisi quod hic mirifice humaniorum disciplina-
 rum studia reflorescunt, dei utiq; beneficio, regisq; re-
 gum omnium benignissimi fauore. Hōc autem nō sine
 ingenti dolore fremituq; contigit eorū, qui odio plusq;
 Vatiniano politiones literas oderunt, imprimisq; græ-
 cas; quiq; antehac clamatābāt hostem esse Christianæ
 religionis, quisquis græce studeret aut loqueretur.
 Quin & in publicis concionibus è suggestu uocifera-
 bantur, admonebantq; plebeculam, sedulò cauendum
 esse, ne pueri græcis literis formarētur. Cætera piget

commemorare. Quod attinet ad cōditionem meam,
qua de tam amanter scribis te cupere cognoscere, ea
ne pilo quidem adhuc facta est melior ex quo tempo-
re hinc discessisti: & tamen ob id (deo laus & gra-
tie) nihilo peius concoquo, nihilo irrequietius dor-
mio. Abunde enim diues est, qui sua sorte cōtentus est.
Sors optima est, quæ remissionem consequimur pecca-
torum, in eamq; asciscimur sortem, qua iusti sunt san-
cti per fidē in C H R I S T V M I E S V M.
Eius liberalitas tanta fuit in nos, ut in extremam pau-
periem se dimiserit, cum esset ditissimus, ut nos illius
paupertate ditesceremus. Omnia habet, qui C H R I
S T V M habet, in quo sunt omnes thesauri sapien-
tiæ ac scientiæ reconditi. Tametsi uideo uiros aliquot
nobileis, & summa existimatione præditos, apprime
esse mei studiosos, ut hinc nōnihil adfulgeat spei, fortu-
næq; melioris: Id quod partim G. Maino uiro sanè ma-
gno & suspiciendo, partim D. Coronæo homini triū
linguarum peritia admirando acceptum fero. Quæ-
re utrunque iuxta amo unice & ueneror. Mainus
agit in familia D. Iaco. Galeoti magistri equitum, he-
rois nunquam satis laudati, ac nunc Theocreni ægro-
tantis loco liberis regijs est à prælectionibus: Coro-
næus uero F. Turnoniū pontificem purpuratū, eiusq;
nepotes, Carolum, Iacobumq; ac Iustum ex illustrissi-
mis reddit illustrioreis, dum singulareis eorum uirtu-
tes

tes immortalibus literarū monumentis posteritati con-
secrat. Ut autem res casuræ sunt, sicuti iam initio di-
xi, spero, imò certo scio patrē meum cœlestē mihi non
defuturū in tēpore, qui ne pullos quidē cornuorū à pa-
rentibus derelictos sinit perire fame. Nō sum nescius
ita natura comparatū esse, ut paupertas & philoso-
phia ferē seiūgi nō queant. Sed si suppetat honestus ui-
ctus et cultus, tum corporis tum bibliothecæ, nihil am-
bio præterea. Id enim ut opinor abunde satis est homi-
ni philologo & φιλόλογος. Cæterū uehementer mi-
ratus sum, quod scribit amanuensis tuus, nēpe à prin-
cipe tuo impense amari me de epigramatis, quæ obia-
ter luserā tum in gigantes, Claudiani fragmentū secu-
tus, tū in Chaldaeos & astrologos, tum deniq; in auē
incendiariā, quam quidam spinturnicem esse uolunt.
Demiror (inquā) quod scribit ille huiusmodi ineptias
tam honorifice acceptas fuisse, præcipueq; latinum
epigramma in auem supradictam, cuius initium quan-
tum memoria repeto, tale erat:

Legimus in ueterum lustratā annalibus urbem,

Cum uolitans flammam dira tulisset auis.

Equidem nihil hic uideo quod uiri omnibus modis ma-
ximi animum demulcere uel tantillum, nedum mihi
conciliare potuerit. Sed ô me hominem impendiō lo-
quacem. Ita delector tibi scribens, ut hucusque con-
trā quā statueram, ac profectō imprudens, epistolā

produxerim. Simul ut ocij plusculum nactus fuero, fu-
sus & accuratius ad reliqua epistolæ tuæ capita re-
spondebo. Scis me nō esse procrastinatorem, neq; diu
ad amicorū literas solitum obsurdescere, maxime cū
ex animi sententia ualeo. Vt tādē finiā, Nugas meas
iterum atq; iterum tibi cōmendo. . Nihil erit quod sim
magnopere sollicitus, quid illis deinceps eueniat, po-
steaquam dies uel horulas potius aliquot, easq; succissi-
uas, te dedisse limationi cognouero. Quod officij cum
sciam te libenter ac bona fide mihi præstaturū, ut sol-
uendo nō sim, at certe quiduis potius me quā
ingratum cōperies. Vale: & me (quod
mutuò facis) ama. Trecis festi-
nanter. Cal. April.

NICOLAI BORBO
NII VANDOPERA-
NI NVGAE.

AD DOCTOS.

Te aliò docti, non sunt hæc car-
mina uobis

Facta, nec in uestras digna ueni-
re manus.

Hic nihil est prorsus caperata
fronte legendum,

Vel quod Aristarchi lima secura notet.

Atq; hunc ne tristis uexet censura libellum,

Pro titulo Nugæ ipse libenter habet.

Haud facile excelsa de monte reucllitur ornus,

Cuius radices intima terra ligat.

Sic studium teneros quo quisq; exercuit annos

Hoc placet, hoc serò dedidicisse potest.

Ergo mihi adflauit taleis ætatula lusus,

Aut legat, aut faciat, qui meliora uolet.

Ad puellam.

Cur fugis pulchrum iuuenem puella,

Me sacrum Musis caput, atq; uatem?

Quis tuo, si me uideas, amore

Dignior alter?

NICOLAI BORBONII

Vt modis pallent simulacra miris
Quos uocant manes: Ego sic profectò,
Sanguinem cuius pereuntis omnem
Ebibit ardor.

Si meum noscās penitusq; cernas
Spiritus uirgo misere flagrantem,
Forsitan casto patiaris olim
Corde recondi.

Hic caput circum uolitans, comasq;
Aureas, nunquam uagulus quiescit,
Donec optatis tibi sub labellis
Sidat anhelus.

Hic stupens puris oculis inhæret,
Et diu sanctos ueneratur ignes
Qui deos urunt, hilariq; uincunt
Sidera luce.

De sacris hausto facibus furore,
Quosq; iam sensim subeat recessus,
Dum tui tandem penetret pudicam
Pectoris ædem.

Tunc ego dici potero beatus,
Tunc bonos inter referar poëtas,
Dulce tunc edam morientis instar
Carmen oloris.

AD LECTOREM.

Quem iuuat immensi caussas inquirere mundi,

Fulmina

N V G A E.

Fulmina qua fiant, qua ratione cadant:
 Cur sol æstiuus percurrat segnius orbem,
 Noctibus hybernis quæ sit, & unde mora:
 Quid mare, quid uetus, quid terra, quid ignis & ær,
 Vnde hominum, uolucrum, quadrupedumq; genus:
 Res gestas regumq; ducumq; & bella gigantum,
 Aut si quid tragicum mirificumq; magis:
 Hæc (inquã) qui nosse uoles tam grandia, abito:
 Ista tibi est alio fonte leuanda sitis.
 Hic nihil est, aut si quid inest, audacior ætas
 Musaq; colludunt, & puerilis amor.

E græco suo.

Non erat ut bellis Nereus, sed amoribus aptus,
 Sic tu uirgineo cui sedet ore rubor.
 Ergo cur rigidos enses præponis amorì
 Tu? præ quo Nereus durus & acer erat?

In zoilum.

Ossa tegat modicus tua zoile puluis, ut illa
 Effodiant citius dilanientq; canes.

In quendam.

Omnis homo est mendax, hoc regius ille propheta
 Dixit, & experior uerius esse nihil.
 Pollicitis qui nos ingentibus obruit, & qui
 Impostor nobis nil nisi uerba dedit:
 Mendaces homines ille auersatur & odit,

NICOLAI BORBONII

Propterea & uulgo religiosus homo est.

Puerperæ Margaretæ. N. Epitaphion.

Aspice quæ uixi ter quinq; nec amplius annos,

Nec potui coniunx mensibus esse decem:

Margaris hic sita sum primo pulcherrima partu

Quæ peperî geminos, ut peperî perij.

E græco τὸ ἀντιφώνησ.

Infelix numeras, at tempus quod fugit, ipsum

Vt parit usuram, sic parit & senium:

Nec bibis interea, nec tempora fronde reuincis,

Nescis quid sit odor, cantio, risus, amor.

Sed mori breui miser, & tam multa relinquens,

Ex multis unum uix referes obolon.

In Hugonem.

Fama est à puero solere lectos

Te permeiere nocte dormiendo.

Nunc uero tibi bella cum sit uxor,

Nec soli tibi bella, talis istam

Hugo matula mentulam decebat.

In eundem.

Si tibi sint omnes quos India mittit odores

Hugo, quos Arabes, Aethiopesq; nigri:

Si tibi sit (breuiter) quicquid capit orbis odorum,

Ore tuo putet nulla latrina magis.

Ad Caro.

N V G A E.

Ad Carolum Turnonium.

Quod datur exiguum est: animum sed respice dantis
Præsul, & hunc magni muneris instar habe.

Ad Rubellam puellam.

Viue puellarum bellissima, uiue Rubella,
Te mea lux uiua uiuere dulce mihi est.
Pone graueis curas, atq; omnia uerba malorum
Contemne, æterna est gloria parta tibi.
Crede mihi, uiues per me, dea facta Rubella,
O felix uirgo tempore nata meo.

Ad eandem.

Surripui tibi dum dormis mea bella Rubella
Basilolum, dulci nectare dulce magis.
O male me sanum, qui quod me torquet & urit,
Id dicam dulci nectare dulce magis.

E græco suo, allusio ad græcum πάλαια, in auarum quempiam.

Diuitias ut Cræsus habes, set uiuis ut Iruis:
Ergo alijs diues, pauper es ipse tibi.

In Probum.

Iactas te bene nosse cum latinas,
Tum græcas Probe litteras: at illæ
Quas fronti tibi carnifex inuexit,
Te reddunt (puto) litteratiorem.

Ad citharam.

NICOLAI BORBONII

O cithara, ô quoties colludimus, adsit Apollo,
Et moueat digitos & regat ille meos.
Adsint & Charites, Musæ, & cum matre Cupido,
Adsit lætitiæ Bacchus & ipse dator.
Frigeat ut præ me Linus, & Terpæder, et Orpheus,
Et Thebis muros quem fabricasse ferunt:
Ut mea mitescat, fidibus mollita canoris,
Fiat & ex dura blanda puella mihi.

Ad Draconem Budæi filium.

Si quisquam antiqui iuris sensa abdita callet,
Atque idem linguam fecit utranq; suam,
Hunc te illum & iuuenem Budæo hæc secula debent
O fili, ô isto digne parente Draco.

In quempiam.

Cur solito cures corpus studiosius istud,
Os, oculos, crines, pectora, colla, manus,
Desino mirari: scio caussam: ah non decet ingens
Dicere flagitium quod facis & pateris.

In eundem.

Quos ignes habeas, scimus: qua lampade flagres,
Scimus item cuius sit generis quod amas:
Istos concubitus, istos decet ignis amores.
O tellus, ferre hæc talia monstra potes?

In eundem.

Pergin? quæso, uide ne tu me dicere cogas

Plurima,

N V G A E.

Plurima, quæ cogit me reticere pudor.

In Marcum avarum. E græco suo.

Marcus avarus heri cum se suspendere uellet,

Sexq; obolis misero restis emenda foret:

Territus hoc precio, Restim (inquit) non emo tantū

Quinq; obolis tandem conuenit, atq; perit.

In Gargiliū celebrem quidē illum, sed
tamen ineptum pictorem.

Quam mihi Gargilius magno uir nomine pinxit

Mustelam, hanc possis dicere mustricolam.

E græco Luciani: uel potius Ausonij
imitatio.

Fac citò quod gratum esse uelis: quod fit citò, gratum t

At contrà, ingratum quod citò non fit, erit.

Gratia quæ properat fieri gratissima: set quæ

Serò fit, hac non est gratia grata minus.

In quendam Poëtam.

Quidam carminibus suis Poëta

Vxorem immodice suam canendo

Fecit pulchram adeò illam & elegantem,

Vt quam Penelopen uocabat ante,

Nunc factam Venerem uidens, macrescat,

Se Musasq; miser perosus omneis.

Ad Cassiam puellam.

Cassia nomen habes (fateor) dulcissima uirgo,

NICOLAI BORBONII

Pecauit ô mea lux, Cassia nomen habes:
Peccatum agnosco: at cum sis dulcissima semper,
Dicebam meritò Cassia te cassiam.

In avaros. E græco suo.
Dum moritur lachrymat, nō quod moriatur, avarus,
Sed loculum tanti quod sibi nollit emi.

De Aulo puero.
Si tibi conferret Ganymedem Iuppiter, Aule,
Pulchrior ambigeret uel suus esset uter.
AD DES. ERAS. Roterodamū.

Quàm fulgent hodie diuina humanaq; scripta,
Quàm fulgent studio Roterodame tuo.

Huc docti indoctiq; senes, iuuenesq; uenite,
Horrebat saxis, quæ modo plana uia est.

Has gemmas olim scioli calcare fuerunt
Barbarieq; ausi dedecorare sua:

Polluerant foedi tam sacra rosaria porci,
Putruerat longo lingua latina situ:

Reddita res uerbis, & rebus reddita uerba,
Omnia sunt claro lucidiora uitro.

Prisca bonis redijt uirtus & gratia libris.
O quantum hæc ætas debet Erasme tibi.

Sis felix uenerande senex, cælestia cuius
Scripta docent doctos, erudiuntq; rudes.

In Lapidē Erasmi obtreſſatorē.
Qui uomit

Qui uomit ampullas & sesquipedaliz uerba,

Obstrepit & studijs Roterodame tuis.

Qui tumet Hispana petulans & barbarus aura,

Hunc par est lapidem dicere, non Lopidem.

In eundem.

Qui Lopidem norunt cognomine, pectore, gressu,

Hunc Lopidem, lapidem, loripedemq; uocant.

Serui cuiuspiā epitaphion, alludit ad an
tiquū illud ἀδελφῶν Μαύνης ὁ τοῦ αὐτοῦ λῶ ζῶν.

Hic uir seruus erat uiuens, nunc missus in orcum

Dario magno se uidet esse parem.

In Candorium: è græco suo.

Morte patris diues factus Candorius hæres

Sortatur, noctes lufitat atq; dies.

Decoctis patrijs opibus, me pœnitet, inquit:

Hoc est quod dicunt, serò Phryges sapiunt.

In Candilum: è græco ὀφθαλμῶν.

Quem nostis, bonus ille litterator,

Ille (inquam) optimus, ille pædagogus,

Et dux Candilius puellulorum, &

Palpator femorum puellularum,

Doctus cedere, uerberare doctus,

Culos uerrere doctus, & secare,

His ille artibus & domos, & agros,

Et multum sibi comparauit aris,

NICOLAI BORBONII

Aciam gymnasium ualere iussit,
Fortuna tumidus secundiore,
Hic non Candilius sapit magister?

Ad Mainum.

Si possem, uellem te uisere sæpe Maine,
Interea hic fixum dum tenet aula pedem.
Set mihi relligio est te coram uertice tanto
Hiscere, nec possum lumina ferre tua.
Rex tibi Franciscus sua qui tria pignora credit,
Non patitur natis te procul esse suis.
Sic uisum superis, feliciter Aulicus esto,
Et nos, à nobis sicut amaris, ama.

De Franco puero. E græco suo.

Ludentis uiridi pueros in gramine uidit
Alma Venus, quorum de grege Francus erat.
Francus erat nudus, forma spectabilis, & quem
Ponè sequebatur cætera turba ducem.
Huius in aspectu dea mirabunda pependit,
Ni fallor, puer hic est meus (inquit) Amor.
Mox puerū amplexa est ridens, blandeq; locuta est,
Et nomen didicit, basiolumq; dedit:
Atq; uale dicens, felicibus utere fati,
Fausta; (ait) Veneris numina semper habe.

Ad eundem.

Si tibi Amor geminas humeris accommodet alas,

Armaq;

N V G A E.

Armaq; crudelis quæ gerit ille, geras:
Atq; ita compositum uideat te mater Amoris,
Non illum, set te deieret esse suum.

In Camillum.

Sarmentum esse uocabulum latinum
Nulla fronte negat Camillus, ô quàm
Sarmentarius hic homo est Camillus.

De seipso.

Qui uolet argenti cumulos miretur & auri,
Et lapidum eo quicquid ab orbe uenit.
Hippocratem ediscat, legesq; humanaq; iura
Qui uolet, & magni flagret amore lucri.
Contentus cithara, Musisq; mea; puella,
Emoriar si rex maximus esse uelim.
Libertate mea felix ego carmine uincam
Orphea Threicium, Phœbigenamq; Linon.

In Camillum.

Mentiris toties mihi, set istuc
Ipsam tam bene, tam facis diserte, ut
Omnes iam uideant Camille, qui sis
Orator malus & bonus poëta.

C H R I S T V S loquitur.

Aër, Terra, Fretum, Syluæ, Mons, Ignis, Olympus,
Omnia transibunt, set mea uerba manent.

Ad Carolum Turnonium.

NICOLAI BORBONII

Cum tibi pontificum ueneranda in sede locato,
Fulgebit rutilo crine bicornis apex:
Tunc me tunc facies dignum isto culmine uatem,
Si modo tu dicas, Euge poëta ueni.

In Rufum, alienarum uigiliarum
suppilatorem.

Cum mihi surripias noctu mea carmina Rufe,
Litterulis debes nomen habere tribus.
Prima caput Famæ, medium dat prima Volucris,
Te peragit Latij littera prima Remi.

De seipso & Rubella.

Pallet mœsta simul si mœstus palleo: letus
Oscula si posco, leta Rubella rubet.

Ad Iosam gymnasiarchum.

Cum pueros ornas ac formas optime Iosa
Moribus integris litterulisq; bonis,
Munus obis quo non aliud præstantius ullum,
Nulla est in terris functio pulchra magis.
Quod si ingrata negat mercedem turba malorum,
Perge, laborantem præmia digna manent.
Qui teneram ætatem nobis commendat Iesus,
Fœnore cum multo reddet Iosa tibi.

In Rhomam.

Rhoma fuit: nequeo breuius te Rhoma perisse,
Dicere: quid breuius dicere, Rhoma fuit?

Ad D.

AD D. IAC. GALEOTVM

magistrū equitū uirū clarissimū.

Cum tibi pollerent iuuenili sanguine uires,
 Integrūq; foret robur ad arma potens:
 Iure tibi Galeote data est heroica palma:
 Pacis & armorum laus tibi prima fuit.
 Quid memorem insignem uirtutem, & fortia facta,
 Quorum tota memor Gallia semper erit?
 Nunc etiam uiridis superest & cruda senectus,
 Visq; animi crescens, ingenijq; uigor.
 Nil igitur mirum si te respublica gaudet
 Talem à consilijs principis esse sui.
 Hec tōra set si non digne cantauit Homerus
 Nec potuit, moueo cur ego maius opus?

In Chærintum.

Te Chærinte senem nemo est qui nesciat esse,
 Te uetulum nemo nescit olcre caprum.
 Discinctus tamen incedis, iuuenemq; per urbem
 Mentiris, tincta compositaq; coma.
 Sic te posse putas imponere stulte puellæ,
 Quæ uasra te ludos delitiasq; facit.
 Obseruat Chærinte tamen captatq; fatemur,
 Non te, set numos (quos amat illa) tuos.
 I miser, & puero uerum mihi crede monenti,
 Turpiter insanit captus amore senex.

NICOLAI BORBONII

Epitaphion eiusdem.

O hospes, carmen breue (si uacat) hoc lege queso.

Hic tumulus iuuenem continet, atq; senem.

Il duo sunt tamen unus homo, Cherintus amator

Nempe senex annis, iudicio iuuenis.

In Glosserionem iactanticulum.

Contrà quàm deceat bonum poëtam, &

Præter rhetoris optimi decorum,

Qui se iactitat esse nunc poëtam,

Nunc se rhetora prædicat disertum,

Musarum rudis usquequaq; planè

Ignarum caput artium bonarum

Hic est Glosserio ille gloriosus.

Mors. E græco suo.

Maxima pœnarum Mors pœnas terminat omneis:

Qui moreris, Christo fide, beatus eris.

E græco *μολὸς δὲ βίῃς ἐλευθερία*.

Thesaurum in somnis quidam tractabat auarus,

Hunc somnum esse sibi perpetuum cupiens.

At mane ut uidit post somni lucra priorem

Pauperiem, ad somni gaudia rursus abijt.

In Porculum.

Si te Porcule fūrta, si rapinæ

Numatum faciunt & otiosum,

Nil miror, tibi quando quæ propinat

Adri

N V G A E.

Adridens tot opes, & illa caeca est,
Fallax, perfida, pestilens, iniqua,
Primum quenq; sibi obuium beare &
Fortunare solet: beare quenquam
Si terrena modò & caduca possunt.

Fides Christiana. E græco suo.

Inconculsa fides cœlum morientibus offert,
Scilicet est in nobis opus illa dei.

Ad D. I A C. Galeotū magistrū
equitū. E græco suo.

Dedecus est lacerum pannosumq; esse poëtam,
Qui studijs Musarum inhians tibi sudat & alget,
Quiq; tui generis splendorem, & fortia facta,
Fortunasq; tuas, in cœlum carmine tollit.

E græco Ἰδμυτις.

Pauper eram iuuenis, senio confectus abundo
Diuitijs, mihi fors commoda neutra fuit.
Olim uti poteram, cum res fortuna negabat:
Nunc uti nequeo, cum nihil illa negat.

In Irundinē sub Medææ statua ni-
dulantem, imitatio Politiani.

Medææ statua est, natos cui credis Irundo?

Fer aliò, uidet, hæc maculat ut ipsa suos?

In Canē D. Iusti Turnonij, αὐτοχθόνιος.
Si celereis damas potes & præcurrere ceruos,

NICOLAI BORBONII

Syluiuagos capros, & genus omne feras:
Cur porcos uaccasq; & oues, uitulosq; laceßis?
Mansuetumq; cupis dilaniare gregem?
Parce: ut sis domino dignus re & nomine iusto,
Quem sua plebs tanquã pacis Afylon habet:
Ille nihil patitur fieri ui, æquissimus heros,
Parce, putas quicquid corripis esse tuum?

Allusio ad illud distichon Platonis,
quod citatur à Gellio: τὸν ψυχρὸν
ἀγὰθωνα Πιλῶν &c.

Oscula dum capio, subit ecce labella puellæ
Aegra anima, & properans ut fugitura fuit.

Ad P. R. Philippum à Camera cœno
biarcham Corbien.

Sunt quibus hæc ætas sit ferrea uisa Philippe,
Quiq; boni in terris nihil superesse putent:
Nunc (clamant) periit uirtus, doctrina fidesq;
Et pudor & ueræ religionis amor.
Falluntur: set ubi his dabitur te nosse, uidebunt,
Quàm sit iudicij regula falsa sui.
Esse tui paucos simileis, hoc scilicet unum,
Quod merito doleant, quod ue queratur, habent.

Distichon è græco suo.

Tabescunt homines nimio mœrore, nec ulla
Quæ profint homini commoda mœror habet.

De se

N V G A E.

De se & Cupidine.

Oblatæ iuuenem dum forma uirginis ictum

Me putat, elata lampade risit Amor.

Vt uero Hippolytum casto me pectore uidit

Vincere, demissa lampade fleuit Amor.

In quempiã importunũ basiatorẽ,

Oscula uis tibi dem, lotij turpißime potor:

Non tibi, set Musis oscula seruo meo.

A D C L A V D I V M Turnoniũ
pontificem Viuarien.

Ecce tibi Iani Faustæ rediere calendæ,

Præsul ab Hectorea, nobile stirpe genus:

Mittere non possum pro strena munera pauper,

Qualia dat diues, qui dare magna potest.

Carmina set diuũ sunt munera, Carmina mitto:

Hæc legito, magni muneris instar erunt:

Et quot Tiresias uixit, Cumeaq; uates,

Tot tibi dent lætos fata uidere dies.

In Mellerium.

Ni mihi Mellerius merito bene, uerba dedisset,

Nescirem fallax bestia quàm sit homo.

Εἰς τὸν αὐτὸν.

Si tibi Mellerius montes promiserit auri,

Mellca si dederit uerba, dedisse puta.

Ad Luc, Stellam Mediolanen.

NICOLAI BORBONII

Et desiderio tui uidendi
 Arsi semper, & usq; deflagraui.
 Nunc demum mihi, cui tuos ocellos
 Coram cernere, candidumq; pectus
 Contingit, superest nihil petendum
 A dijs, ni ut tibi Stella largiantur
 Quod nouere tuæ eruditioni
 Deberi, ueneriq; gratiæq;.

E græco λυγκιλίου.

Si tibi qui ceruis & qui cornicibus anni
 Debentur, meritò tot tibi quætis opes.
 At cum sis hominum & senium quos opprimit unus,
 Tantarum Stimulus te caue perdat opum.
 Ac ne post tantos pereat tibi uita labores,
 Et quicquid cumulas glutiat alter edax.

Ad Musam.

Cur sic assiduo turgent tibi lumina fletu
 Musa? dies nobis ecce serena redit.
 Carolus Hectoreæ gentis decus ille fauendo,
 Præsentis nobis numinis instar erit.
 Quo nos efficiat nil non agit ille beatos,
 Nec cessat nostris illachrymare malis.
 Cur iterum ergo hominem uerbis precibusq; fatigas?
 Nónne semel frontem perfricuisse sat est?
 Imitatio epigrammatis antiqui poëtæ
 Pulicis & græci τὸ πολιτικῶν.

Phæbus,

N V G A E.

Phœbus, Mars, Iuno, tria sunt quæ nomina prægnās
 Consuluit mulier quid paritura foret.

Respondet Phœbus mas est, Mars fœmina, Iuno
 Neutrum, fors ueros treis tulit esse deos.

Nascitur Androgynus: quæ Phœbus destinat undis,
 Marsq; cruci, Iuno Mors erit ensis, ait.

Omnia contingunt: ex arbore lapsus in amnem,
 A prius elapso figitur ense miser,

Suspendere pedes rami: Mas occidit ergo
 Fœminaq; & neutrum: fluctibus, ense, cruce.

Ad Io. Lobellum

Bellus es, elegit sedem hanc sibi candida uirtus,
 Qua sine nil belle, belle Lobelle facis.

E græco suo αὐτοῦ ἑσθλῶς.

In dumo laqueos auibus puer aptat o paco:
 Haud procul hinc pater est, & putat esse feram.

Mox tenerum pectus ferrata cuspide rupit,
 Et sua fœdauit sanguine tela suo.

Perforat & ferro se natum amplexus eodem:
 Heu pater infelix, heu miserande puer.

In Porculum.

Quæris cur adeò intumuit tibi Porcule uenter?
 Vt totum uentrem Porcule te faceret.

In eundem.

Inter cœnam aliquid narrari sepe rogasti

NICOLAI BORBONII

Porcule, quod lepidum ridiculumq; foret:
Si nunc in furca penderes Porcule (dixi)
Amphora penderes non homo, ridiculum est.

In zoilum.

Dilacerat uultur iecur immortale Promethei,
Hæc eadem poena est quam patitur Tityus:
Se sequitur fugitatq; rotis Ixion adaëtis:
Fallunt Sisyphias impia saxa manus:
Illudunt miseras fluxuræ Belidas urnæ:
Tantalus in medijs aret anhelus aquis.
Iuppiter hos iuste, set iustius inuida punit
Pectora, nam poenam quam meruere ferunt.
Dormiat in pluma, sit Cræso ditior ipso
Zoilus, in proprio pectore uulnus alit.

AD R. P. IOAN. Bellaïum
præsulē Parisien. nuper factū.

Ergo lupis tibi Christus oues committit abactis,
Pascua dilecto qui dabis apta gregi.
Diffugiunt cæcæ ludibria noctis & umbræ,
Diuinumq; oritur te ueniente iubar:
Pax cœli & requies. Breuiter, uis omnia dicam?
Aurea te redeunt secula Pontifice.

In Marcum.

Tu uel opum compesce famem, lucrumq; sitire
Desine, uel cur sis quærere Marce macer.

In Augu-

In Augerium. E græco suo;

Augerius dulcem noctu dum uisit amicam,

Latranti fecit talia uerba cani:

Quid canis oblatras? non sum fur, sed peto tantum

Vna nocte tua, ludere cum domina.

In Puellam.

Vt donem sibi passerem puella

Non cessat rogare Turrianum,

Vellet forsitan & Catullianum.

E græco μαλκεδονισ το ιατρο.

Adstabat medicus uir heri mihi letifer ægro,

Grata interdicens munera Bacche tua.

Iussit aquã ut biberem, nimirum ignarus Homerum

Vinum hominum robur dicere, uanus homo.

In Charidemum.

Grammaticen scripsit græcam Charidemus, eamq;

Prædicat ostentans omnibus, atq; legens.

Afferit esse ipsis uel Athenis atticiorem:

Mentitur: Græcus num Charidemus homo est?

In eundem.

Scis quid ab antiquo distet Charidemus Homero?

Ille oculis captus corporis, hic animi.

In anum lasciuientem.

Cur me sollicitas edentula, cur 'ue fatigas,

NICOLAI BORBONII

Obturbans studijs ô scelerata meis?
Insignis quondam meretrix, scortumq; fuisti
In precio, set nunc frigida, sola iace.
Iam nulli quatiunt iuuenes tibi nocte fenestram,
Nec tua neglectus limina frangit amans.
Et cum nulla tibi uiuentis imago supersit,
Pruris, in furias, in Veneremq; ruis.
Me lasciuia petis, nec me inuitare uereris
Turpis, in amplexus concubitusq; tuos.
Ventre tuo magis adridet mihi uile sepulchrum,
Carnificis podex pulchrior ore tuo.
Si desiderium mihi fortè obrepit amandi,
Deligo quæ iuueni uirgo sit apta mihi.
I uetula ad stygios manes, & nube Charonti:
I misera ad coruos putre cadauer anus.

Duorum amicorum epitaphion.

Quos habuit quondam uiuentis una uoluntas,
Nunc uita sanctos urna habet una duos.

In Turbilionem.

Vxorem ignaro formosam patre puellam
Turbilio duxit, molliculam, teneram.
Hoc ubi resciiuit pater eius, feruidus ira
Nil aliud potuit dicere, dixit, habet.

In eundem. E græco suo.

Duxit heri uxorem qui pulchram adeoq; uenustam,
Ecce

Ecce pater factus Turbilio est hodie.

Vidit ut infantem, superis pro hoc munere grates

Egit: quæ hunc mulier nolit habere uirum?

De eodem & Porculo.

Donauit natam pro coniuge Turbiloni

Porculus, idq; ampla non sine dote fuit.

Quippe domū geminā, geminosq; in mœnibus horā

Et geminas uillas, haud procul urbe, dedit: (tos,

Et geminas uestes, uaccas totidem, atq; iuuenços,

Porcellos geminos, & catulos geminos,

Et geminos loculos auro argentoq; sonanteis,

Gallinas geminas, atq; capras geminas

Donauit (breuiter) gemina omnia Porculus illi,

Et geminam uxorem, nempe dedit grauidam.

Epigramma quod febre sæuiente faciebat.

Fac deus ut nostro discedat corpore febris,

Et refluat dulcis per mea membra sopor.

Complures abiire dies, cum lumina somno

Nostra carent, ualeo nec graue ferre caput.

Si quid edo, uideor cineres mihi mandere, & ora

Arida perpetuò tristis amaror habet.

Mox alacri factō sic dextram porrige semper,

Seruiat ut soli mens mea tota tibi.

Nō tamē ut uolo ego, at tu ut uis, Pater optime, fiat:

Nam te laus omnis, te decet omnis honos.

NICOLAI BORBONII

Egræco suo.

Iam studijs inhiat totus melioribus orbis:

Quid fugitas? da da barbara turba manus.

Marronis auari epitaphion.

Ah fœtet nimis, huic foueæ Marronis auari

Corpus inest & mens: flecte uiator iter.

In Hugonem.

Cum miser Hugo putas te carmina condere, certe

Hugo non condis carmina, tundis aquam.

De suo libello.

Agri non nequeunt placere multis

Qui flores uarios rosasq; gignunt:

Sic mentem recreant, leuant, iuuantq;

Demulcentq; epigrammatoy libelli,

Quæ nunc ludicra, nunc seueriora

Tractant, quæ salibus scatent, iocisq;.

Ad Mich. Blesen.

Dum Venus amissum natum uocat anxia Amorem,

Et puerum toto quæritat orbe uagum,

Obuia facta tibi pharetrato fortè Michaël,

Ille sibi ualeat, tu meus (inquit) eris.

Hic læta Ambrosios Cytherea inspirat honores,

Dum tibi dat roseis oscula mille labris.

Et nunc ille prior laceris miser exulat alis,

Te uice deserti mater Amoris amat.

Precatio

Precatio Christianorū. E græco suo.
*Vt tua pertingat penetretq; precatio cælum,
 Corde sit ex puro, sit brevis, atq; frequens.*

*In sacrificulum labris non mente pre-
 cari solitum.*

Sacrificus modios preclarum mille susurrat:

Non aliter turpis simia labra mouet.

*Ad Lodoicū Dintauillam iuuenem
 nobiliss. equitem Rhodium.*

Ex quo te non uidi æstas iam septima fluxit,

O decus o animæ pars Lodoicæ meæ.

Nos ætate pares, nos præceptore sub uno

Præclaræ pueros erudiere Trecæ.

Par facies, par forma fuit, par ardor utriq;

In studijs, uelle ac nolle duobus idem.

Prima elementa Trecis feliciter hausimus unâ,

Nostraq; coniunxit pectora uerus Amor.

Verus amor, quem nulla dies memori eximet æuo,

Ingenium si quid Musa q; nostra potest.

In ædes Tyranni cuiusdam.

E græco suo.

Hæ sunt diuitiæ ui, ferro, crimine, partæ:

Hæc spolijs, hæc est sanguine plena domus.

Ad patrem.

Vt teneris pulcher uidear placeamq; puellis,

NICOLAI BORBONII

Querere me uestem dicis amande pater:
Falleris, haud etenim uestis, sed corpus amatur:
Nanq; petit nudum nostra puella uirum.

Ad Io. Maldinum.

Miraris quod amem? mirari desine: cœlum
Et maria, & terras, omnia cogit Amor.
In cœlo superos, in terra, hominesq; ferasq;
Et pisces in aquis, omnia cogit Amor.
Aërias uolucres, & quicquid spirat in orbe,
In flammam & furias omnia cogit Amor.
Dic Maldine mihi, qui tot tantisq; potitur
Imperijs, nōne est imperiosus Amor?

Samij pueri utraq; lingua docti
epitaphion.

Ergo obiit Samius lingua facundus utraq;
Dictus amor seculi delictumq; sui.
Occidit ante diem, sic mors inimiciter egit,
Vtraq; flet laceris mœsta Minerva comis.

Aliud.

Hoc Samium iuuenem mors inuida marmore clausit:
Flent Musæ, Charites, Pallas, Amor, Veneres.

Deploratio temporis.

Vnde fit ut tantis agitari fluctibus orbem,
Et mutata adeò uideamus tempora rerum,
Atq; eadem longe diuersa prioribus? unde

Tam subito? ni mota trucidis uiolentia Martis
 Sæuiat, & Saturni inuisi inamabile sydus,
 Impediatq; Iouem & Venerem, Atlantisq; nepotem
 Mercurium? adproperet celeres & Luna meatus
 In rabiem, lumenq; suum indignata recondat,
 Et radios Phœbus neget? & sint omnia cæca?
 Nunc in bella ruunt furiatibus mentibus omnes,
 Qui modo tranquillæ gaudebant munere pacis.
 Nimirum ille furens inuertit Martius ardor
 Omnia. parte poli summa sedet, ac tenet arcem:
 Quô lubet omnia agens, reliquis nunc imperat astris.
 Nec sola hæc: restant alia & grauiora ferenda.
 Nescio quid nobis cœlestia signa minantur
 Occultum horrendumq; magis, quod dicere uatum.
 Nemo queat, tanta res hæc caligine mersa est.
 Quid memorem exilia et tormenta? incendia, pestes,
 Diluuiâ, exhaustus pelagi, Telluris hiatus?
 Fulminaq; et tonitrus? fulgetra, tremendaq; spectra?
 Tabificamq; famem? morbos? dirosq; cometas?
 Bella set in primis, bella, ô dii, qualia bella:
 Quæ fore uel quiuis pastor uel durus arator
 Præsciat: in promptu caussa est, discordia regum,
 Atq; humana, sui semper mens nescia fati.
 Set deus ipse pater qui temperat omnia solus,
 Solus hic astrorum cursus huc ire uel illhuc
 Cogere, nosq; potest tantis prohibere periclis,

NICOLAI BORBONII

Pulsatus precibus syncera mente profectis.

Ad Carolum Turnonium.

Vt pullos gallina tegit seruatq; sub alis,

Ne sursum rapida præda ferantur aui:

Sic me cum Musis Mecœnas Carole serua,

Perdere quem cæcæ nitur ira deæ.

Quod potuisti olim, melius nunc posse memento:

Nec uideas qui sim, set modo qui fuerim.

De fratre suo.

Orta per autumnum tempestas terruit orbem,

Prostrauitq; homines undiq; terra tremens.

Arsit mirificis & crebris ignibus æther,

Et pluit admixta grandinis agmen aqua.

Armenta atq; greges passim, uolucresq; seræq;

Labuntur, serò pastor ad antra fugit.

Sternuntur segetes, syluæq; domusq; tonitru

Terrifico, tegitur terra cadaueribus.

At tibi nil nocuit cœli hæc iniuria frater,

Reddidit illæsum te tua uera fides:

Vera fides iustum quæ te facit optime frater,

Vera fides magni munus opusq; dei.

In Hugonem.

Qui te difficilem negant, probatæ

Hi non sunt fidei, Putoq; nullum

Hugo te magis esse scrupulosum.

In te

In te scrupulus ater in profundo
 Talo, scrupulus in caput superbum
 Intrat, scrupulus in tumente sacco,
 Auri scrupulus in manu sinistra;
 Terræ scrupulus utilis secandæ.
 Cum tot sint tibi scrupuli, Putamus
 Nullum te fore scrupulosiorem.

In Maldinum.

Ridebas ictum telis me nuper Amoris,
 Maldine, at nunc scis tu quoq; quid sit Amor.
 Vre precor grauius, grauius precor ure Cupido,
 Quem tibi nolentem succubuisse uides.

E græco suo.

Dic mihi, cum tibi sit Christus tam multus in ore,
 Cur uita Christum flagitiose negas?

Deum inuocat apud populum
 concionaturus.

Alme faue C H R I S T I genitor, da dicere recte:

Huc ades, & linguae suggere uerba mee.

Tu deus es, solusq; potes præstare quod opto.

Præ me ut sit pylîj barbara lingua senis.

Mulceat hic aures sermo meus, hæreat imis

Visceribus, doceat, suadeat, atq; inuuet.

In temporis iniquitatē aũ roge diuus.

Hei mihi cur sordent spreti laceriq; poetæ,

NICOLAI BORBONII

Quorum cœlesti pectora mente calent?
Ignauos homines, mimos, scurrasq; uidemus
In precio, ornari delicijsq; frui.
Vnde hic inualuit rerum præposterus ordo?
Hei mihi quàm nimium iusta querela mea est.
Set ualeat dea cæca, pijs inimica poëtis,
Queis pro diuitijs nomen habere sat est.

Aleator desperabundus loquitur.
E græco suo.

Nunc aliquis dæmon ueniat, qui suggerat aurum,
Aut laqueum: nam sic uiuere, pœna mihi est:
Aut certe misero mihi terra repente dehiscat.
Proh dolor, Heu quantis alea plena malis:
Heu quot in exitium ludendi sacra libido
Pertrahis, in summum dedecus, inq; crucem.

Ad Carolum Turnonium.
Tecum in desertis possim bene uiuere syluis:
Tecum pro magna rursus erit urbe mihi.
Tu mihi curarum requies, tu noctis in umbra
Lumen, tu capiti grata corona meo.
Te quocunq; uoles sequar, & tuus usq; manebo.
Quamuis non tanto Carole dignus hero.

Ad D. Iacobum Turnonium Ca
stren. antistitem.
Cum tibi gratas heliconis umbras
Et bonis cordi uideamus esse

Litteras,

Litteras, Diuūm tibi dona præsul
Gratulor ista.

Hectoris, clarum genus unde ducis,
Sanguinem diuūm referens paternis
Moribus, nostri iuuenum lucerna
Diceris æui.

Corporis raras animiq; dotes,
Quas tibi large superi dederunt,
Quis neget Musa tonitruq; dignas
Virgiliano?

Iurium duros aperire nodos
Doctus, & callens utriusq; linguæ
Gratias omneis ueneresq; pulchro
Exprimis ore.

Ergo uirtutes Iacôbe tantas
Antequā possim memorare digne,
Ebibat mundi fluuios, & omne
Musca profundum.

Te tamen nostras generose nugas
Vt legas oro iuuenis libenter,
Plura tantisper tibi dum paramus
Et meliora.

Non prius felix animiq; compos
Sum quicturus, tua quā per orbem
Fama percurrat, uolitansq; summum
Pulset olympum.

NICOLAI BORBONII

De seipso.

Laudo bonos, castigo malos, ignoscite utriq;

Sum puer, Et pueros libera lingua decet.

Egræco suo.

Tam multus tibi CHRISTVS est in ore,

Et tam multus in ore Lucianus.

Hunc laudas mihi, prædicas & illum.

Hunc magnum canis, æmularis illum.

Huius perstudiosus, illiusq;

Set sic alter ut altero tibi sit

Facundus magis & magis canorus,

Mirandus magis & magis stupendus.

O dignum caput execratione,

Sputis omnibus, omnibus flagellis.

O mens tartarea pianda flamma.

Nunc qui scis scio, fers in ore CHRISTVM,

Fers in pectore & ore Lucianum.

I A C. Tussano præceptori.

Quod mihi pollicitus toties Tussane fuisti,

Mentio cum de aliqua conditione foret,

Præceptor: nunc dum se offert occasio, præsta:

Discipuli memorem te decet esse tui.

In medicum indoctum.

Si tibi litterula accedat quæ in Nestore prima est,

Fies mendicus, qui modo eras medicus.

Ad Iacobum

21601 N V G A E.

AD IACOBVM Tuffanum
præceptorem.

Visere te toties uolui, set me usq; moratur
Hic Tussane pudor, cumq; pudore timor.
Quem non uirtutum lux terreat ista tuarum?
Doctrinæ quem non inclyta fama tuæ?
Publice enim linguam profiteris utranq; fauore
Regis, & hoc mira dexteritate facis.
Tu patriæ nostræ, quam claram reddis & ornas,
Gloria, tu secli diceris huius honos.
O me felicem nimium mea si bona norim,
Qui sedeo auditor discipulusq; tuus.
Aonidum ueluti sacro de fonte sororum,
Quanta tuo nobis commoda ab ore fluunt?
Quæ tibi pro meritis referretur gratia tantis?
Præmia quæ possim reddere digna tibi?
Nempe miser? Fatisq; diu uexatus iniquis?
Quem tetigit cæcæ fulmen & ira deæ.
At quamuis iaceam obscurus, sim uilior alga,
Sim nihil, ingrati nolo subire notam.
Noctes atq; dies, ut te pia numina seruent,
Assiduas imo pectore fundo preces.
Dicere quæ nollem præsens, Tussane, nec ausim,
Perfricta facie scribere iussit Amor:
Et puero commissæ tuo est, quam perferat ad te,
Charta loquax, digitis præcipitata meis.

NICOLAI BORBONII

Adeundem.

Nonnihil ergo operæ, tanquã res seria, nuper
Expressit studijs littera nostra tuis.
Sic bene habet certe, cum tantis laudibus altum
Euehis ad cœlum meq; meosq; modos.
At caue ut irrites Venerem Venerisq; puellum:
Scis etenim numen quàm sit utrunq; potens.
Horum diuino qui me conferre Poëtæ
Ausus es, iratos pergin' habere deos?

Adeundem.

Na so tibi uideor, Tussane, intellego, nempe
Scribo Tomitanis carmina digna Getis.

Ad Iacobum Baratanum amicum
non uulgarem.

Quàm doleo, quod te non uisere sæpius ausim,
Vsq; adeò tota pestis in urbe furit.
Siccine dira lues ab amico auellis amicum?
O dolor, ô læsi numinis ira potens.

In Stagninam puellam.

Sordida Stagnina est semper, quia non fluit, unda:
Hinc Stagna à stagno nomen, opinor, habes.

In inuidum.

Inuide cum teipsum cesses adfligere nunquam,
Nutririq; tuis cum uideare malis:
Moribus impuris pereat tua spurca senectus,

Effodiat

NUGAE.

Effodiat coruus lumen utrunq; tibi:
 Auferat exectam uultur per nubila linguam,
 Intestina uorent sanguinolenta canes.
 Et ne intacta tui pars corporis ulla supersit,
 Prandia sint rabidis cætera membra lupis.
 Reliquiarum aliquid restet si fortè sepulchro,
 Ossa premat durus semisepulta lapis.
 Dumq; huc atq; illuc anima errabunda feretur,
 Sibilet in tumultu uipera seua tuo.

Ad lectorem.

Qui legit has nugas oro sit candidus, & se
 Si non delectant ad meliora ferat.
 Nil aliud prima promittit fronte libellus,
 Quàm sese nugas intus habere meras.
 Quanq̃ hic non adeò forsàn liber ibit ineptus,
 Nec nialus ex omni parte putandus erit:
 Si modo me superi cæpto supercesse labori,
 Et summam faxint imposuisse manum.
 Sæpe in neglectis reperitur gemma lapillis,
 Sæpe cadus uilis nobile nectâr habet.

E græco τὸ λουκιλίῳ, in Homerum
 auarum.

Se facere ingenteis sumptus dum somniat Hermon,
 Ingenuit, laqueum repperit, atq; perit.
 Ad puellâ, E græco suo.
 Quî sit, ut inflammet magis, ac magis urat in horas,

NICOLAI BORBONII

Contemplans oculos pulchra puella tuos?
Ex oculo dextro ridens Venus, eoque sinistro
In me contorquet tela proteruius Amor.
Me miserum, quid agam? fax plus satis una fuisset,
Infelix, cogor cur ego ferre duas?

De eadem.

Nunc age, lympidulum fontem uisamus, ut illhic
Congressu dominae colloquioque fruatur.
Quid differs igitur? mea lux accedere fontem
Ad quem mille mihi basia ferre soles?
Basia uel diuini longe superantia nectar,
Aut si quid diuini nectare dulce magis.
Set tua permixtam praebent mihi basia linguam,
Dispeream si non hoc tibi iussit Amor:
Ut magis ac citius consumar, et urar amando.
O fons, o posthac non adeunde mihi.

Ad eandem.

Quæris aquam uirgo? duo sunt mea lumina fontes,
Ex quibus (oro) uide flumina quanta fluunt.
Quod si ignem quæris, mea sunt precordia flammae,
Sic, ut aqua in me ignem suscitet, ignis aquam.
Ἀδὲ αὐτοῦ illud ex tempore sic
uertimus.

Qui modo amor fuerat, nunc est sartago culinae,
Vrit et hæc, mentem quis neget esse fabro?

Græcum

N V G A E.

Græcum dist. sic habet.

καλοῦντο τὸν ἔρωτα μεταλλάξαι, ἐποίησε
τὴ γαρον, οὐκ ἀλόγως, ὅτι καὶ αὐτὸ φλέγει.

Venator & amator. E græco suo.

Vt sæpe incassum uenator retia tendit,

Sic frustra infelix sæpe laborat amans.

Idem.

Retia sæpe solet uenator tendere frustra:

Non raro miseram ludit amans operam.

Idem.

Sæpe fit, ut frustra uenator retia ponat:

Sæpe operam perdit, quem ferus urit Amor.

Ad D. Franciscum Galiottum, D.

Iacobi Galiotti illustriss. uiri filium

egregium adolescentem, exhorta-

tio ad uirtutem.

Cur generose puer uirtutis fertur amara

Radix, eiusdem uero dulcedine fructum

Esse incredibile? an' ne hominem cum sola beatum

Et facere & seruare queat, uelit ipsa laborem

Præ se ferre etiam? an uero mens improba & audax

In culpa est, noster'ue animus, qui mollis & eger

Cassatur morbi expertem, miscetq; proteruus

Virtutem uitij, stimulante libidinis æstro?

Nanq; tibi uirtus sese amplexabilis offert,

NICOLAI BORBONII

Hanc facile ipse tibi adiungas, citraq; laborem,
 Si modo te exhibeas alacrem, & generosa uoluntas
 Adfuerit. quod si tibi fortè uidebitur illa
 Aspera principio, ne crede, at lumine falso
 Mentis, longe aliam quàm debeat esse, uideri.
 Haud aliter quàm quæ sunt dulcia, censet amara
 Aeger, ita illudit sensu non gratus amaror.
 Sic quibus & diræ exitiale Cupidinis ulcus
 Intus inest, aciem mentis non stringere possunt
 Oppressæ, ut uideant, quanta in uirtute uoluptas,
 Quantaq; cōmoditas uere bona. Tu puer oro
 Hoc genus ut pestes, hominum fuge: pessima nanq;
 Serpit in ætatem contagio sæpe tenellam.
 Deniq; uirtutis certa haud aliunde petenda
 Sunt exempla tibi, quàm quæ pater inclytus heros
 Ipse tibi peperit Galeottæ gloria gentis.
 En Franciscæ domi quod tu mireris abunde
 Quodq; imiteris habes, seu famam extendere factis,
 Seu magnis rebus uitam exercere gerendis,
 Seu iuuat in studijs doctrinæ adytisq; Mincruæ
 Versari, & sacros Musarum haurire liquores.
 Hoc ego postremum arripias puer optime, malim,
 Quàm fera luctifici secteris prælia Martis:
 Nam tibi præceptor qui contigit, ille Mainus,
 Ille tibi calcar currenti sedulus addit,
 Nempe accitus in hoc à patre: his ergo duobus

Tutus

NUGAE.

Tutus eris ducibus, qui certum ostendere callem
Lumine sub tanto flagrant: tu perge relictâ
Radice, ut possis uirtutis carpere fructum.

Quæ primum sub amara apparent, mitigat usus.
Incipe, dimidium facti est cœpisse, nec usquam
Conanti fortiq; animo pia numina desunt.

In quendam.

Quod molleis faciam uersus, quod temporis huius

Corruptos mores carmina nostra premant:

Displicet hoc cuidam, qui se mihi dicit amicum:

Infelix quô te perdere pergis? ait:

Siccinè Musa tibi sensus ista abstulit omneis:

Musa Tomitanos uisere digna Getas?

Hæc ille: at certe nil me uulpecula fallit,

Nam timet in nugis nomen habere meis.

In lucem non uult sua turpia facta uenire,

Cognosci non uult, hinc dolor, hinc lachrymæ.

Leonis Carpij iuuenis doctissimi
epitaphion.

Qui iacet hic, linguas græcam, hebræam atq; latinâ,

Calluit ac docuit: uiuere dignus erat.

Patria Burdigale, nomen Leo Carpius, ingens

Delicium Charitum, Pieridumq; decus.

Eripere incensis dum tentat ab ædibus omneis,

Matrem cum paruis fratribus, atq; patrem:

Seruatis reliquis hunc flamma absorbuit unum:

NICOLAI BORBONII

Hæc iuueni finis non inhonestæ fuit.

In Marcum medicum.

De facie Marcum non novi, at febre laborans
Illius memini nomen, & interij.

De Io. Florio rhetore.

Ver aperit flores, & rident omnia uere,
Vere nihil totus pulchrius annus habet.

Set quos uer præbet flores, moriuntur & arent:
Perpetuos flores Florius unus habet.

Seuerini pueri epitaphion.

Parua Seuerinum complectitur urna puellum,

Inq; Seuerinum Parca seuera fuit.

O pater, ô mater, quid chari funera nati

Lugetis? cur sic lumina uestra madent?

Nunc ille æthereæ diuûm spatatur in aula,

Exhilarans pulchro cum Ganymede Iouem.

In Sutorem.

Deprensus nuda nudus cum Thaide Sutor,

Hic non Sutor erat (credo) fututor erat.

In Hugonem.

Qui dicis cātulum loco Catūlli,

Et dicis cúculum loco cucūlli:

Idem qui cécidi sonas cecidi,

Hugo qui lépores uocas lepôres,

Qui mas cūlus idem esse másculusq;

Qui perfidus

N V G A E.

Qui perfidus idem esse p̄rfidusq̃;
 Ducis, qui bibere esse idem ac bibere, &
 Qui dicis tenerè loco tenere,
 Qui dicis decoris loco decòris:
 Sexcenta istius Hugo qui farine
 Effers & fabricas palàm atq; ubiq̃;
 Tanta est gratia liberalitasq̃;
 Tanta est istius ingeni uenustas:
 Atq; hoc usq; adeò est quotidianum,
 Vt nil iam magis extet usitatum,
 Vulgatum magis, aut magis receptum:
 Nomen grammatici interim eruditi
 Vsurpans, cumulans pecuniarum
 Thesauros, & agros, bouesq̃; equosq̃;
 Dum stultorum hominum atq; rusticorum
 Dediscenda doces rudeis puellōs.
 Set te non patiemur ultra, & istos
 Fumos uendere desines, nec Hugo
 Set Nugo tibi nomen est ferendum.

Ad Franciscum Galeottum puerū
 egregium rusticantem.

Næ Francisce sapis, qui fumosa urbe relictā
 Letus habes studijs cōmoda rura tuis.
 Isthic uirginibus poteris colludere doctis,
 Et bibere Aonias alter Homerus aquas.
 O rura Artomica nimium felicia terræ,

NICOLAI BORBONII

Hic (dicent) uates, hic puer ille fuit:
Et Galeottorum super æthera fama uolabit:
Clarius hoc nullum nomine nomen erit.

In Stagninam puellam.

Cornici nostra est Stagnina simillima certe,
Quo se mersat aquis hoc manet atra magis.

De And. Alciato iuriconsul.

E græco suo.

Dicitur Alcides domuisse immania monstra,
Sub quibus & languens & miser orbis erat,
Barbariem monstrum multo truculentius illis
Strauisti, Alcida maior es Alciate.

E græco suo.

Quotidie ad speculum qui se muliebriter ornat,
Compositamq; sinit molliter ire comam:
Qui sua discincta denudat pectora ueste,
Cuius in articulis plurima gemma micat:
Huc oculos qui foemineos conlimat & illuc,
Qui nil perfricta fronte pudoris habet:
Qui digito scalpit summo caput, & fricat uno:
Qui præter flores nil tenet, aut uiolas:
Tam bene per uicos qui incedit, tamq; modeste,
Et bene curata qui cute tam bene olet:
Qui nulli nouit non adridere libenter,
Qui semisræcta uerbula uoce facit,

Bellus

N V G A E.

Bellus adulescens, suavisq; & honestus habetur,
Dignus amore hominum dignus amore deum.
Hocine miraris? mirari desine, talem
Esse decet quem non foemina, set uir amet.

In inuidum.

Cur optas moriar? neq; enim post fata silebo
Inuide, set uitam persequar umbra tuam.

Eusebii hominis impii epitaphion.
E greco suo.

Hic iacet Eusebius qui fulminis occidit ictu,
Vtpote qui indignus nominis huius erat.
Sensit quam toties miser, irritauerat iram
Numinis, & serò credidit esse deos.

Aliud.

Hic iaceo Eusebius uenerando nomine, set re
Impius, inq; homines impius, inq; deos.
Fulmine semiustum hic me leto fata dederunt:
Ecquis ab irato numine tutus erit?

Ad deum Opt. Max.

Ad te confugio supplex rex maxime regum,
Ignea quo solo tela iubente cadunt.
Qui deus omnipotens es, maximus, optimus, unus,
Cuius & hoc mundi dextra gubernat opus.
Solus in accessi rutilans in culmine cœli,
Fluctuagis radias stella serena uiris.

NICOLAI BORBONII

Tu solus dubios per cæca pericula cursus
Dirigis, & fractis nauibus unus ades.
In medio quisquis fuerit pessundatus alto,
Si tua suspiciat numina, saluus erit.
Saluus erit, gaudes etenim præstare fauorem
Semper in humanum mitior aura genus.
Fer pater auxilium, & sortis misecere subactæ:
Quicquid & à stygio traximus amne, laua.
Da nobis animos puros, da pectora munda,
Vincere da quot amant mundus & ægra caro.
Da stygij uarias superare satellitis artes,
Da flagrare pio semper amore tui.
Exaudi pater alme, iterumq; iterumq; precamur,
Per CHRISTI & nati flagra crucisq; tui.
De se & Io. Perrello.
Non amo Perrellum si possum dicere uere,
Hoc possum uere dicere, Non amo me.
In ὦσον δ' ἐλφους.
Ab quàm difficile est falsos cognoscere fratres,
Quos hodie uestis prodigiosa tegit.
Set misere rum uulgius taleis miratur & esse
Cœlestis animas semideosq; putat.
Horum si ignores fucum simulataq; uerba,
Et uestem uideas, esse putabis oues:
Falleris, intus sunt uulpesq; lupiq; rapaces,
Aut si quid peius uulpibus atq; lupis.

Ode dia

Ode dicolos tetraastrophos de Christi
 fti natiuitate & eius actis.

Cum dolo primistigio parentes
 Mortis in casses miseri ruiſſent,
 Non duo ſoli cecidere: totus
 Concidit orbis.

Tum ſera clauſum triplici ſupernas
 Limen ad ſedes aditum negauit:
 Impij tristes acherontis umbræ
 Cuncta uorabant.

Intimos manes, tenebrasq; uasſas,
 Horridas tetri latebras auerni,
 Multa de uitæ gremio recedens
 Turba ſubibat.

Tum iugum legis ſubiit minacis,
 Hinc timor mentes odiumq; legis
 Cepit humanas, magis hinc magisq;
 Noxia creuit.

Fleuit humanum genus, obſtupente
 Matre natura, ueniamq; facti
 Protinus magnum querula tonantem
 Voce popoſcit.

Ipſe de ſumma pater arce, mœſti
 Audiit iugem populi querelam:
 Et ſuos & quos uoluit cathenis
 Ditis ademit.

NICOLAI BORBONII

Filium CHRISTVM miserans quietas

Misit in terras, uterum pudicæ

Qui puer nono gravidum parentis

Mense reliquit.

Is ducis legem ueteris secundum

Saxeo fudit gladio cruorem:

Postea uiuo docuit fideleis

Fonte renasci.

Qui quaterdenis Cererem diebus,

Nec tuos Euan latices recepit:

Mox & impurum Satanam ligatum

Trusit in imum.

Lumen æternæ fidei coruscum

Explicans, Orci patefecit artes:

Quoq; nos olim uetus ille serpens

Luserit astu.

Mortuis uitam, propriumq; cæcis

Reddidit uisum, genus omne morbos

Atq; languores, furiasq; multis

Expulit ægris.

Inde Iudææ furiosus error

Perfidæ gentis, sibi quæ uidendo

Ante promissam male sana lucem

Ferre nequiuit.

Imocens CHRISTVS trahitur, flagrisq;

Cæditur, paruo mage mitis agno:

Talis

N V G A E.

Talis hæc nobis reſerauit altum

Viſtina cælum.

Hic ſalus noſtræ precioſa uita,

Hic ſua cunctos anima redemit,

Hic in æternam, dedit, ut queamus

Scandere lucem.

Ergo cui laudes potius canamus,

Quàm tibi noſtro pie C H R I S T E regi?

Te decent hymni, tibi debet omnem

Mundus honorem.

Ad Ludouicum Dintauillam ex
tempore.

Quantus amor Lodoice tibi me copulet, audi:

Quantus qui Niſum iunxerat Euryalo.

Vt te plurimum amem, cogit me forma, pudorq;

Quem uideo ante oculos luxuriare tuos.

Egregia flores uirtute politus ad unguem,

Corporis excellis dotibus, atq; animi.

Præ te uel iuuenem contempſiſſet Venus illum,

Lactea cui mauors inguina rupit aper.

Huc accedit honos & claræ ſtirpis origo,

Et pietas animi dexteritasq; tui.

Viue, uale, conuexa polus dum ſidera paſcet,

In freta dum fluuij præcipitata ruent.

Ver. E græco ſuo.

Ver aperit flores, & rident omnia Vere,

NICOLAI BORBONII

Vere nihil totus pulchrius annus habet.

Aliud.

Maius adest, uernant & rident omnia passim,

Nidificant uolucres, & Philomela canit.

Aestas.

Omnia maturat feruens ardoribus Aestas,

Corpora desiccant, segnia membra facit.

Autumnus.

Vina dat Autumnus, replet cellamq; penumq;

Si calor est hodie, cras tibi frigus erit.

Hyems.

Semper Hyems senibus metuenda, tremantibus æuo,

Set iuuenes uegetat, roborat, auget, alit.

Annus.

Ver, Aestas, Autumnus, Hyems, sunt quatuor unum,

Quæ si membra simul iunxeris, Annus erit.

In Rhomanicum.

Vt ludam tecum Rhomanice sæpe rogando,

Te sæpe ostendis frontis habere nihil.

Non pudet integras ludo consumere noctes,

Vendere te uestes non pudet atq; libros.

Non pudet assidue scortari, spemq; parentum

Fallere, & oblitum non pudet esse dei.

Quod sine fronte rogas, iuvat hoc sine fronte negare:

Res

N V G A E.

Res nocitura tibi quam petis atq; mihi est.
 Omnia largiri, nil non dare cuiq; roganti,
 Non amor est, uitium est immodicusq; pudor.

In Pontilianum.

Rumor ait crebrò te Pontiliane cacantem,
 Ventris onus digitis accelerare tuis.
 Nec tamen in cœna manibus tractare uereris
 Inq; mea partes accumulare quadra.
 Ah satis est, obsecro quiesce, tibiq; ministra,
 Non placet obsequium Pontiliane tuum.

In eundem.

Pontiliane, rogo, uel desine, uel tibi serui,
 Nam tua plus satis est officiosa manus.

E græco ἀδύλον.

Haud nimis, haud minimū, mensura est optima Bac
 In quo uel mœror, uel solet esse furor. (chi,
 Exhilarat quartus nymphis tribus additus idem,
 Tunc etiam thalamis promptus & aptus adest.
 At si despumet nimium, auersatur amores,
 Vicino leti membra sopore rigans.

Precatio Christiana, ἐκ τῶν θαγγελισ.
 scripsit admodum puer.

O pater omnipotens, clariq; habitator olympi,
 Laudetur merito nomen honore tuum:
 Adueniat regnum, tua sit rata ubiq; uoluntas,

NICOLAI BORBONII

Fiat & in terra sicut in arce poli.

Da nobis hodie panem, & nos exime noxæ,

Vt ueniam nostris hostibus usq; damus.

Nec sine tentando Stygius nos opprimat Erro,

Fac animas nostras ut mala nulla ligent.

In Caspium Auarum & furacem.

Caspianus æternum se dicit furibus hostem,

Sic metuit numis diuitijsq; suis.

Atqui si ex animo fures ita Caspius odit,

Cur princeps furum tam placet ipse sibi?

Ad amicam.

Cur uiolas mittis? nempe ut uiolentius urar:

Heu uiolor uiolis ô uiolenta tuis.

De R. D. Claudio Lonuio Lingonen. antistite.

Vnicum nostræ patriæ parentem

Stirpe, doctrina, pietate, forma,

Nobilem nacti retinete pietis

Lingones armis.

Ne qua tempestas uiolenta, ne qua

Aut manus aut uis rapiat: uidetis

Vt placet cunctis & amatur omni

Carius auro?

Hic adest prudens uigilansq; pastor,

Qui lupos pulchro remouens ouili,

Sedulus large pecus omne sacro

Gramine pascet.

N V G A E.

*Præsulem tantum ueneratus æqua
Mente, non possum citharam tenere
Quin ut hunc seruent superos canora
Voce precetur.*

*LONVIO longam date fata uitam
Claudio, quo nil magis est amandum,
Cui breui sacrum ueneranda cinget
Purpura crinem.*

*Ad D. Iobinum musicū uirum, præ
sulis Lingonen. à secretis.*

*Seu canis aurata lyricum testudine carmen,
Seu proprio placidos ducis ab ore sonos,
Tum mihi tum sterni fluctus uentiq; uidentur,
Et fieri pulsa nube serena dies:
Paulatim & montes, agmenq; coire ferarum,
Huc etiam motos credo uenire deos:
Tunc mihi de terra super aurea sydera tolli,
Tunc uideor summo proximus esse Ioui.
Quid dotes Iobine tuas & cætera dicam
Ornamenta, quibus nobile pectus habes?
Salue igitur multum nostri Tirynthius æui,
Salue cui nec habet Gallia tota parem.*

E græco ἀδελφότης.

*Omne breue est homini misero quod uiuitur æuum,
Vel liceat nobis omnibus esse senes.*

NICOLAI BORBONII

Optima set citius fugit ætas: dum sumus ergo,
Omnia sint passim pocula, cantus, amor.
Instat hyems, seniumq; malum, tunc nulla puella
Segne minis inguen suscitât empta decem.

In fronte Gelliani codicis ex
tempore.

Attica nox hæc est, nulli cessura dici,
Quod dedit egregiæ Gellius artis opus.
Sermonis Veneres hic sunt, omnesq; latinæ
Deliciæ: vulgo non patet ista penus.

AD D. MARGARETAM Navarra
rorum reginā, regisq; FRANCIS-
SCI sororem prægnantem.

O dilecta deo regina, et numine plena
Margaris, ô clara regia stirpe soror.
Fœmina rege potens germano, et rege marito:
Fœmina præcipuis antefrenda uiris.
Tu præstas uirtute tua, ne prisca uetustas
Nostra pudicitie tempora laude premat.
Nam tua inextinctam seruant præcordia flammam,
Diuinoq; tuum pectus amore calet.
Ingenium, mores, candor, præstantia formæ,
Diuitiæ, pietas, lingua disertâ, genus,
Ornamenta tibi tot sunt, cœlestia dona:
Te superest mulier nulla beata magis.

Set uereor

N V G A E.

Set vereor iuuenis ne dicar stultus & audax,
Virtutes ausus dicere uelle tuas;

Quas neq; Threicius digne cantauerit Orpheus,
Saxa licet cantu traxerit atq; feras.

Sis felix, & cum pariendi uenerit hora,
Nō Lucina ferat set tibi CHRISTVS opem;
Sitq; tuus (seu mas fuerit seu scæmina) foetus
Persimilis matri persimilisq; patri.

In Corallium.

Me solum quoties uides Coralli,
Non cessas mihi permolestus esse,

Tecum ludere cogis & iocari,
Et collum mihi sepe, sepe utrunq;

Titillas latus usq; & usq; macris
Instando digitis, identidemq;

Lingua lumina basias petulca:

Hinc hinc i procul, i procul Coralli,

Non sum scæmina, sum puer dicatus

CHRISTO uni domino, pijsq; Musis:

I portentum crebi ignibus cremandum

Impurum caput, impudenter audax:

I, ne mox moriar, nostra nanq;

Non fert Gallica terra *wa de pæssas*.

Ad G. Piscem poëtam.

Qui tam dulce canis iuuenili carmen auena,

Piscis, & Aonium fundis ab ore melos,

NICOLAI BORBONII

Illos ut melius modulatos esse negarim

Qui traxere lyra saxa serasq; sua.

Te mihi relligio est Piscem appellare: canoræ

Sirenis potius nomine dignus eras.

Ad D. Langiũ Tuffani discipulũ.

Pallada Tuffano coniungis utranq; magistro,

Virtutes referens illius & ueneres:

Dotibus his tantis accedit forma, genusq;:

Perge puer, magno sic Ioue dignus eris.

Virtus. Egræco suo.

Pulchra, dei donum, Virtus facit una beatos,

Post cineres Virtus uiuere sola facit.

In Pylum.

Me Pylus nuper secum certare coëgit,

Nominis ut demens ardet amore sui.

Censores aderant, calamo certatur utrinq;:

Set non longa fuit pugna, uolente deo.

Palma mihi cedit, Pylus ridetur, & eius

Carmina sunt toto fabula facta foro.

Prouocat & Pylum puerorum turba per urbem

Insectans ronchis, inficiensq; luto.

Et Pylus latitans optat sibi terra dehiscat,

Pœnitet & mecum conseruisse manus.

Est sibi Pythagoras, & quicquid cogitat audet

Stultus, & accepto uulnere serò sapit.

DEVS. Egræco suo.

Vnus qui deus est, hunc unum credimus esse:

Quo sine, quæ fiunt, sunt ea facta nihil.

Ad dominum Renatum parentium amicum.

Debeo grande tibi æs, nec soluere curo Renate,

Meq; tuo uinctum semper in ære tenes.

Syngrapha nulla tibi est, testesq; adhibere negasti,

Qui candor tuus est, & pietas, & amor.

Quid superest igitur, nisi tali indignus amico

Vtq; statim faciem perfricuisse noter?

Set moriar potius, uel uiuus trudar in orcum,

Ingrati maculam quàm subijsse uelim.

Non ego, set per me multo cum fœnore reddet

Musa tibi, cui sum deditus, atq; sacer.

Immortalis eris, totoq; canêris in orbe,

Temporibus felix nate Renate meis.

Ad eundem. Egræco suo.

Debeo multa tibi, ô hominum charissime, nec sum

Soluendo, esse etiam lætor in ære tuo.

Debeo non nolens multa, & nil debeo nolens,

Debeo nil nolens, debeo multa uolens.

Somnus & mors. Egræco suo.

Quo mors nata fuit, somnus patre natus eodem est:

Quàm bene sunt similes frater & ipsa soror.

N I C O L A I B O R B O N I I

In Plautulum poëtam.

Carminē proscindis meritò lacerasq; nouerca

Plautule, nam nimis est illa nouerca tibi.

Sed te fert rumor letale parare uenenum:

Quid facis infelix? quò furiose ruis?

Hic nisi mentitur rumor, scis quid facis amens

Plautule? Confundis carmina criminibus.

In eundem.

Vis intemperias auferre, odiumq; nouerca?

Crimine non debes, carmine iure potes.

In eundem.

Pone uenena precor, mi Plautule, pone uenena,

Parce sacras Musis conscelerare manus.

In promptu tibi sunt scazontes, sunt & iambi,

Hæc arma, hæc uatem Plautule tela decent.

Ad patrem.

Frigida nostra pater dixisti carmina, sanè

Frigent quæ fecit carmina potior aquæ.

Ad eundem.

Me cessatorem uocitas, non cesso nisi cum

Cessas, cum cessas, tunc ego cesso pater.

Ad D. Car. Turnonium.

Si te purpureum quam uisis Roma remittet,

Ipsa reuiuifcet carmine Roma meo:

Sin minus, optarim potius te Gallia nobis

Scruct.

Scruet, te saluo Carole saluus ero.

Brilli pueri epitaphion.

Discite uos pueri taleis euadere casus,

Et mea desertum cur habet ossa nemus.

Brilluseram puer ante alios formosior omneis,

Quos unquā tulerit Vandoperanus ager.

Hic me uenantem miserum & nil tale timentem,

Fulmineo spumans ore uorauit aper.

Credo equidem Martem (Veneri ne fortè placcrem)

In scelus hoc dentes adplicuisse suos.

Si me igitur nossset quondam Cytherea & amasset,

Et forma & fati alter Adonis eram.

In Charidemū. E græco suo.

Qui nunc se Hippocratem Charidemus nūcupat, illi

Multo esset melius se facere Harpocratem.

E græco suo. εἰς μοῦραχός.

Innumeri indutis hac tempestate cucullis,

Se coelo dignos esse, deosq; putant.

Sic miseram falsa uenantur imagine plebem,

Et sua sub dulci melle uenena tegunt.

Sic pia prætenu uirtutis pectora fallunt,

Illudunt uulgo, simplicibusq; nocent.

Quid monstrosius est monacho, qui præter amictum

Nihil aliud ueræ religionis habet?

In Martem. Scripsit admodum puer.

NICOLAI BORBONII

Scatj
 Mars inimicitias fouet & ferit impius iram,
 Concordes animos dirimit, Pacemq; perosus
 Horrida cōmittit iunctos in praelia fratres,
 Incenditq; domos odijs, & funera tectis
 Letiferasq; faces infert, pestemq; famemq;:
 In furias reges agit, & plerunq; superbo
 Deturbat solio, populos euertit & urbes
 Ferreus, humano solitus gaudere cruore.

Ante diem innumeras animas demittit in orcum,
 Infernisq; addit tenebris, & tartara dicit:
 Vindictam fitit, & studio sceleratus habendi
 Ardet, & in somnis fraudes concinnat, & aptat
 Insidias, artes percallet mille nocendi.
 Ense uiri pereunt, uruntur moenia flammis,
 Captivæ matres, pueri pueræq; trahuntur:
 Omnia confundit Martis furor, omnia miscet.

Ad Io. Tempium.

Tempius hoc nomen seu dant tibi Theſſala tempe,

Nulla quibus fertur terra beata magis:

Seu potius tanta pietate uocaris ab ista

Tam pius, egregiè quadrat utrunq; tibi.

De ſeipſo. E græco ſuo.

Nunc quamuis loculos exhauserit alea nostros,

Nec melius pluma noſtra crumena ſonet:

Non tamen ad laqueum fugiam, ſed mente recepta

Iam ſperno & iubeo turpe ualere lucrum.

Tranquillis

Tranquillis reddor studijs, & carmina condo

Quæ celebrent toto nomen in orbe meum.

Ludite uos alij quibus aurum crescit in arca,

Ludite, ne ludam me mea damna monent.

DE GILB. DVCHERIO

Claromonten.

Si quisquã orator bonus est, idemq; poëta,

Si quenq; dotis laus utriusq; decet,

Quem Pithô miratur, amatq; canorus Apollo,

Vtraq; Ducherio gloria iure datur.

Amor loquitur. E græco suo.

Hunc arcum metuant reges, Tellus, Mare, Cœlum;

Præq; meis frigent omnia tela Iouis.

Mors. E græco suo.

Dum uolet omnipotens tria Claudî fâta sororum,

Subiacet imperio Mortis uterq; polus.

D. BARBESIO heroi inclÿto

ac Vandoperæ domino.

Raptus ut in cœlum est meus ille Georgius olim,

Qui fuit Ambasiæ gloria prima domus,

Fleui, fleuerunt mecum & fâta impia Musæ,

Dixerunt, fleuit Vandoperanus ager.

At pro defuncto nobis qui contigit heros

BARBESIVS, ueræ nobilitatis honor,

Detergit nobis lachrymas & gaudia reddit,

Dum nos fortunæ spe melioris alit.

NICOLAI BORBONII

Quid tam magnifice de te heros optime dicam?

Omnia sunt meritis inferiora tuis.

Ergo tuæ supera uiuendo stamina parca;

Et diuos facileis, cum morieris habe.

Ad eundem.

Scribere cur ad te potius quàm accedere malim

Si rogitas, isthuc me uetat ire pudor.

Ecce tamen totum tibi me uir maxime dedo,

Dum uiuam in famulis me numerabo tuis.

Nil fingo, loquor ex animo, fac ipse periculum,

Atq; iube, peream ni tua iussa sequar.

Ecce tibi doctas faciam seruire sorores,

In cœlumq; seram teq; tuamq; domum.

De Germano Brixio, & Salmonio

Macrino poëtis nobilibus.

Aetas egregios duos poëtas

Hæc fert aurea Brixium & Macrinum:

Lingua maximus est uterq; utraq;,

Ex æquoq; beata uena utriq; est.

Mellitas cithara Macrinus odas

Flacci personat instar, & pudicos

Mores coniugis optimæ atq; amores

Effert laudibus, & suos, & omneis

Doctos, quiq; bonas amant camœnas,

Atq; hoc ingeniose, & eleganter,

Festineq; adeò facit poëta, &c

Huic

N V G A E.

Huic dicas Veneres, Cupidinesq;
 Omneis, & Charites, Apollinemq;, &
 Musas omnia & adfatim, & uolentis
 Dictare, utq; suo fauere alumno.
 Alter Brixius aptus, & politus,
 Emunctus, lepidus, facetus, acer,
 Scribendis epigrammaton libellis,
 Primam dicitur obtinere palmam,
 Nec molleis elegos ineruditè
 Tornat, nec male surgit exaetris :
 Pulchre apte bene dexterè Maronem
 Nasonemq; refert, Propertiumq;,
 In primisq; sales Catullianos.
 Ecquis est hodie poëta toto
 Qui sic fulminet, & triumphet orbe?
 Aetas ô optima, talibus poëtis,
 Aetas aurea, seculumq; felix,
 Diues Gallia, Brixio & Macrino.

Ad somnum. E græco suo.

Dum iaceo sessus, nullamq; expecto puellam,
 Cur iuueni cur non impie somne uenis?

De Budæo. E græco suo.

Ingenia ingenijs ut cedant Itala Gallis,

Budæi uirtus unius una satis.

Gallicus Alcides hic est, utriusq; Minerue

Perpetuus torrens, cloquijq; parens.

NICOLAI BORBONII

Ad lectorem.

Quem mimos spectare iuuat, tristesq; tragædos,
Comædosq; leucis, funiuagosq; pedes:
Qui sæpe & scurris patientes arrigis aures,
Ne spernas nostros, lector amice, iocos.
Nam uelut exoriens, pulchro undiq; lumine Phœbus,
Nubibus expulsi cuncta serena facit:
Sic animo tristes abigunt noua carmina curas,
Si modò sint faciles molliculiq; fluant.
Ergo hunc ne iuuenem lector contemne poëtam,
Carmina qui læto tempore læta facit.

E græco suo.

Huc ad me properate omnes qui queritis ignem:
Cur quæsitum aliò curritis? ignis adest:
Nempe ego sum fornax, intus sunt uiscera flammæ:
Semper inextinctis uxor ut Aetna rogis.
Si summo attigero digito (mirabile dictu)
Et maria, & tellus, & polus, ignis erunt.
Ardeo & uxor amans, Amor hæc incendia fecit,
Vt mea sic flagrent pectora, fecit Amor.
O crudelis Amor, nam fertur mater & ipsa
Sæpe cupidinea lampade læsa Venus.
Ne matri puer ille quidem, nec parcere diuis
Nouit: ego quid agam? nescio, semper amo.

In Pharum.

In puteum impurus cecidit Pharus ille parum uir,

Dignus

N V G A E.

Dignus erat flammis ni periisset aquis.

Epitaphion cuiusdam.

Dum mihi commissum populum male curo, uagari

Incustoditum linquo per arua gregem:

Dum uentri Veneriq; Epicuri de grege porcus

Seruiο, cor fixit mors inopina mihi.

Nunc animam lacerant furia, uermesq; cadauer:

Heu fugiunt magnos crimina nulla deos.

In puerum insidias auiculæ aper-

te parantem. Ex tempore; auis

cula loquitur.

Quid coram mihi decipulas & retia tendis

Stulte? nolenteis uincula nulla ligant.

De passerculo mortuo Rosæ

sæ puellæ.

Mortuus in parua est inuentus pyxide passer,

Passer amor pulchræ delictumq; Rosæ.

Longe aliter periit quàm quem tua Lesbica deflet,

Lesbica pars animæ docte Catulle tuæ.

Non hunc esuries, non hunc sitis arida prebit,

Insidiæ nullæ, nullus acerbus odor.

Cum desiderio nimioq; arderet amore,

Absentis dominæ, tabuit & periit.

Eiusdem passeris epitaphion.

Clauserat in parua mea me Rosa pyxide, leto

Illius absentis me mora longa dedit.

NICOLAI BORBONII
Pro puero condiscipulo suo, ad
præceptorem.

Parce mihi si quid peccaui, parce Magister,
Si tibi non potuit par meus esse labor.
Iussisti ut uersus facerem, sed nullus Apollo,
Nulla mihi præsto Musa uocata fuit.
Ter sum conatus, set ter contraria sensi
Numina, De tabula ter cecidere manus.
Ergo nates nostræ carmen tibi flebile mittunt,
Et tremulæ ueniam (quam meruere) petunt.
E græco suo.

O cæcos homines mundo qui fidentis, in quo
Omnia quæ sunt tempore puluis erunt.
Ad Ioan. Perrellum.

Non tam Pieridas puto canoras,
Quàm Perrelle tuos amice uersus,
Quos ad Franciolum meum dedisti
Nostrum discipulumq; corculumq;
Nostrum deliciumq; melq; nostrum.
Set ueh ueh misero mihi, canoros
Qui Perelle tuos celebros uersus,
Versus qui puerum abstulere nobis
Nostrum discipulumq; corculumq;
Nostrum deliciumq; melq; nostrum.

Ad patrem.

Diuitias quòd habes, populo quòd amaris ab omni,
Nec genus

N V G A E.

Nec genus in caussa, nec dea cæca fuit.
Caussa fuit pietas pater optime, & integra Christi
Religio, hæc similem te facit esse deo.

I N R E G E M momentaneū inter
pocula factum. Ex tempore.
Rex hodie cum sis, cras idem non eris, euge
Quid tanto fastu cur domineris habes?

M I C H A E L I S Bodeti præsulis
Lingonen. epitaphion.

B O D E T V S iacet hic uenerabilis ille Michaël,
Præfule quo felix Lingonis ora fuit.
Religio & pietas lugent, Charitesq; sorores,
Flent Musæ, & laceris mœsta Minerua comis.
Ora rigat populus lachrymis, iuuenesq; senesq;
Et patriæ clamant occubuisse patrem.
Quod mortale fuit, parua requiescit in urna
Corpus, mens uiuit, perfruiturq; deo.
In improbū quendam adolescen-
tem. E græco suo.

Admisere nihil magis execrabile fili
Quàm quod te talem mundo genuere parentes.
Ad puellam.

Olim qui Veneris uultum depinxit Apelles,
Maximus & primus fertur in arte sua.
Ecce tamen genitor tuus est præstantior illo,

NICOLAI BORBONII

Cuius peniculo sis dea facta Venus.

Illa quidem multos urebat Apellis imago,

Atq; aliquot iuvenes cepit amore sui,

Non habuit tamen unde suos restingueret ignes.

Tu simul inflammas, & medicamen habes.

Egræco, ἄστυλορ.

Sedat multiuolum fames Amorem:

Hæc si non potis est, domabit ætas:

Si cedat violenta flamma nulli

Actati, laqueus medela restat.

Idem aliter.

Compefcit rabiem fames Amoris:

Aut certe poterit domare tempus:

Quòd si tempore fortior sit ignis,

Restat sola medela, strangulari.

In quempiam.

Sis felix, tu qui mecum cœnare recusas,

Tam felix, quàm me non ut amaris amas.

Ad Annulum quem à Paludano
amico acceperat dono.

Annule te quamuis perlucida gemma uenustet,

Et rara quamuis aureus arte mices:

Quamuis sis oculis opus admirabile nostris,

Et cingas digitos condecoresq; meos:

Haud alio tamen es gratus mihi nomine, quàm quòd

A mihi

N V G A E.

A mihi dilecto pectore missus ades.
 Te quoties uideo, chari mihi uultus amici
 Occurrit toties, & renouatur amor.
 Ille Paludanus medica uir maximus arte,
 Et quo candidius uiuit in orbe nihil:
 Ille (inquā) dono mihi te dedit, Annule felix,
 Felix, nam nostro carmine notus eris.
 Non adeò irato sum natus Apolline uates,
 Ut mihi Picrides flumina sacra negent.

Ad eundem.

Annule ne doleas, dominus tibi contigit alter,
 Nec minus humanus, quàm prior ille fuit.
 Cum placidis posthac mecum uersabere Musis,
 Cingens articulos orbe micante meos.
 Sæpe inter ueneres spectandus, & inter amores:
 Tanquā Praxitelis luxuriabis opus:
 Adde quod illa mihi est uisu gratissima semper
 Virginis effigies, quam tua gemma refert:
 Nec uetus ægre fert dominus, cōmunia mecum
 Omnia habens, nam mens una duobus inest.
 Te dedit ille mihi, ô felix, ô nobile donum,
 Acternum nostri pignus amoris eris.

In Castorem.

Vidit ut Hebrææ nos impallescere linguæ
 Castor, eris nobis ergo trilinguis? ait.
 Linguarum (fateor) sum perstudiosus earum

NICOLAI BORBONII

Quæ non uirius habent quod tua Castor habet.

*In quendam libidinosum ex
tempore.*

*Otia si fugeres & Bacchi pocula, fili
Frigeres, quamuis sit tibi cauda salax.*

LOYSIÆ FRANCISCI
regis matris epitaphion.

*Hic sita sum, cuius ductu auspicioq; quierunt
Bella: cupis nomen scire? Loysa fui.*

*Non obij, ast abij, nam fama æterna loquetur,
Exegi uitæ quæ monimenta meæ.*

*Ex æquo charus mihi, rex populusq; fuere,
Nimirum regis mater eram & populi.*

Omnis homo peccat.

E græco suo.

*Labitur omnis homo, ut mereatur sæpe flagellum,
Quem uel in electis uult deus esse suis.*

Ad Carolum T. herum suum.

*Carole mi, doctus doctos amplecteris omneis,
Solaris miseros, pauperibusq; faues.*

*Nobilis es clara maiorum stirpe tuorum,
Set te nobilitat mens generosa magis:*

*Inculcans populo regnum cœleste, regisq;
Commissum mira scdulitate gregem.*

Deniq; componis quæ nulla aboleuerit ætas,

Et facis

N V G A E.

Et facis æternis carmina digna rosis.
 O utinam taleis multos hæc secula ferrent,
 Non essent (ut sunt) omnia plena malis.
 O me felicem te Mecœnate poëtam,
 Nostra patrocínio Musa beata tuo est.
 In Marcum Auarum, Penè ex
 græco ἀδ' ἡλίου.

Te miserum dico, quem multi Marce beatum,
 Nam testis ueras arguit usus opes.
 Vtere, sic tuæ erunt: at seruo hæredibus (inquis)
 Iam non esse tuas, alteriusq; puta.

In obitum Cascæ. E græco suo.
 Noster heri mecum incedebat Casca per urbem,
 Garrulus, & ridens omnia more suo.
 Ast hodie Cascam prandentem uita reliquit,
 Et nunc in tumultu corpus inane iacet.
 O spes, ô hominum curas, ô uota caduca,
 Quid nisi uermiculi, puluis, & umbra sumus?
 Qui se hodie letum uidet esse, putatq; ualere,
 Forsitan hunc leto crastina fata dabunt.

In opus Budæi, cui titulum fecit
 de Asse.

Quod sibi uix multo multi peperere labore,
 Vno Budæus comparat asse sibi.
 Ad Io. Maldinum.
 Vel Maldine modis cur palleo quærere miris

NICOLAI BORBONII

Desine, uel docti nomen habere uiri.

Doctus es, & nescis qui sit color aptus amanti?

Ora habet infelix pallida semper amans.

Grammaticus. E græco suo.

Grammaticus cur prima docens elementa uocatur,

Cum sit qui scripti calleat omne genus?

In Amorem.

Res mala quàm sit Amor, non sum qui dicere possim,

Non, si ferrea uox, uel sit athena mihi.

Sum tamen expertus multos in amore dolores,

Nec sat adhuc noui res mala quàm sit amor:

At scio, triste latet dulci sub amore uenenum,

Hoc uno didici res mala quàm sit amor.

Res mala non tamen est amor obseruatus utrinq;

Set moritur quisquis non redamatur amans.

In Rufum.

Rufe quid obiectas studijs quod macerer omni

Tempore? cur omni tempore Rufus olet?

In eundem.

Quod male præ studijs habeam plerunq; reprehendis

Rufe, set obsecro Rufe, uales sciulus?

In Pontilianum.

O quid Pontiliane cogitasti,

Vt de iudice, prouoces ad illum

Quem nosti male, Porculum esse uentrem

Porcis

N V G A E.

Porcis atq; lupis edaciorem:
Si iudex prior ille te momordit,
Hic te Porculus ore deuorabit.

In Zoilum. E græco suo.
Fœmina, flamma, fretum, tria sunt mala Zoile, uerū
Tu tribus his gestas peius in ore malum.

In eundem.
Da argentum, da diuitias, da Iuppiter aurum,
Da uolitet toto nomen in orbe meum.
Quid loquor? ah fallor, bone Iuppiter, hoc peto tantū
Vt crepet inuidia Zoilus ipse sua.

In inuidos. E græco ἀδύλορ.
Inuidus ipse sibi crux est, & pestis, & ignis,
Inuidus in medio pectore uulnus alit.

Scribit puer, ad pueros
condiscipulos.
Ad sacram pueri Musarum tenditis arcem?
Consilium læta carpite fronte meum.
Apta parum studijs nox est, inimica lucerna est:
Noctis opus multis exitiale fuit:
Nocturno studium non est damnosius ullum,
Ingenium obtundit, corpora sicca facit.
Intempestiua est studijs nox, commoda lux est:
Luce labor bonus est, & bona nocte quies.
Pulchra dies operi, nox conuenit atra quieti,

NICOLAI BORBONII

Tam bene discreuit tempus utrunq; deus.

Surgite ad Auroram pueri, gratissima Musis

Hæc est, hæc studijs hora dicata bonis.

Ad lo. cognomento Regem.

Regis habes meritò cognomen, conuenit apte,

Te regis, ô quanto dignus es imperio.

In Bullam ineptum uersificatorem

& maledicum, Ex tempore.

Desine Bulla malos ructare tenebrio uersus,

In bulla posses tutior esse tua.

Si non desieris mox experiere poëtam:

I miser, & bullas euome Bulla tuas.

In eundem.

Scribe, emitte, crepa, bullosa poëmata Bulla

Scribe, nec à bullis Bulla recede tuis:

Scribe uel imbrifero ueniunt quot ab æthere bullæ,

Scribe, leuis bullas auferet aura tuas.

In eundem.

Bullas ecce habeo perennioreis

Istis, quas sine fronte, & insolenter

Obtrudis mihi, flagrio, comate,

Impurissime, delicate, palpo,

Bullas ecce iubebo publicari,

Quæ non immemores tui manebunt:

Vt qui protegis asserisq; bullas,

A bullis

A bullis meritos feras honores.

Ad Io. Veurium optimæ spei adolefcentem.

Si mihi cum puero bellum non esset Amore,

Si nõ flamma mihi plus foret una satis:

Ferre tuos ignes Veurî, tua spicula possem,

Forsan & abiecta lampade terga dares.

At nunc cum sæuo tua castra Cupidine iungens,

Me miserum perdis, bisq; perire facis.

Ad eundem.

En ferus ille meus pharetra spoliatus & arcu,

Nunc lachrymat supplex datq; Cupido manus.

Tu mihi sic tractandus ades, si uicero, pœnas

Aut mihi pro pœnis oscula mille dabis.

Ad eundem.

Carminè te uinci, set uincere dicis amore,

Musa irata mihi est, uincis utroq; puer.

In Gelliam anum. E græco suo.

Vt cubitem tecum quantum tibi Gellia poscis,

Accipe tantundem Gellia ne cubitem.

E græco suo.

Quin noua Thrax hodie molitur bella tyrannus,

Barbarus, & multo sanguine foëdat humum:

Inuadit populos, urbes, alienaq; regna,

Omnia confundens, omnia cæde replens:

NICOLAI BORBONII

Vt pœnas demus, uitæq; errata luamus,

Hic tonat irati ferrea uirga dei.

Homo. E græco suo.

Est homo, quo melius toto nil spirat in orbe,

Est homo quo spirat peius in orbe nihil.

Εἰς τὸ ὀφθαλμῶν. E græco

Politiani.

Fistula spectatur numerosa atq; æreus ordo,

Set quis in hoc strepitus clàm fit? & unde sonus?

Ille uolubilibus tremulas ferit ecce tabellas

Articulis, instans dexter utraq; manu.

Set (rogo) dispersi unde fluunt tanta agmina uenti?

Folles à tergo flare uiden' geminos?

Ad D. Gerardū Rufum Reginae

Nauarren. à pñs erogationib.

Inclyte uir salue, & læto precor accipe uultu

Nostra licet non sint carmina digna legi:

Si Musas colis adflcti miserere poëtæ,

Quem iactant uarijs aspera fata modis.

Aut si Musarum nulla est reuerentia, saltem

Te moueat CHRISTVS, cuius uterq; sumus.

Si mihi opem tuleris, magno cum scœnore Christus

Reddet, ut officium qui pietatis amat.

Hactenus audacem fecit Fortuna nouercans,

Quæ magis haud ulli quàm mihi dura fuit.

Addit

Addit & ista animum pietas, qua clarus ubiq; es:
Ne tu me frontem perfricuisse putes.

In Charidemum.

Stultitiæ fili, doctrinæ nullius, effrons;

Cur talem tanti te Charideme facis?

Inter grammaticos iactas decreta Platonis:

Si Plato quærat, sis citò grammaticus:

Et nunc grammaticū, nunc te facis ipse Platonem,

Nil homo grammatici, nilq; Platonis habens.

Omnia novi (inquis): ô perfectissime certe,

Si tē, ut reuera es, noueris esse nihil.

Ad Cupidinem.

Vel redamet quod amo, uel fac ne tangar amore:

Vel neuter flagret fac uel uterq; flagret.

Ad Syluanum. E græco suo.

De scriptis Syluane tuis quid sentio quæris?

Si mala, castiga: si bona sunt, propera.

Ad puerum quem piā, formæ suæ
impendio indulgentem.

E græco suo.

Et puer es fateor forma spectabilis, & qui

Inflammare queas præ Ganymede Iouem:

Deniq; diuitibus clarisq; parentibus ortus,

Egregias dotes ingeniosus habes.

Ah isthæc miserande puer dona optima diuū,

NICOLAI BORBONII

Vt tibi sint damno dedecoriq; facis:
Negligis ingenium, uirtutemq; atq; parentes,

Vna tibi est formæ maxima cura tuæ.
Atqui flagitium, monstroq; simillima res est,
Sic puerum formam sollicitare suam.

O demens, audes animo præponere corpus?

Interit hoc, animum non necat ulla dies.
Pulcher adhuc puer es, set si perrexeris, ecce
Pro puero, turpis tu catamithus eris.

In Senecionem quempiam.
Quarto quoq; die radi tibi quid rogo prodest?
Te faciunt anni non tua barba senem.

In eundem.
Si quo formosus posses euadere pacto,
Consulerem, rugas eijsce de facie.

Ad amicos. Ex tempore.
Cynthius ut cælum depulsa nube serenat,
Floribus ut uernis exhilaratur humus:
Sic me seminecem dulces recreastis amici,
Incolumcis uideo uos superesse. sat est.

Pestilitas abiit, CHRISTVS nos reddidit unâ
Illæsos, ac iam prospera cuncta dabit.

Speremus meliora, deus non deserit unquâ
Quos amat, huic soli gloria, laus, & honos.

E græco λεωνίδης, in Antiphila
lum cantorem.

Nycticorax

*Nycticorax cantat quiddam lugubre, set idem
Antiphilo audito nycticorax moritur.*

Ad Carolum Turnonium.

*Gratulor & letor, Mecænas Carole, Iani
Incolumi primum te rediſſe diem.
Carmina more meo pro ſtrena & munere mitto,
Munera non meritis Carole digna tuis.
Hæc tamen accipies, forſan meliora parantur,
Qualia uel quouis principi digna putes.
In cœlum nihil eſt nequeat quod tollere uates,
Præſertim ſtudijs ſi ſuus adſit honos.
Si mihi contigerit fortuna ſecundior, & ſi
Contigerint Muſis ocia grata meis,
Virtutes cantabo tuas, nomenq; genusq;
Ingeniumq; tibi ſeruiet omne meum.*

**A D F R A N C I S C V M Galeotum
generoſiſſ. adoleſcent.**

*Imberbis iuuenis, multo precioſior auro,
Virgineus tenero cui ſedet ore pudor:
Qui ſacra Muſarum ueneraris, amasq; poëtas,
Carmina qui cantas ut moribundus olor,
Omnes qui pulchris animos accendis ocellis,
Nobile qui niueo pectore uincis ebur,
Viuerè dij tibi dent multos feliciter annos,
Et primam Iani ſæpe uidere diem.*

NICOLAI BORBONII

Sargij epitaphion.

Sargius hic iaceo, necuit quem copia uini,

Hic mihi uiuendi finis fuit, atq; bibendi.

De Fure & Caussidico.

Caussidicum oblato fur munere consulit amplo,

Damnari furti dum timet, atq; capi.

Caussidicus libris multumq; diuq; uolutis,

Si fugeres (inquit) forsitan effugeres.

De imagine sui. Ex tempore.

Hæc est Borbonij florentis imago poëtæ,

Quam ut quiuis Cō dicat Apellis opus:

Hoc à Borbonio differt tamen ista, loquendi

Exors est, linguis nobilis ille tribus.

Conquerit de incendio paterna-
rum ædiū, præcipueq; de con-
flagratione carminū suorū.

Ergone sic flammis nostri periere labores,

Ætatis teneræ tot monimenta meæ?

Librorum bona pars flagrauit mane meorum,

Terribili patrios igne uorante lares:

Argentum, lectos, pecudes, aulæa, tapetas,

Resq; alias, longum dicere cuncta foret.

Set terrenorum leuis est iactura bonorum,

Reddere quæ tempus sedulitasq; potest.

Versiculi nostri, nostræ periere lucernæ,

Spe

N V G A E.

Spes omnes & opes, deliciae & ueneres.
 Ab nimium uerus paruo indice parue libelle es.
 Testis te magna parte carere tui.
 Si membris constare tuis Fortuna dedisset,
 Hei mihi tam gyro non caperere breui.
 Mors ades, o tellus quantum potes ima dehiscere:
 O mors, uiuere me tædet, amica ueni.

In Claud. à rupe forti iure conf.

Rupe sub hac forti cognomine, dulcia uirtus
 Syncerusq; comes frigora captat amor:
 Colludunt Veneres castæ & cum Pallade Musæ
 Suada, Lepor, Candor, Liber, Apollo, Charis.
 Nunc demum tua tela uidens hac rupe retundi,
 Terga miser liuor uerte, fuge ad laqueum.

In eundem.

Me temere ausus sum rupi committere forti
 Nuper, adorandos & penetrare sinus:
 Huc uirtutis amor cupidum me solus adegit,
 Quæ latet, & sedem numinis intus habet.
 O me felicem, ingressum quem diua recepit,
 Et uoluit famulos inter habere suos.

In quendam nomine Pumicem.

Tu ni desieris procacitate
 Pumex esse mihi & meis molestus,
 Istæ quas tibi credis esse amicas,

NICOLAI BORBONII

Et frustra quibus obstrepis, puellæ

Te pro Pumice pulicem uocabunt.

Ad Laurentium Philangelum
rhetorem.

Rhetora Laurenti si te nouisset Homerus,

Non esset Nestor tantus in Iliade.

Ad D. Carolum Turnoniū pont.
v. herum ac Mecœnatē suum.

Salue Pontificum certissima gloria Carle,

Carle decus Musæ præsidiumq; meæ.

Fama tuæ summum uirtutis pulsat olympum,

Et tua laus toto spargitur orbe frequens.

Me sepe & iuuenem, & tibi scribere multa parantē,

Virtutis fulgor terruit ille tuæ.

Obstupui, & tantum dubitauī culmen adire,

Pauper, & obscurus, nullaq; dona ferens.

At tua me pietas postquā collegit, & esse

A studijs uoluit consilijsq; tuis,

Paucula mox alacer collegi epigrammata nostra,

Reliquiaq; quibus flamma pepercit edax:

Nam bona pars perijt patrias cum nuper in ædes

Sæuiret Veneris uirq; satusq; Ioue:

Quod superest, mitto, gratum accipe præsul, & istis

Expecta meritis munera digna magis:

Sunt Nugæ, sunt ingenij præludia nostri,

Qui nihil inceptat, finiet ille nihil.

Ad Iacobum

Ad Iac. Tullianum præceptorem.

En tibi caseolum mitto munuscula nostræ
 Matris, qualia dat Vandoperanus ager.
 At cibus hic (inquis) cœpit mihi noxius esse,
 Et medicis credam, propterea nec edam.
 Vt nec edas nec ames, at certe adponere amicis
 Aut pueris, ne sit muribus esca, potes.

Ad lectorem.

Noster (sat scio) noster hic libellus,
 Dignus perpetuis erat tenebris,
 Dignus qui tincas, trucesq; blattas,
 Immissas aleret: Set hic superbus,
 Præfractus, petulans, feroculusq;
 Ostentator, & insolens, & audax,
 Dum se existimat esse luce dignum, &
 Visendum, renuente me & uetante,
 Ad te lector adire nil ueretur,
 Semiustus, lacer, infacetus, infans,
 Incomptus, maculosus: & patronum
 Te lector petit & uocat parentem.
 Ast æqui (precor) interim boniq;
 Lector consule, fabricamus aptum
 Dum plectron tibi, dumq; surgit ætas,
 Dum transit breue uer, & instat æstas.
 Quid non tempus & improbi labores
 Præstant? quid u' deo arduum fauente?

NICOLAI BORBONII
DE BVDAEO ET ERASMO
Egræco suo.

*Scis quid ab Hollando Francus Budæus Erasmo
Differat? hic dictis allicit, ille rapit.*

In Podagricum amantem.
Egræco suo.

*Sæpe operam ludunt iuvenes, frustra q; laborant,
Quærendo quæ sit lusibus apta suis:
Illi & opes fundunt, & sese mille periculis
Obijciunt, ut quos fortius urit amor.
Quid facerem infelix æuo grauis atq; podagra,
Quid facerem si non esset amica domi?*

Egræco *ωαλλὰ δὲ*.

*Si te fata ferunt, ferre & fer, nanq; repugnans
Te crucias ipsam, nec minus illa ferunt.*

Ad D. Ioannem Tagum medicū,
& amicum singularem.

*Audio, tu nuper nos istuc rarius ire
Forsan & immemores questus es esse tui.
Parce queri, non est adeò mens barbara nobis,
Non adeò tigres nos genuere feræ,
Vt te obliuisci talem possimus amicum,
Et medicum, & uerè nomine req; Tagum.
Crede mihi radix qui nos coniungit amoris
Hæret, & in medio pectore fixa meo est:*

Nec

N V G A E.

Nec mors ipsa quidem nostro crudelis amor
 Finis erit: finis qui fuit, autor erit,
 Nempe deus: nostris qui sese instillat et aptat
 Mentibus, hic nostri finis amoris erit.

· A D D E V M. Egræco suo.

O pater, ô hominum deus, et spes una, salusq;
 Quo sine quæ fiunt sunt ea facta nihil:
 Qui regis humanæ tenuissima linthea navis,
 Et pressam uentis undiuagamq; ratem:
 Sæuus ad infernas nos attrahit Auster abyssos,
 O deus incertæ dirige puppis iter.

In Marcum.

Tu qui Marce facis mala carmina, sæpius æquo
 Illa mihi recitans deteriora facis.
 Vt bona sint demus, tamen assidue illa canendo
 Efficis ut mala sint, displiceantq; magis.
 Omne quod est nimium, ingratum est, sententia prisca est,
 · Si nimium sumas mellis, amaror erit.

A D D I V V M F R A N C I -
 S C V M regem Gal.

O rex, ô quem iure colunt gens Martia Galli,
 Franciscæ, Hæctorea nobile stirpe genus:
 Te deus elegit columnen uirtutis, ut æquis
 Legibus hunc orbem iustitiaq; regas:
 Vt mala propulses, ut dignis præmia reddas,

NICOLAI BORBONII

Vt regnet uirtus, exulet omne scelus:
Vt sanctis faueas, sceptroq; rebellibus obsis,
Vt sit res regni publica tuta tui.
Rex pie sis felix, iuuenem nec sperne poetam,
Postremum in famulis quem iuuat esse tuis.
Tu colis ingenuas artes, ornasq; poetas,
Hoc est egregij nobile regis opus.
Dij mihi dent istas ut possim dicere laudes,
Fortiaq; heroo facta canenda pede:
Vt mihi defuerint uires, at prompta uoluntas
Pars adfectatæ maxima laudis erit.

Ad puellam niue lufitantem.

E græco suo.

Candida candenti gestis niue ludere uirgo,
Nunc quando extinctis floribus horret hyems.
Ast inter digitos tibi nix perit atq; liquefcit,
Sic pereunt homines quos tua forma coquit.

Ad puellam. E græco πολιτιωνῶ.

Pallentem uiolam mittis, palloris abunde
Est mihi, se cuius sanguine pascit Amor.

E græco Ἐρωτῶ.

Dans folia & flores cupienti carpere fructum,
Significas omnem ludere nos operam.

Ad Carolum Turnoniũ herum.

Carole uirtutum quamuis fulgore tuarum

Terrear,

N V G A E.

Terreat, & generis nobilitate tui:
 Et licet ingenij sit plusquā rustica nostri
 Rusticitas, & cum rusticitate pudor:
 Non tamen usq; adeò male sum mihi conscius, ut non
 In famulis ausim me numerare tuis.
 Nec me summa tui reuerentia, nec pudor ullus
 Impediet, semper quin tuus esse uelim.
 Qui tentat tenebras isthic offundere nobis,
 Ostendam quàm sit uanus homo & nihili.
 Nil timeo, quid mens timeat sibi conscia recti?
 Mens insons, & quam noxia nulla grauat?
 Quicquid erit, scribam, Musa prohibente uel ipsa,
 Nempe amor hortatur scribere, uincat amor.

In Gelliam. E græco suo.

Cur faciem ungentis & fūco Gellia tingis?
 Crede mihi, ex Hecuba non facies Helenen.

In quendam importunum & petacem. E græco suo.

Me petis auxilium frustra, neq; cernis amice
 Fortunæ quantis merfer & ipse malis.
 Nemo homini præstare potest quod non habet ipse:
 Si cæcum ducit cæcus, uterq; cadit.

In quendam inexorabilem.
 E græco suo.

Næ tu ferreus es, quem nullis flectere uerbis

NICOLAI BORBONII

Nec lachrymis possim, nec prece, nec precio.

In nouercas. Ε græco λαλιμωχς.

Priuignus statuum cingebat flore nouercæ,

Cum uita & mores interijsseratus.

Oppressit miserum statua inclinata: nouercæ

Si sapis ô iuuenis busta uel ipsa fuge.

Taltibij medici epitaphion.

Taltibius iacet hic medica clarissimus arte,

Qui fuit ætatis dictus Apollo suæ.

Aegros omne genus curabat, & arte leuabat,

Ast alijs medicus, defuit ipse sibi.

In uxores.

Pessima res uxor, poterit sic utilis esse,

Præproperè moriens det tibi quicquid habet.

De sollicita potentum uita. Tale

ferè est epigramma apud Tho

mam Morum.

Semper habet uarias immensa potentia curas,

Et refici placido membra sopore uetat.

Non prodit princeps nisi milite cinctus & armis,

Infelix, aliquo semper ab hoste timet.

Vescendum est quoties, aliquis prægustet oportet,

Prælibetq; prius quàm bibat ille merum.

Esse parum tutum declarant talia regem,

Quàm graue sustineat, magna tyrannis onus:

Nempe

N V G A E.

Nempe satellitium metuendos indicat hostes:

Toxica prægustans esse cauenda monet.

Ergo metu quisnam uacat hic locus? illa timorem

Quæ pellunt, eadem plena timore uides.

A D C L A V D. L O N V I V M
præfulem Ling.

Si tot carminibus laudant simulacra poëtæ,

Frigidaq; humana saxa polita manu:

Quanto te melius uatum chorus omnis in unum

Conferat, & Musæ quicquid honoris habent?

Virtutis raræ uiuum & spirabile præsul

Te non mortalis dextera fecit opus.

E græco suo.

Sorte sua felix contentus, si modo quisquam

Felicis nomen uiuus habere potest.

Aristotelis sententia. E græco.

Hic propè dimidium uitæ dormitur, & ipsum

Per somnum, similes diues inopsq; iacent.

Cræse igitur regum ditissime, num tibi fermè

Dimidio uitæ par fuit Irus egens?

E græco ἀδύλαρον.

Omnia sunt risus, puluis, nihil omnia, nempe

Omnia sunt ex ijs quæ ratione carent.

Vita humana cursus ad mortem.

Fallimur, & cæci mortem procul esse putamus.

NICOLAI BORBONII

Ille tamen medio corpore clausa latet.

Quandoquidem ex illa qua primum nascimur hora,

It uitæ iuncto mors comes atra pede:

Partem aliquam uitæ semper furatur, & ipsam

Diminuit uitam quælibet hora tuam:

Et morimur sensim, & momento extinguimur uno,

Non secus ac lampas deficiente oleo.

Mors nihil ut perimat, tamē ipso in tēpore præstō est:

Quin nunc, ah miseri, dum loquimur, morimur.

Ad Carolum Turnonium.

Algeo ueste carens, uestes tibi Carle supersunt,

Sat fuerit de tot uestibus una mihi,

Quæ tibi seruiuit iam multum temporis, illam

Illam Meccenas ambio, non aliam.

Principis est alere & donis ornare poëtæ,

Scilicet ij clausum pectore numen habent.

Exiguum magno pensabo munere murus,

Carminibus tollam nomen in astra tuum.

Nesciet Hectoreo te nemo ex sanguine cretum,

Fama tibi crescet lucida sole magis.

Ad eundem.

Carole Meccenas quod salua fronte rogamus,

Si potes hoc salua fronte negare, nega.

*De quodam nomine Alastore, &
monacho laruas ac nocturnos
lemures simulante.*

Vxorem

N V G A E.

Vxorem esse ratus matrem uitiauit Alastor,

Et grauidam cernens, irruit atq; necat.

At mulier moriens, per te (inquit) siccine fili

Filius & frater mater & ipsa cadunt?

Infelix tormenta subit, crimenq; fatetur,

Ad poenae trahitur supplicijq; locum.

Carnifices miserum incuruant, & lumina uelant,

Et trunco immites colla secanda locant:

Per superos ille obtestans, finite (inquit) amici,

Vt uideam lucem uel semel ante necem.

Vnus carnificum clamantis adhucq; loquentis

Fulmineo pendens amputat ense caput.

Orba uiro coniunx nunc cærea manibus offert

Lumina, & antiquo pocula plena mero:

Hoc facit ut placet uolitanteis undiq; laruas,

Quæ noctu infestant seq; suamq; domum.

Hæc ego credebam ludibria dæmonis esse,

Quæ monachi insidiæ luxuriantis erant.

Res abit in uulgus, monachus traducitur, ô nos

Cæcos, qui monachos credimus esse deos.

E græco ἄδελφον.

Hanc potius uitam Heraclete, hæc tempora desle,

Hæc uita est lachrymis quàm tua digna magis.

Hanc potius uitam, hæc Democrite tempora ride,

Hæc uita est risu quàm tua digna magis.

Vos ego contemplans, dubito quî fiet, ut ambos

NICOLAI BORBONII

Hunc imiter ridens, hunc imiter lachrymans.

Egræco ἄδ' κλυ.

Aedificare domos multas, & pascere multos,

Hoc ad egestatem perbreue ducit iter.

Ad puellam. Egræco suo.

Præ te non duri montes, non robora dura,

Durior est glacies pectore nulla tuo.

Non adamas præ te durus, non marmora dura,

Duritiem uincunt nulla metalla tuam.

Sis quàm dura uoles, certe moriêre, cinisq;

Fles, ô uirgo mitior ergo ueni.

Non sum adeò informis, quin sim te dignus amica,

In speculo formam cogor amare meam.

Oscula da centum, da circum brachia collo,

Sim tuus, & mea sis, accipe daq; fidem.

Quem fugis? ab demens, cur membra decora iuucta,

Cur etiam sordent munera nostra tibi?

Dura manes? aliam inueniam, quæ carmine nostro

Clara erit, at serò facta dolebis anus.

Egræco suo. Ex tempore.

Sis bonus & iustus, tamen hinc cum fata uocabunt,

Sat uitio uerti quod tibi possit, erit.

De libello suo.

Hunc ego cum uideam non ultra posse teneri,

E nido quin iam prodeat, ut uolucer:

Gratus

Gratus eat,gratosq; petat,uel grata saluet
Limina,nam grato fluxit ab ore liber.

In Codrum.

Barbatum est mentum, mens est tibi barbara Codre,
Barbaries barbæ conuenit ista tue.

Ad Ioan. Sturmium.

Ad cœnam tibi si placet uenire
Sturmi,ut pollicitus ueni,parata est.

Monosticha in ærurnas
Herculis.

Bis sex Herculei qui sint hinc disce labores.
Palma Cleonæo stat prima leone perempto.
Proxima quæ sequitur uirtus,est bellua Lernæ.
Laus Erymanthæum sibi tertia uindicat aprum.
Quarta est æripedi raptæ aurea cornua ceruæ.
Deiecit quintus stymphalidas ordo uolucres.
Vi sexta,baliheo spoliata est fortis Amazon.
Septima in Augæis stabulis uictoria fulget.
Octaua expulsi clara est luctamine tauri.
Quæ Diomedis equos domuit uis inclyta nona est.
Hinc decima est,iacuit quæ Geryon,ille tricorpor.
Vndecima Hesperidum uicto aurea mâla Dracone.
Extremus meruit Stygius Canis esse triumphus.

In quempiam,E græco suo,
Cuiusdam uetus est dictum sapientis, Amicus

NICOLAI BORBONII

Nunquā qui leuiter desijt esse, fuit.

Quod si uel minimam posses adducere caussam

Ob quam nobiscum tam petulanter agas:

Nil quererer meipsum accusans, culpamq; faterer:

Set scio quid monstri callidus intus alas.

Rumperis inuidia, primis hic morbus ab annis

Tabifico renes pascitur igne tuos.

Confecratio Mensæ.

O deus adpositis adponendisq; precamur,

Et nobis placido numine dexter, ades.

Gratiæ.

Quas agimus Grates læta pater accipe fronte,

Qui nobis larga das alimenta manu.

Te colimus, te rex ueneramur maxime regum,

Gloria quem solum quem decet omnis honos.

Ἀδελφὸν γὰρ γράεον.

Arma gerens Pallas, Venerem uidet arma gerentem:

Nunc pugnam, Sodes, nunc ineamus, ait.

Cypria respondit, quam nunc audacula temnis

Armatam, cum te uicit, inermis erat.

E græco viliō lex.

Cur me iterum Venerem Tritonia uirgo laceßis,

Inuadens rapida munera nostra manu?

Vt meminisse potes, qui Iudex sedit in Ida,

Me pulchram præ te censuit esse Paris:

N V G A E.

Iure meum hoc málū est, cedunt tibi et ensis & hasta,
De máló fuerit lis prior illa satis.

E græco suo.

Quæ nimis est iuuenis, uel cui bona transijt ætas,
Ingenuæ liceat dicere, neutra placet.

Si tamen hic nobis utriusuis optio detur,
Malo nimis iuuenem, Tuq; ualebis anus.

Ast integra ætas, stata si modo forma sequatur,
Et placidi mores, est ea digna Ioue.

Ad amicum, qualem sibi amicam
optet. E græco suo.

Et iuuenem & facilem Venerem uolo, delige talem,
Nec nimium pinguem, nec nimium gracilem.

Aliud.

Hanc uolo quæ facileis nobis indulgeat ultro
Amplexus, & cui sit iuuenile femur.

Aliud.

Fœmina sit facilis iuuenisq; placebit, at omnis
Sit morosa procul, sit procul omnis anus.

Aliud.

Este procul uetula, procul ô procul este seueræ,
Et iuuenes, & facili uirgine gaudet Amor.

Aliud.

Illæ oculis semper uenit optatissima nostris,
Quæ iuuenis, quæ non imperiosa uenit.

NICOLAI BORBONII

In malum quempiam ducem.

E græco suo.

Dux malus & magnus cum sis, ecce omnia per te

Sunt male: quæ male sunt omnia: peius erunt:

Peius erunt si non falsa est uæ fama susurrat,

Qui tibi succedet te quoq; peior erit.

Ex ouo corui nascatur coruus oportet,

Naturam referunt semina quæq; suam.

In discessum suū ab urbe Va

lentia. Ex tempore, inter e-

quitandum.

Te quod amica graui premerêre Valentia peste

Liquimus, & ripam Rhodani, camposq; uirenteis,

Desertam petimus terram, præruptaq; saxa,

Sunt ubi inaccessi montes, uastæq; cauernæ,

Et rapidus torrens, qui saxa immania torquet,

Præcipitesq; trahit quercus, turresq; gregesq;

Hic loca sunt ursis, sunt hic loca tigribus apta,

Ventorum hic rabies, nix alta, æternaq; bruma,

Hic gens non hominum degit, set more ferarum.

Distichon & hoc αὐτοχρηδίου, in
itinere supradictō.

Nos boreæ rabies aduersa moratur & urget,

Iratos nobis suspicor esse deos.

Tetrastichon positū in Aulæis

nobilissimi,

N V G A E.

nobilissimi uiri L. Gryniani,
ad effigiem solis.

Illustrat radijs totum Sol igneus orbem,

Ille tamen tempus quo tenebrescet, erit.

At CHRISTVS qui uera dei stat patris imago,

Solus hic æterni lumina solis habet.

In Castorem & Castorium,

Castorius iudex à scriba Castore differt,

Implicat hic prædam retibus, ille uorat.

Ad Rupellam puellam.

Ex quo (crede mihi) hinc Rubella abisti,

Tres flerunt Charites, nouemq; Musæ,

Flerunt & Veneres Cupidinesq;

Flerunt, non minus ac suum Catulli

Fleuit Lesbia passerem peremptum.

Ad Diony. Corronem, Carnuten.

Cur me flere uetas, Amice & angi,

Corro lux mea, mel meum, meum cor?

Cur tam me hic miserum diu atq; solum

Cum desiderio tui relinquis?

Nam solus uideor mihi, miserq; &

Planè dimidiatus esse, ubi tu

Non sis, lux mea, mel meum, meum cor.

Ad Rubellam.

Sis grata, & facilis, Rubella, semper

NICOLAI BORBONII

Fac dicare Rubella, non Rebellis.

E græco suo.

Semper ero infelix? alienoq; obrutus ære?

Confectus curis? posthabitusq; cocis?

Aeger? pannosus? patrijs procul actus ab oris?

Mancipio similis? squalidus? exul? inops?

Non ero: Nam finem dabit his deus, unica nostræ

Spes animæ, nunquam deserit ille suos.

Ad Florimundum Guttanum.

Ad coruos abeat tandem teterrima pestis,

Vt mihi reddaris, teq; uidere queam.

Ante oculos Guttane mihi uersaris in horas,

Te præter, tota somnio nocte nihil.

Felix ille dies qui nos doctissime frater

Incolumeis reddet, te mihi, meq; tibi:

Illum (nanq; potes, potes optime maxime solus)

Illum CHRISTE uelis accelerare diem.

E græco suo.

Hæc ætas uenatur opes, uenatur honores,

Plurima mens lucro dedita, nulla deo.

*In puerum suum cognomen
to Durum.*

Imperfecta mihi furatus carmina Durus,

Hostibus ostendit datq; legenda meis:

Si mihi sunt hostes, qui miscent sacra profanis,

Oderunt

N V G A E.

Oderunt peius qui pietate nihil:
 Qui studia irrident meliora, deumq; perosi
 Indulgent genio flagitijsq; suis:
 Barbaries quibus est cordi, lucrumq; nefandum,
 Qui dant præcipites semet in omne scelus,
 Sordida quos misere longas iuuat alea noctes,
 Quos penitus constat sponte perire sua,
 Quos Venus infamat præpostera, sæda libido;
 Quos terra indignum ferre grauatur onus,
 Quos agitant Horci furie, stygiusq; satelles,
 Quos sua testatur uita negare deum.
 Non pudet os istud sic me traducere Dure?
 Cur me delicias pestibus hisce facis?
 Informeis & adhuc duros nullo ordine uersus
 Ne contrectares, plus decies uetui.
 Dure puer, durus cum sis re, & nomine Durus,
 Esse mihi duras experiere manus.

E græco suo.

Quæ uigiles animo uersamus luce diurna
 Vota, solet noctu grata referre quies.
 In quendam effœminatum.
 Tingis & intorques muliebri more capillos,
 Et faciem fucas sollicitasq; tuam,
 Conarisq; amens barba iuuenescere uulsa,
 Cum pueris saltas uirgineisq; choris:
 Sunt religati auro digiti, gemmisq; refulgent,

NICOLAI BORBONII

Blandula foeminea uerbula uoce fluunt.
 Sæpe noua sub ueste nites, & odoribus halas,
 Sæpe uno scalpīs molliter ungue caput:
 Discinctus gaudes crepidis incedere pictis,
 Quas instar lunæ corniculantis habes:
 Egregie bibis, & conuiuia læta frequentas,
 Ludis, scortaris, multa tacenda facis:
 Delicijs (breuiter) coopertus es atq; sepultus,
 Scilicet in promptu est optima causa tibi.
 Audisti iuuenis quendam qui diceret olim,
 Viue hodie, sera est crastina uita nimis:
 Atq; ita delicijsmersum te uiuere credis,
 Sic uitam tanquam cras moriturus agis.
 Sic moreris uiuens, etenim sic uiuere mors est:
 Nempe malæ uitæ mors mala, finis erit.

FIDES CHRISTIANA.

Egræco suo.

Si desit tibi sancta fides in rebus agendis,
 Nil nisi peccatum quod facis esse potest.
 De coniugum miserijs.
 Felix ille quidem quem nullus creditor angit,
 Mox qui connubium ferre pati q; negat:
 Et quem progenies secus ignem nulla micantem,
 Quemq; premit uastæ nulla querela domus.
 Coniugis est felix aduentus, mors quoq; felix:
 Sed si nupta citò funere rapta cadat:

Si dos

Si dos ampla manet, nullus si filius adsit,

Omnia sic certe sunt meliora tibi.

Si tibi formosa est uxor, communis habetur,

Si sit deformis, non placet illa tibi.

Forma tamen quædam media est, qua nec tua certe

Fœmina communis, nec tibi turpis erit:

Non tibi deformis, multis formosa placebit:

Si sapis, uxori sit stata forma tuæ.

Lingua. E græco suo.

Nobile lingua bonum, quæ fari in tempore nouit,

At quæ non nouit, nobile lingua malum.

In quempiam ὁ δὲ πρῶτος πορ.

Nil aliud quidam quàm turpeis narrat amores,

Ad Venerem natus mollitiemq; senex:

Concubitus memorat ueteres, & dulcia furta,

Talibus in rebus Iuppiter (inquit) eram.

Huic etiam quamuis capulari æuoq; trementi,

Quæ curas abigant sunt duo scorta domi.

Interea & populum compilat & urget iniquis

Legibus, extorquens, & uiolenter agens.

Possidet hic arces, & digna palatia rege,

Aurea uasa, canes, accipitres, & equos.

Quiq; ita grassatur, se credit ἐπὶ σκῶπῳ esse,

Commissum rabido dum uorat ore gregem.

Quando erit, ut nobis tandem deus optime, quando

Subuenias? fugient te ueniente lupi.

NICOLAI BORBONII

Respice, ades, miserere ouium pie Christe tuarum,
Quæ crucis & mortis caussa fuere tue.

Ex diuo Paulo, de carne &
spiritu.

Est caro spiritui contraria, spiritus illi,
Conueniunt nunquã spiritus atq; caro.

AD D. MARGARETAM
Nauarrorũ reginam, FRAN-
CISCI regis sororem.

Ad te confugio, fatis agitatus iniquis,
O qua non superest foemina sancta magis.

Ipsè deus solus, solus deus extitit (inquã)
Auctor, ut auderem limen adire tuum.

Adflctum regina uide, & miserare poëtam,
In tanta minimus qui cupit esse domo.

Hic animus magno semper flagrauit amore
Tollendi in cœlum teq; tuumq; genus.

Ingenium & uires Christus mihi certus Apollo
Suggeret, & fiam qualis Homerus erat.

Respice me, fiam subito Linus alter, & Orpheus,
Fiam te ut Zephyro flante, canorus olor.

AD LVCIVM Stellam
Mediolanen.

Atra mors non est adeò timenda,
Vt tibi nil sit magis expetendum:

Si futuroa

*Si futurorum tibi cor bonorum
Specula tangit.*

*Quicquid in sanctis legitur prophetis,
Et libris sacris, animas piorum
Hoc docet nostram perijisse mortem*

Munere CHRISTI.

*Mors iacet certe superata CHRISTI
Morte, nec CHRISTO dominatur ultra:
Nosq; qui CHRISTVM sequimur fideles
Viuius unâ.*

*Hoc semel corpus morietur ægrum,
In diem set quod domini resurget
Lucidum uitro magis & recocto
Purius auro.*

*Sol ut à luna tamen, utq; stellæ
Differunt, sic tum uarie resurgent
Mortui: cœlum manet innocentis,
Terra scelestos.*

*Ergo ne mortem metuas rogamus
Spe bona fretus, potiusq; CHRISTO
Gaudeas iungi, fieriq; Luci
Stella refulgens.*

*Ad libelli sui emptorem,
E græco suo.*

*Quod ue nale uides, ne dicas uile uolumen,
Forsit an hoc quiddam uilius emptor habes.*

NICOLAI BORBONII

Egræco τὸ πᾶσι δῶ.

Scena est hæc uita, ac ludus, uel ludere disce

Abijciens curas, uel tua damna pati.

Egræco τὸ αὐτῷ.

Coniuge defunctâ cui rursus ducitur uxor,

In pelagi fracta naue pericla redit.

Ad pueros condiscipulos suos.

In primis pueri CHRISTVM discamus amare,

Hic fons est à quo uita salusq; fluunt.

Displiceat nobis scelus omne, superbia, liuor,

Torpor, mollities, ira, cupido, gula:

Cordibus in nostris dominum pingamus IESVM,

Primus hic est nobis conciliandus amor.

Obsecro ô pueri uiuamus crimine puri,

Non amat impuros uirginis ille puer:

CHRISTO nulla potest melior doctrina parari,

Debet ad hunc acies tendere nostra scopum.

Christum laudemus semper, semperq; precemur,

In stygijs casses ne cadat ægra caro:

Ne post hanc miseram & peiorem carcere uitam,

Demur tartareis præda uoranda rogis.

In Ponticum.

Ponticus illucis perq; atras currere noctes

Adsolet, & ueluti noctua, luce latet:

Nimirum metuit laruas lemuresq; tremendos,

Quos uxor fingit se uasfra nocte pati.

Quam

N V G A E.

Quam felix ista est tua Pontice fœmina, talem
Nacta uirum, ludos te quoq; nacta suos.

In Grondillum, Ludimagistrum,

Dic Grondille, quid impedit magister
Quo te carnificem minus potestas
Vrbis fecerit? hoc tibi profecto
Munus congrueret, bene ut sceleratos
Torqueres homines, homo tremendus,
Plagosus, furiosus, impius, trux,
Immitis, truculentus, asper, atrox,
Toruo lumine, uoce, fronte, naso,
Formidabilis, omnibusq; membris.
Væb uobis pueri cutiq; uestre,
Grondillus quibus obtigit magister.
O ciues, adeone cæca mens est
Vobis? siccine liberos amatis?
Vestra & uiscera? sanguinemq; uestrum?

*Plagosus ludi
magistra*

In eundem.

Cum tu gymnasio præsis Grondille magister,
Cur Musas rides, barbariemq; doces?
Musas, & linguas rides, & quicquid honestum est,
Dignus ob id uulgo uiuere dictus homo.
Viuerè dictus homo dignus Grondille triumphas.
Vis dicam quid sis? bellua dictus homo.

In quendam.

Cum personatus graderis, uel crimina celas,

NICOLAI BORBONII

Vel fugitas laudem tu bene si quid agis.

In eundem.

Cur uelas faciem graderis dum nocte per urbem?

Dic nebulo: at fari te tua larua uetat.

Si bonus es, qualis q; cupis laruata uideri,

Cur famæ tenebras inijcis ipse tuæ?

Iac. Carmolei Questoris integerr.
epitaphion. Ex tempore.

Incusare deos omnes iniusta q; fata

Dicere, flagitium ni foret atq; nefas,

Carmoleum sibi quaestorem respublica raptum

Gallica quod doleat quodq; quaeratur habet.

Quod mortale fuit corpus requiescit in urna,

Spiritus in caelo, uenerat unde prius.

Egræco suo.

Sum tuus, et meus es, meus haud sum, nec tuus ipse es,

Et deus est noster, cuius uterq; sumus.

Rosaria.

Est operæ precium exoriente rosaria sole

Visere, cum uerno tempore ridet humus.

Rosa rubra.

Alba fui quondam, rubri quæ caussa coloris?

Me proprio tinxit sanguine pulchra Venus.

Rosa alba.

Lactea sum, set mox flaccesco & marcida fio,

Sic

N V G A E.

Sic uestra ô iuuenes forma decorq; fugit.

Flos qui Solisequium dicitur.

Quo se cunq; ferat, solem (mirabile dictu)

Flore sequor croceo, Solsequiumq; uocor.

A D D. M A R G A R E T A M

Nauarrorū reginam, F R A N -

C I S C I regis sororem.

Si me de numero famulorum diua tuorum

Esse uoles, quis me doctior alter erit?

Quis me liberior? quis me felicior uno?

Aut quis olor fundet dulcius ore melos?

Dicar ego antiquos omneis æquare poëtas,

Orphea threïcium, phœbigenamq; Linon:

Et regis soror, & regis celebrabere coniunx,

Magaris, hoc mundus nomine plenus erit.

Virtutes cantabo tuas, prolemq; fidemq;

Inq; tuas laudes ingeniosus ero.

Tunc cœlum attingam digito, tunc magnus, & omni

Maior Fortuna dicar, & Inuidia.

Me modo respicias, iuuenemq; inopemq; poëtam,

Indignis tractant quem fera fata modis.

Dedecus est uatem trita sic ire lacerna,

Cuius ab æthere a spiritus arce uenit.

Respice me tantum, Musis & Apolline posthac

Nil opus, in præsens tu mihi numen eris.

NICOLAI BORBONII

Egræco ἑ ἀμμιανῶ, in Marcum.

Lacte culex fluat, & citius mel cantharus edat,

Quàm facias, cum sis scorpio, Marce bonum:

Nam uelut inuisum Saturni sydus, inique

Semper agens, alios non finis esse bonos.

Antonij Turnonij illustriss.

equitis epitaphion.

Ante diem Antoni Turnonie clarus obisti,

FRANCISCO regi charus & æquus equus:

Spe fraudata sua & domino Turnonia tellus

Nunc gemit, atq; suum clamat obisse patrem:

Spiritus æterna felix in pace quiescit,

Inclyta Parthenope nobile corpus habet.

Ad quendam.

Aut placeo, aut tibi non placeo: sic esse necesse est:

Vel sum, uel non sum gratus ut ante tibi.

Oro mihi (tu nanq; potes) hunc exime scrupum,

Nec me suspensum sollicitumq; tene.

E græco suo.

Infelix natura ego sum: cur? nescio: Caussam

Ignorare etiam me mea fata uolunt.

Ergo uelim nolim fortunam ferre necesse est,

Mors dabitur finis, si modo finis erit.

In Cascam.

Nunquam dignaris mecum colludere Casca:

Si non

N V G A E.

Si non uis mecum ludere Casca, caca.

In seipsum.

Non epulis capior lautis luxuq; paratis:

Nolo saginari, set uolo corpus ali.

Quæ mihi ab immodico defendat frigore membra,

Quaq; tegar, uestis plus satis una mihi.

Sic seruum Christi esse humilem, paruq; beatum,

Contentumq; sua uiuere sorte decet.

In Casprum & Violetum.

Quæ geminos fratres, & partu mater eodem

Edidit, hæc aptum nomen utriq; dedit:

Nam Casper caprum redolet, Violetus oletum:

Apta suis ambo nomina rebus habent.

In Casprum.

Dic mihi ficosi qui lingis putria scorti

Inguina, quid mirum si male Casper oles?

*Ad fratrem Ioan. Borbonium,
prætorem Musseianum.*

Si uacat atq; placet casum cognoscere nostrum,

Quem referam paucis, audi charissime frater:

Quantum animus meminisse stupet concussus et horret,

Dum furit horrificis agitatus flatibus ær,

Et sternit segetes, uellit radicitus ornos,

Sublimeisq; ædes, & summas deicit arces,

Et glomerat densas immani turbine nubes,

NICOLAI BORBONII

Aequoraq; & flumina uexat, saeuoq; boatu
 Mortaleis omnes, & murmure territat orbem,
 Dilacerat naues, inuoluit & obruit undis.
 Solus eram antiqua digressus ab urbe Vienna
 Massiliam rediens, tumido indomitoq; uehebar
 Lætus equo, Rhodanus solito magis imbribus atris
 Austus inundarat, secum mala plurima uoluens,
 Barbarior Scylla, Syrti, uastaq; Charybdi:
 Ipse equitans, fluctusq; & uim mirabar aquarum,
 Et summaq; rates pereunteis rupe uidebam,
 Eq; uia angusta: subito ecce mihi obuia capra:
 Restat equus, reuocatq; gradū, & se attollit in auras
 Territus, ac tandem resupinus labitur ipsum
 Spumantem in Rhodanū, ac me secū traxit in undas,
 Per spinas, durosq; rubos, præruptaq; saxa.
 At pater omnipotens, quem magna uoce cadendo
 Spemq; fidemq; tenens, iterumq; iterumq; uocaram,
 Me extricauit equo, nandiq; repente peritum
 Reddidit, atq; dedit uires, & brachia mouit:
 Paulatim ad nauem terræ, set ueste grauatius,
 Non poteram madida saxosam scandere ripam,
 Et biberam egregie, & casu stupefactus acerbo
 Atq; oblitus equi poteram nihil edere uocis.
 Præteriens illhac humanus fortè uiator,
 Esto animo magno, nam te (inquit) amice iuuabo:
 Descendit, dextraq; trahit, prensatq; sinistra

Aspera

N V G A E.

Aspera saxa unca: rupem superamus anhelī,
 Semianimisq; uia reddor, tremor occupat artus,
 Horreo despiciens magnum & fatale periculum,
 Attollensq; oculos, geminasq; ad sidera palmas
 Ex imo superis effundo pectore grates.
 Quod nisi seruasset deus, auxiliumq; tulisset,
 Fluctibus in medijs nunc essem piscibus esca,
 Nunc uel in ignota uentis uersarer arena.
 Interea robustus equus fortisq; natando
 Enatat, incolumemq; mihi se mitior offert.
 Conscendo, oppidulumq; peto, cui Condria nomen
 Hospita me excepit, mulier pulcherrima forma,
 Atq; pudicitia præclara, & fida marito.
 Hæc ubi me uidit, tantos miserata labores
 Suppeditat uestes alias, solatur, & ignem
 Excitat ingentem, lectum concinnat, & ipsa
 Vina dapesq; parat, sic me pia fœmina fouit.
 Hinc me hilarem surgens & pulchra luce corusca
 Excussit somno atq; thoro Tithonia coniunx.

Consultò agenda omnia.

E græco suo.

Prospice facturus quò factum tendere possit,

Serò piget coepti cum male cessit opus.

In G. Copum medicum.

Quo medicina uetus stygijs reuocetur ab umbris,

Solus tale potest edere Copus opus.

NICOLAI BORBONII

Virgilium per i, non Vergilium
per e dicendū, cōtrā quā Po
litianus in Miscel. præcipit.

Publius & Paphius mihi donauere nomisma,

Quo nihil argento purius esse potest:

Peruetus est: in eo legitur sculptumq; uidetur

Virgilij nomen, Laurigerumq; caput.

Virgilium, non Vergilium lego, nempe secunda

Hic uocalis abest, syllaba prima Vir est.

Virgilium à uirga, cur nobis non placet æque,

Atq; à Vergilijs dicere Vergilium?

Iā mihi qui tabulas, fragmēta, & marmora, & arcus

Obijciunt, ualeant, me nihil ista mouent.

Ad Carolum Turnonium
herum suum.

Gaudebis genio scriptorum Carle meorum,

Dum mea gaudebit Musa fauore tuo.

Nam mihi ni spires, nullus spirabit Apollo:

Sic cygnus Zephyro non nisi flante canit.

Ad eundem.

Te ueneror meritò, mi Carole, perq; libenter,

Tum quia herus meus es, tum quia talis herus.

De indigna & miseranda clade no
strorum apud Neapolim.

Dardanidæ iuuenes Francorum gloria gentis,

Dum

N V G A E.

Dum fera sanguinei Martis in arma ruunt:
 Dum generis robur spirant, belliq; uidentur
 Fulmina, Lautreco sub duce magnanimo:
 Territus insueta uirtutis imagine Mauors,
 Tydidæ memori pectore uulnus habet:
 Nanq; aliquid maius præ se manus illa ferebat,
 Cum mucro aut fortem postulat hasta manum,
 Quàm dux ætholum gradiuo infligere uulnus
 Ausus, cum nulli parceret ille deum.
 Conferere ergo manus campo declinat aperto,
 Aggrediturq; alia Mars superare uia.
 (O sati inuidiam) grassans per Gallica castra
 Ille deus, pestis uirus ubiq; serit:
 Imbellem, natumq; malis docet artibus hostem,
 Ut sal, utq; omnes inficiantur aquæ,
 Utq; impune cadat Francorum exercitus omnis
 Efficit, indomitum dum furit atra lues.
 Sic cecidere uiri, uix è tot millibus unum
 Illæsum clades nobilis illa dedit.
 Nulla prius talem uiderunt secula pestem,
 (Proh dolor) hæc qualis parthenopæa fuit.
 Crudeles Parcæ, aut potius Mars perfidus ille
 Abstulit herodas Francia magna tuos.
 Nemo suæ fidat uirtuti, ubi fraude dolisq;
 Non forti ueniunt bella gerenda manu.
 In Fortunam, E græco Cæpis.

NICOLAI BORBONII

*Si fortuna uolet fies de paupere diues,
Si uolet, Irus eris, qui modo Croesus eras.
E græco suo.*

*Omnia si fato fiunt, inuicta q̃; regnat
In omnibus neceſſitas,
Cur animo in dura fortuna linquimur ægri?
Cur proſpera inſoleſcimus?
Vt bene quid facias, facit hoc deus ipſe, Profeſſo
Cœleſtis eſt opus patris.
Vt male quid facias, huc te miſer inijcis ipſe,
Culpa tua infelix peris.
Vt cunq; eſt, hæc uox manet, æternumq; manebit,
NOVIT deus qui ſint ſui.*

Ad amatorem. E græco ſuo.

*Quiſquis amas (moneo) ferro præcordia dura,
Nec nimium propera, ſet patienter ama:
Perfer nequitias, animosq; & uerba puellæ,
Fortius eſt etiam uerbera poſſe pati:
Si modo ſollicitos aliquis deus audit amanteis,
Qui patitur, uoti tempore compos erit.
In Fortunam. E græco ſuo.*

*Cur non à cunctis Fortunæ numen amatur?
Hanc adamat diues quam miſer odit inops.*

*IN PVBLIVM ET PA-
phium condiscipulos.*

Qui mihi ſunt ſocij pueri duo, pulcher uterq;

Et merito

N V G A E.

Et meritò dici doctus uterq; potest:
 Publius & Paphius sunt nomina, Publius artis
 Ingenij Paphius dexteritate ualeat.
 Il cantant, Musasq; colunt feliciter ambo,
 Et faciunt summo carmina digna Ioue.
 Set quod præcipuum est, sunt castis moribus ambo,
 Sunt pia, sunt CHRISTO corda dicata duo.
 Hoc taleis animos, qui non uehementer amarit,
 Hunc ausim lapidem dicere, non hominem.

In eosdem.

Musica me præcepta docent, artemq; canendi,
 Ingenui pueri Publius & Paphius:
 Ambo ætate, fide, lingua, indole, moribus, ore,
 Incessu, cultu, uoce, pudore, pares:
 Atq; ab utroq; pari constringor, & uxor amore,
 Dimidioq; mei diligo utrunq; magis.
 Ergo mei cum dimidium sibi seruet uterq;,
 Iam mihi quid restat? qui loquor? aut ubi sum?

In sophistam quendam & ineptū
 poëtam. E græco suo.

Hunc nodum dissolue mihi spinose sophista,
 Plurima cum facias carmina, nulla facis.

Εἰς τοὺς λεωνώπας. E græco πολιτιανῷ.

Fertilis ut Venerem culices quos procreat unda,
 Hos in amore uiros exuperare decet:

NICOLAI BORBONII

Nam uolucrum culices alarum imitantur Amorem

Remigio, & multum sanguinis ore bibunt:

Cantillantq; deum Cômum mollemq; uagumq;

Et resoluta graui membra sopore petunt:

Lectò illabuntur, supra ipsas sæpe papillas

Stant, & pertentant fœmina quicquid habet:

Nocte uident, uigiles, gens improba: signa uirorum

Quot culices ergo quis tot Amoris habet?

Egræco suo.

Nunc bona pars hominum, cæci, duri, atq; gigātes,

Se credunt factis posse placere deo.

Hæc gens immensum manibus rescindere cœlum

Tentat, & è summa trudere sede Iouem.

O genus insanum, qui sic uos fascinat error?

Quis dæmon? quæ uos exagitant Furie?

Si uosmet facitis iustos, quid oportuit ipsum

Ferre crucem Christum? uerbera? probra? necem?

Iustitiam Christum uestram esse agnoscite tandem:

Dicite, peccatum nos sumus, atq; nihil.

Omnis homo hic nihil est, aliquid qui se putat esse:

Est aliquid quisquis se putat esse nihil.

Egræco suo.

Ite aliò lasum pueri procul, ite puellæ,

Nequitias istas nolumus, ite procul.

Ite pœtarum studijs incommoda turba,

Ite ô Palladijs gens inimica uiris:

Ite

Ite aliò lusum procul hinc, sat nostra superq̃

Mens coquitur curis, æstuat, atq; furit:

Isti oculi isti urunt gestus, oleumq; camino

Adjiciunt: quid agam? sentio, iam perco.

Ad Carolum Turnonium.

Sæpe loco strenæ uersus tibi Carole mitto,

Num (rogo) num credis sic tibi uerba dari?

At quid habet quod det nisi uersus Carole uates?

Quid uates aliud quàm dare uerba potest?

Verum age, si nostri sordent tibi Carole uersus,

Latrinas in quas conijciantur, habes.

In quendam. E græco suo.

Quid fratrem laceras uerbis homo perditus ipse?

Cur in eum torques quæ facis ipse mala?

Execrabilis est ea demum iniuria, quam quis

Commeritus talem conscius ipse facit.

De P. Furnerio Robino

Valentinen.

Si quisquam existit pingendi maximus arte,

Cui sit Apellæ gratiâ rara manus,

Qui possit uarios digitis animare colores,

Sperataq; homines fallere uoce diu:

Qui faciat claro specularia lucida uitro,

Quiq; auro libros irradiare sciat:

Si quis amicitias studiosius excolit usquam,

Dispeream, si non iste Robinus erit.

NICOLAI BORBONII

Ad Claudium Borboniũ patruũ.

Gratulor hæcce tibi Iani rediſſe calendas
Patruẽ, num uires dant tibi fata nouas?
Sexaginta annos natum, qui neſciat eſſe,
Te iuuenem dicat, te neget eſſe ſenem:
Non mirum, inſtillat tantum tibi robur, & auget,
Pectore quem geſtas, nec minus ore, deus.

DE G. BUDÆO PARISIEN.
bonarũ literarũ principiẽ.

Ingrata in ſuperos ne ſis ô Gallia felix,
Gallia diuino facta beata uiro.
Iam nihil eſt Italus quod Gallo inſultet, habemus
Budæum, maius quo nihil eſſe poteſt.
Budæo Latium, Budæo Græcia debes
Vtraq; uel quicquid Pallas honoris habet.

AD FRANCISCVM CAR
din. Turnonium.

Iulius occiduum Cæſar ſibi ſubdidit orbem,
Hoſtibus & uictis clara trophæa tulit.
Magnus Alexander non fulmine ſegnior acri
Robore contriuit Perſica regna ſuo.
Aphrica Scipiadaẽ domuerunt oppida magni:
Quid loquar Herculeæ monſtra ſubacta manu?
Maius opus Franciſce tuum eſt, Virtutis amore
Et CHRISTI, populum paſcis aliſq; tuum.

Nec

N V G A E.

Nec finis ut stygius lupus insidiator ouile
Opprimat, & rabido deuoret ore gregem.
Ista triumphali curru uictoria digna est,
Quæ uenit à solo non nisi palma deo.

E græco suo.

Non secus atq; sues morti seruamur, & hora
Crastina quid portet dicere nemo potest.
Omnibus hoc notum cum sit: uiuamus, & omnis
Adposito ualeat cura dolorq; mero.

Ad Rubellam.

Non sic Enceladus uasta torretur in Aetna,
Nec fratres, nec quos infimus orcus habet.
Non sic in fornace calent liquefacta metalla,
Ut caleo, nam me sic tua forma coquit.
Sunt geminae ardentes faculae tua lumina, utrauius
Lux Phœbea stupet, uictaq; Luna rubet.

A D D E V M. opt. max. pro D. Iacobo Calancono Abb. S. Amab.

Omnia qui nutu potes, & regis omnia solus,
Et cui se mundi machina debet opus:
Qui lucem tenebrasq; facis, qui fulmina torques,
Quem præter, nullos credimus esse deos:
Cui parent germanæ Erebi tria numina Parcæ;
Exaudi, ex animo te precor: Alme pater,
Da meus illustri ueniens Iacôbus ab ortu

NICOLAI BORBONII

Euphicos uiuat Mygdoniosq; dies:

Nanq; Calancono mea leta superstite Musa,

Sæpius ingenio suggerit apta meo.

Vita æterna pijs expectanda,

Ex tempore.

Quisquis flagrat amore ueritatis,

Obseruans fidei, atq; perseuerans

In uera pietate: qui labores

Pro CHRISTO patitur libenter omneis,

Si rerum superest uicissitudo

Illum regna manent beata cœli.

In Zoilum, E græco suo.

Vt siculus periit tauri fabricator aheni,

Quem primum propriæ torruit artis opus:

Sic obirectator pereat, sic Zoilus omnis,

Auferat artificem pestis acerbæ suum.

Perdite uipeream uos numina, perdite linguam,

Vertite in authorem noxia tela suum.

Hoc lusit admodum puer,

Magnanimûm heroum res gestas, bella, triumphos,

Grandifono reges qui uolet ore canat:

Ista decent magnos consummatosq; poëtas,

Qualis Virgilius, qualis Homerus erat.

Quid nobis pueris cum strage & Marte cruento,

Quos deus ut pacis pignora noster amat?

Ergo

Ergo sales uiuant, ueneres, epigrammata, amores,
Et molles elegi: tristia bella procul.

Tetrastichon hoc faciebat ex tempo
re, rogatus à quodam orationem
ad populum habituro.

Hic mihi dicturo tua gratia CHRISTE tuisq;
Aetherea spiret missus ab arce fauor.

Ni faueas, mage mutus ero uel piscibus ipsis:
Si faueas, dicens Tullius alter ero.

De graculo & perdice.

Graculus & perdix, Aiakis & Hectoris instar,
Dum pugnant, uulpes spectat utrunq; latens.

Anceps pugna fuit, rostris atq; unguibus atrox,
Ceui palmas neutri cedere fata uelint.

Dum colluctantur, uulpes salit, ac uorat ambos,
Sic inopinato uictor uterq; fuit.

D. FRANCISCO TVRNO
nio præsuli, Causiam & purpu-
ram Card. gratulatur.

Nunc à me, ô præsul, breuis hæc tibi littera uenit,
Non possum officij non memor esse mei.

Et memini, & meminisse iuuat, quo semper amore
Ornaris Musam, quoq; fauore, meam.

Nunc, si quando aliàs, tibi gratulor istud honoris,
Quod certum est meritis fata dedisse tuis:

NICOLAI BORBONII

Purpureum oblatum gestas Franciscæ galerum,
Quod dignum sacro uertice tegmen habes.
Nūc primū per te ordo patrum quos purpura uestit,
Incipit expulsa nocte referre diem.
Sola animi pietas culmen te euexit ad istud,
Non genus, antiquum quod tibi Troia dedit.
Purpureus fulgor magnis te regibus æquat,
Set similem pietas te facit esse deo.
Sis felix, in quo quasi cardine uertitur omnis
Res Francū, & patriæ uita salusq; tuæ.

In Lucianum è græco in latinū uer-
sum ab ERASMO ROT.

Vt posses homo græcus & Latinis
Mordax, salsus, & elegans uideri,
Erasmus eloquij utriusq; regi
Hanc debes bone Luciane lucem.

In Sutorem, Erasmi obtreſtatorē.
Scripsit in egregium monachus qui sutor Erasmus
Infans, ingenio barbarus, & calamo,
Nescio quos nodos & spinas torſit in hostem,
Et natibus lector tædia digna tuis:
Hæc inuicta ratus tela esse, & qualia quondam
Fecerat Aeneæ Lemnius arma faber.
At nihil hos fumos metuens diuinus Erasmus,
Sutorem tonitru fulminibusq; ferit:
Nam uiuo sermone dei instructissimus heros,

Alter

N V G A E.

Alter ut Alcides omnia monstra domat.
O Sutor Sutor, poteras crepidarius esse,
Atq; in sutrina tutior esse tua.

Dolet uulgi uicem.

Egræco suo.

Sæpe suos imitata duces plebecula simplex,
Qui manibus fiunt hos putat esse deos:

Imbibit errores uarios, fraudata magistris,

Qui doceant nostri iussa uerenda dei.

Scinditur in uarias uulgus miserabile sectas,

Vix uacuum inuenias seditione locum.

Respice nos deus alme precor, miserere tuorum,

Pastoresq; bonos asere, perde malos.

AD FRAN. TVRNO. Card.

in fronte libri musicis accen-

tiunculis notati.

Thracius Tigres, fluuios, & ornos

Traxit, & rupes, fidibus canoris

Fretus, & mores hominum ferinos

Lenijt Orpheus.

Hic liber tales modulos, & omneis

Gratias, omneis ueneres canendi

Spirat, hæc doctæ tibi dant sorores

Munera præsul.

Te sibi solum statuere regem,

Purpuratorum columen refulgens:

NICOLAI BORBONII

Atq; Turnonæ domui dederunt

Nomina Musæ.

Ad Claud. Pardianū Lugdunen.
poëtam egregium.

Si tua Musa meas est Claudī passa lituras,

Pertulit & calami uim rabiemq; mei:

Quid faciet cum liuor edax inuadet, & omni

Conspersam opprobrio dedecorare uolet?

An feret? & feret, & uincet, liuorq; crepabit:

Tunc (ah serò) uolam non habuisse manus.

Ad eundem.

Castigare tuas Musas me 'ne optime Claudī

Censoremq; tui carminis esse iubes?

Parto, & atros & multa uibice notatos

Versus, proq; bonis ecce remitto malos.

I nunc, & posthac nos sensu omniq; carere

Iudicio, & frontem perfricuisse nega.

In Palladium Soranum.

Quidam adcõ fœda & male olentia carmina fecit,

Vt grauius nullum stercus olere putes:

Et tamen huic clarum sumptumq; à Pallade nomen:

Num te ô gens quæ fers talia monstra pudet?

Ad Lud. Carinum.

Queris quid timeam Carine frater?

Non hastas ego, non acuta tela,

Non uim,

N V G A E.

Non uim, non rabidi pericla belli,
 Non ignes, odium, minas, ruinas,
 Non uentos, mare, fulmen, astra, monstra,
 Non pestes, furias, famem, tyrannos,
 Non per cæca uagas sepulchra formas,
 Non spectra horrida, noxios uel manes,
 Non quicquid (breuiter) solet timeri
 Vulgò, quodq; putant, nocere posse.
 Formidabilius malum puella est
 His, & tristius, imminentiùsq;
 Cui me perdere si libet licebit.

Ad lac. Tuffanum præcept.

Iam sum totius urbis officinas
 Nequicquam, totiesq; peruagatus,
 Quærendo lepidi librum Marulli:
 Ecquem non adij librariorum?
 Set me nescio quis deus laboris
 In somnis monuit mei misertus:
 Tuffanum (inquit) adi, dabit quod optas,
 Tuffanus decus utriusq; linguæ:
 Et cui non modo sunt Marulliani
 Lusus, uerum etiam Catulliani, &
 Musæ quicquid habent dicaciores.
 Hunc unum pete, principem sororum
 Doctarum, facilemq; candidumq;
 Hoc nemo citius libentiusq;.

NICOLAI BORBONII

Optatum tibi commodet Marullum.

Ad D. Nicolaũ Ambrosiũ, doctiss.
uiri. P. Appiani generum.

Si quis interpres utriusq; iuris
Clarus existit celebrq; tota
Gallia, solus mihi Nicolae

Ille uideris.

Quippe qui densos aperire legum
Calleas nodos, ut in hoc senatu
Omnium primo tibi uix adulto

Gloria crescat.

Tam cãte caussas agis, & scienter
Aestimās, censēs, trutinas, & aequē.

Vt sacro nobis uideare iusti

Nomine dignus.

Optimifactus gener Appiani,
Rebus in magnis adeò modeste
Te geris, totos ut amore cuncti

Se tibi dedant.

Nemo te uera pietate uincit,
Artium nemo studijs bonarum:
Perge, tantisper tibi dum secundam

Dat deus auram.

In Rufum.

Cur ita me iuuenem iuuenis iuueniliter ardes?

Fœmina non ego sum, nec puto Rufe uir es.

Ad Caron

N V G A E.

AD CAROLVM TURNO-
nium, ut à gelidis montibus tan-
dem in urbem redeat.

Ille dies qui te incolumem mihi Carole reddet,
Candidus & felix, & celebrandus erit:
Gaudebunt Veneres, Charitesq; nouemq; sorores,
Cernentes reducis principis ora sui.
Quid gelidos igitur cunctaris relinquere montes,
Saxaq; abundanti semper operta niue?
Te tuus expectat populus, tandemq; reuertas
Incolumis, tota fundit in urbe preces.
Non ego te assiduus cessabo obtundere uerbis,
Donec reddideris te mihi, meq; tibi.

Blanditur patri suo Ioan. Borbo-
nio. E græco suo.

Viue diu genitor, cui laudem heroica uirtus
Et patris patriæ nomen habere dedit.
Viue diu uenerande senex, sua fila teneri
Et doceant Parcæ iura iacere sua.

Prudens. E græco suo.

Spernit turpe lucrum prudens, ædesq; superbas,
Spernit inauratas marmoreasq; trabes:
Spernit ebur, gemmas, argentum, aulæa, tapetas,
Spernit opes uastæ luxuriemq; domus:
Spernit odoratas uestes, auroq; trilices,

NICOLAI BORBONII

Spernit delicias Cypris Amorq; tuas:
Spernit compositæ damnosa impendia mensæ,
Spernit res hodie quas rude vulgus amat:
Spernit et inuidiam, et sceleratæ murmura linguae,
Spernit clamosi iurgia uana fori.
Omne malum (breuiter) prudens spernitq; fugitq;
Virtutemq; bonæ gaudia mentis habet:
Contentusq; una hac, mortaleis ridet honores,
Inq; humili patiens nescit egere casa.
Omnia fert, et se casus componit ad omnes,
Quod loquitur lingua, pectore sentit idem.

In Rabellum.

In mentem tibi quid Rabelle uenit,
Nostros discipulos ut auocare
Nusquam à munere desinas honesto?
Nimirum à studio politiorum
Sacrarumq; ab amore litterarum?
Mallets quippe tuis ut in salebris,
In nugis hominum tenebricosis,
In tricisq; librisq; quæstuosis,
Fœda in barbarie, in fimo, inq; coeno
Tam bonam male perderent iuuentam:
Atqui (si mihi credis) ipse, posthac
Nostros discipulos fines ualere,
Ne quas persequeris furens ubiq;
Te ludos faciant in orbe Musæ,

N V G A E.

Ac ne te in rabiem inferant Rabelle.

Ad inuidum.

Non legis & carpis, quæ nec capis inuide carpis,

Inuide quid carpis, fac meliora, legam.

Amor. E græco suo.

Ille ego qui didici uiuentum parcere nulli,

Gaudeo delicijs deliciosus Amor.

*Ad dominum Iacobum Calanco
nium, S. Amab. Abb.*

Ex quo me immeritum cœpisti præsul amare,

Atq; in germani fratris habere loco,

Sunt qui perdoleant Iacôbe, ferantq; moleste

Carminibus nostris nomen inesse tuum.

At qui nos coniunxit amor, liuore crepante,

Cessabit nullo tempore, uerus amor.

Ad lectulum suum.

Lectule curarum solamen amice mearum,

Ingenij salue pax requiesq; mei.

Sæpe ego te amplector, te exosculor, atq; saluto

Floribus aspergens, purpureisq; rosis.

Si letor tecum, letaris lectule mecum,

Tanquam lætitiæ conscius ipse meæ:

Si lachrymo lachrymas, si rideo lectule ridet,

Cor domini referens effigiemq; tui:

Nec nisi uirgineos purosq; admittis amores,

NICOLAI BORBONII

Nullaq; delectat te nisi casta Venus.
Te Charites, te sæpe nouem strauere sorores,
Te strauit manibus sæpe Minerva suis.
Tecum regifricos contemnens lectule luxus,
Dormio, uel dulcem pectine pulso lyram.
Lectule te seruet CHRISTVS, set seruet utrūq;
Te sine labe mihi, me sine labe tibi.

Ad D. Germa. Brixium.

Si quisquā orator bonus est, idemq; poëta,
Delicium græiæ Palladis & Latiae,
Hic ille es Brixii: quem de tot uatibus unum,
Nostra sibi fieri Musa peroptat herum:
Te petit ante omneis, nec se ultra posse teneri
Clamitat, inq; tuos gestit abire sinus
Ni remorer, nec iam teneo fugit ecce, benigne
Accipe, nam famulam se dedit illa tibi.

E græco τῷ λουλίῳ.

Mus Asclepiadis medio in lare substitit: ô mus
Quid facis hic? uel quid quæris? Auarus ait.
Mus hilaris ridens, respondit, pone timorem
O homo, non ut edam set uenio ut maneam.

AD DOMINVM MICH. Dar.
præsulem Tricastinen.

Vt subigas carnem, mundū, & cacodæmona Præsul:
Vt doceas uiuæ iustitiam fidei:

Vt populo

Vt populo ostendas quæ sint cœlestia regna,
 Et quod sit leti, quodq; salutis iter:
 Prima dies Iani felix tibi sæpe recurrat,
 Et superes pyliij secula longa senis.

Distichon. E græco & μίτ.
 Seu uictor seu uictus eris maculêre necesse est,
 Si sit cum uili stercore pugna tibi.

Ad amicum. E græco suo.
 Dum tu græcaris nos pergræcamur, & alter
 Gaudia habet Veneris, Palladis alter habet.
 Disparibus studijs sic ambo fallimur, ut sis
 Tu dignus sola Pallade, nos Venere.
 Hic ego Priamides formam contemplor amicam,
 Isthic tu tetricæ Palladis ora uides.
 Pallada solus habe quæ te male torqueat, & sis
 Inter Cecropios gloria prima deos.
 Docti lacus teneat Pallas, Venus aurea lucos,
 Luceat ut cœlo lux noua sæpe suo.

Respondet pro amico, in seipsum.
 Dum pergræcaris tu, nos græcamur, & alter
 Delicias Veneris, Palladis alter habet.
 Sic natura dedit, Venerem ut tu, ut Pallada amarẽ,
 Disparibus studijs disparibusq; animis.
 Me fouet hic Pallas non tetrica, lætus Apollo,
 Et Charites unà Pieridesq; nouem.

NICOLAI BORBONII

Solus habe Venerem, quæ sic te effœminet, ut sis

Inter membrofos mentula prima deos.

Docta locos latos & amœna rosaria Pallas,

Limosos habitet Cypria spurca lacus.

AD CLAVDIVM RO-
BERTETVM.

Musa meam tua doctrina peruicit, amore

Nec uinci agnoscit se mea, nec patitur.

Turpe foret certe mea si minor esset amando,

Quippe tuam ut dominam cœpit amare prior.

Perrellus facile hanc litem tuus ille meusq;

Finiet, is Phœbi iudicis instar crit.

Ad Carolum Turnonium.

Sunt nihili uersus quos mittimus optime præsul,

Sunt nihili, at taleis scribere iussit amor:

Et taleis potius uisum est quàm scribere nullos:

Specula animum, hic nunquã desinet esse tuus.

Adeundem.

Quæ te cunq; habeat Mecœnas Carole tellus,

Hæc eadem tecum me quoq; semper habet.

Tecum indiuisa est nostri pars maior, & hæret,

Nempe animus, nec sum totus, ut ante fui.

Certe miror ego, si non miraris & ipse,

Viuerè quî possim dimidiatus homo.

Adeundem.

O dilecte

N V G A E.

O dilecte deo præsul, cui nobile corpus
 Contigit Hectoreo de sanguine, spiritus alto
 De cælo, quo non alius præstantior ullus.
 Tu doctos homines ueneraris, & omnibus ornas
 Officijs, atq; egregias amplecteris artes:
 Tu semper, uultuq; hilari succurris egenis,
 Adflitos reficis, tu mundi temnis honores,
 Contentus CHRISTO, solū hunc uenaris amicū,
 Quæ uera est pietas & religionis imago.
 Ecce uelis nolis tamen æuo nobilis omni,
 Et fama celebrer uiues, dum machina mundi
 Stabit, nulla tuum delebunt secula nomen,
 Hectoreæ gentis decus immortale manebit,
 Cuius & in terris Virtus & crescit olympo.
 E græco suo.

Plinius omne sibi tempus perijsse solebat
 Dicere, quod studijs non daret ingenuis.
 Ille profanus erat, tu CHRISTI seruus haberis:
 Cum studium fugitas, nullaq; scripta legis,
 Ludis & indulges genio, set labitur ætas,
 Set fugit, atq; adeò non reditura perit.
 Religio CHRISTI sola est sanctissima: set tu
 Quid dignum tanta religione facis?
 E græco suo.

Ante sua in dulcem quàm claudat lumina somnum,
 Qui reputat lapsi temporis acta, sapit.

NICOLAI BORBONII

E græco suo in pigros.

Heus piger, heus saltem tibi sit formica pudori,

Quæ tot inexhaustas itq; reditq; uias.

In mulieres. E græco *Ἐπιούριον*.

Ære quot uolucres insunt, quot littore conchæ,

Tot mala, tot fraudes mens muliebris habet.

Ad Renatum Parentium amicū.

Nunc tibi pro tantis grates persolvere dignas

Officijs, fateor non opis esse meæ:

Set superos precor ut referant cum fœnore magno,

Cum æq; uelint secula uatis agas.

Interea faciam toto tibi nomen in orbe

Nobile, & in cœlum te mea Musa feret.

Nam uelut adiecto solet ignis crescere ligno,

Sic meus erga te crescit & ardet amor:

Dum stabit tellus, meus orbe Parentius omni,

Si mea quid possunt carmina, clarus erit.

In Fortunam. E græco suo.

Obruit exitiabilis Fortuna potenteis,

Quàm quos hic humileis ridiculosq; facit.

E græco suo.

Formidabilior ceruorum rege leone

Bello instructa acies, quàm ceruo rege leonum.

In Albinium iuuenem Hispanū.

Albinus iuuenis moriente Hispanus amica,

Incumbens

N V G A E.

*Incumbens gladio talia dixit amans:
Dulce fuit quondam mihi te uiuente puella
Viuerenunc dulce est te moriente mori.*

*In Venerem uentris amicam.
E græco suo.*

*Post epulas, luxumq; gulæ, sæcundaq; Bacchi
Pocula, seruescit uentris amica Venus.*

De Strazelio & Sturmio, amicis & doctiss.

*Vis doctos memorem duos amicos?
Nostin' Strazeliūq; Sturmiumq;?*

E græco suo.

*Cum te adeo flagrater amem, dic quæso, quid obstat
Quo minus hunc miserum me redamare uelis?
Quos pro te subij casus? quantosq; labores?
Quid non sum toties passus amore tui?
Si memor es, nuper perijsses fraga legendo,
Ni nostra serpens occubisset ope.
Conflato quoties alieno candidus ære
Succurri studijs consuluiq; tuis?
Si tibi non faui semper, quicquam uic negaui,
Si mihi res præ te charior ulla fuit,
Ipsa repente mihi tellus irata dehiscat,
Me uiuum stygijs obruat Orcus aquis.
Sum iuuenis tenero pulchroq; affabilis ore,*

NICOLAI BORBONI

Fidus, & ad ueram factus amicitiam.

Vnà olim Phrygio si cum Ganymede fuisset,
 Cum Ioue nunc essem, pasceret ille greges.
 Sape aliquid meditor, compono, atq; illino chartis,
 Nec mea fortassis carmina tempus edet.
 Sunt comites Musæ mecum Charitesq; frequentes,
 Casta Venus mecum, nec nisi castus amor.
 Non lites, non bella mihi, non crimina cordi,
 Non uis, non fraudes, insidiæ uel placent.
 At non sum fateor regali sanguine cretus,
 Hac una spretus languero parte miser:
 Languero, tu ridens nostros crudelis amores,
 Et numeras ueterum fortia facta patrum.
 Quod si nobilitas quæ sit germana uideres,
 Non sic desiperes, integriorq; fores.
 Set uideo miserum me temnere pergis amicum,
 Nil mea te silicem mellea uerba mouent.
 Ast aliud (spero) inueniam mihi pectus amicum,
 Quod uirtus, non quod stemmata clara dabunt:
 Maiestatis amor, maiestas hostis amoris,
 Hic humilis, simplex: illa superba, duplex.
 Ad B. Theocrenum.

Ne tu (luxuriant quo doctæ rege sorores,
 Quem pro delicijs utraq; Pallas habet)
 Nos in amicitia minime caussere fideleis,
 Ingratos uel putes, immemores uel tui,

Carmina

Carmina pro strena quæ Iani mitto calendis,
(Cudimus interea dum meliora) lege.

AD CHRISTVM. E græco suo.
Quas tibi nunc grates tanto pro munere Christe
Persoluam, cuius mors mihi uita fuit?

E græco suo.

Me laterum renumq; diu torsero dolores,
Quod ualeo, CHRISTO debeo, non medico.

Ad quendam. E græco suo.
Optatam quereris te desperare puellam,
O nimis ignauum ridiculumq; caput:
Tende miser casses, hos præda optata subibit:
Tende, feret præsens numen Amoris opem:
Tende miser: uiden? ut timidas agit improbus arcus?
Quæ deus iniectet spicula? quas ue faces?
Adiuuat ardenteis deus hic, segnesq; repellit:
Acris amat studium militis, acer Amor.

In zoilum.

Qui uolet extollat parijs erecta columnis
Templa deum, et uarijs pægmata ducta modis.
Clara suos iactet Rhoma ostentetq; Colossos,
Et quod prærupta mole paratur opus.
Extollant alij uarijs simulacra figuris,
Quicquid apellæa pinxit in arte labor.
Qui uolet illustret tumulos, titulisq; uenuset:

NICOLAI BORBONII

Accumulet gemmas alter, & alter opes.

Tempus edax hæc cuncta teret, set carmina uiuent,

Aeternum uiuent carmina: Liur abi.

*Ad D. Nicolaũ Ambrosiũ, doctiss.
uiri D. Appiani generum.*

Quod mitto Lyricum iuuenis clarissime carmen

Nicoleos, læto si uacat ore lege.

Tu meliore mihi plectro cantaberis olim,

Heroo meritis nomen habere pede.

Idq; ego præstabo, magnumq; æquabo Maronem,

Nam mea quid non te Musa fauente potest?

*In obitum Samij amici, puel-
lus scripsit.*

Cingite funesta Musæ pia templa cupresso,

Cingite pullato tegmine triste caput:

Non nisi lugubreis referant modo plectra camœnas,

Defluat in sacros uestra querela sinus:

Atria sordescant bijugiq; cacumina montis,

Ad fera discissis currite fata comis.

Adsis Melpomene lachrymis suffusa cruentis,

Et tragicum querulo gutture carmen eat.

Huc propera mœsto lacerans præcordia planctu,

Rumpe fides citharæ tristis Apollo tuæ.

Occubuit uester Samius, mortalibus ille

Et superis gratus: uester alumnus erat.

Intima

N V G A E.

Intima stelliferi sensu penetrabat olympi,
 Adfixus sacris nocte dieq; libris:
 Religionem Numam, antiquum grauitate Catonem
 Vicerat, & uates & bene rhetor erat.
 Ante diem immites iuuenem rapuere sorores,
 Nec siuere ultra currere fata colos.
 Quam male fraudantur tantis hæc secula donis,
 O quam nunc merito luget uterq; parens:
 Set pia præcipue nunc luget Lingonis ora,
 Amissum hunc florem Lingonis ora gemit.
 Lugeat hunc orbis merito, Tigresq; cruenta,
 Et madeant lachrymis marmora dura pijs.

In Ianum.

Te uideo, cute curata, pexq; capillo,
 Perfusum nardo, ueste nitere noua,
 Te uideo: atq; scio tota quid in urbe feratur,
 Nempe parum Ianum uel nimis esse uirum.

E græco Ἰανῶν.

Vtere diuitijs tanquam moriturus, & idem
 Tanquam uicturus parcito diuitijs.
 Parcere diuitijs qui tempore nouit & uti,
 Ille modum seruans inter atrunq; sapit.

De sacrosancto nomine I E S V.

Auditur quoties uenerabile nomen I E S V,
 Inclinet quicquid spirat in orbe caput:

NICOLAI BORBONII

Terra genu flectat, cœlum, mare, tartarus ingens,
Omnis & extollat lingua canatq; deum.

Ad R.D. Iacob. Turno. Castren-
sem antistitem.

Quàm lætabar heri dominumq; piumq; patronum
Electumq; nouum uisere pontificem:

Nec tamen ausus sum tantum te culmen adire,

Quæ mea rusticitas, non mea culpa fuit.

Non equidẽ (ut nosti) possum hunc superare pudorẽ,

Ingénitum, misero qui mihi sæpe nocet:

Vtcunq; est autem, uirtuti gratulor isti,

Cui genus egregium contigit, atq; decus.

Sed perge, inq; dies melioribus utere fatis,

Sis ut in antiqua splendida gemma domo:

Et miserere tui quem sic dea cæca poëtam

Illudit uarijs exagitatq; malis.

Non mihi nunc primum benefeceris optime præsul,

Set qui in me fueris fama loquetur anus.

Ad D. Iustum Turnonium.

Iustus es, & iusta Iustus ratione uocaris,

Nomine iustitiæ, conueniente tuæ.

In fronte libri epistol. diui Pauli, è græ-
co suo. Decastichon.

Quorsum consulitur mendax & falsus Apollo?

Quorsum tot cōmenta hominum, tricaq; malorum?

Paulus

N V G A E:

Paulus olympiaca interpres demissus ab arce,
 Nil mortale sonans aperit sanctissima **CHRISTI**
 Sensa: quid euites ostendit, quid uel sequaris,
 Thesaurosq; dei nobis eiusq; recludit
 Delicias, flammassq; meras sacro intonat ore,
 Cui mentem pater omnipotens animumq; ministrat:
 Scilicet hic nodos ueterumq; oracula uatum
 Soluit, & aethereis implet clangoribus orbem.

E græco ἀνέπωτορ.

Hippocrates hominum medicus, Sotander equorum,
 Omne genus morbos doctus uterq; fugat.

Mutanda ars uel nomen erat: non quadrat ut alter
 Nomen ab alterius uendicet arte sibi.

Aleator loquitur. E græco suo.

Alea me miserum toties repetita seffellit,
 Resq; meas adeo attriuit Fortuna nouercans,
 Ut me mirer adhuc superesse, & uescier aura
 Aetherea, acceptis tot cladibus: aspera diuū
 Numina sic uersant, sic me fata impia tractant,
 Ut quæram inuisam quāprimum abrumpere lucem.
 Heu furij incensus agor: quæ terra dehiscat
 Ima satis? quod nunc adigat me fulmen ad umbras?
 Altius insedit dolor hic, quàm posse reuelli
 Ut sperem, nec me ille quidem post funera linquet,
 Sed comes indiuisus erit tellure reposito.
 Eia age, quid mea nūc trepidas manus? Accipe ferrū.

NICOLAI BORBONII
CHRISTVS in cruce pen-
dens loquitur.

Huc me sydereo descendere fecit olympo,
Hic me crudeli vulnere fixit Amor:
Langueo, nec nostro quisquā illachrymatur amori,
Quem nequeunt diræ frangere iura crucis.
Pungentem caput & cerebrum gestare coronam,
Cogit Amor, cogit vulnere tanta pati.
Felle sitim nostram & mixto satiauit aceto,
Mi pectus lata cuspide rupit Amor.
De me solus Amor, de regum rege triumphat,
Ille pedes clavis fixit & ille manus.
Si cupis ergo animi mihi signa rependere grati,
Dilige, pro cunctis sat mihi solus Amor.

Ad animam exhortatio.

Plange anima infelix, pendentemq; aspice Christum,
Et madidis oculis in cruce cerne deum.
Plange anima, atq; oculos in flumina magna resolve,
Pro te factus homo sustinet ista deus.
Quinq; per innocuum perpeßsus vulnere corpus,
En monstrat dextrum sanguineumq; latus.
En pedibus fixis ulnisq; expectat apertis
Oscula, demissum porrigit ecce caput.

E græco λαλῶμεθ' ἄλλήλοις.

Certior Heraclete tuo de funere factus,

Ingemui

N V G A E.

Ingemui largis ora rigatus aquis:
 Et memini ad solem quoties conuenimus ambo,
 Miscentes uarijs seria multa iocis.
 Puluis nunc hospesq; iaces, æterna set ipsa
 Formidat stygium nil tua Musa Iouem.

Ad Carolum Turnonium.

O gratum placidi munus Apollinis,
 Troianiq; iubar sanguinis arduum,
 Ingens pontificum gloria Carole:
 Nostri primitias ingenij leuēs
 Donec quid resona maius arundine
 Pinguis Musa canat, Palladis immemor
 Occurrente manu, carpe libentius.
 Olim Phœbus opem si ferat annuens,
 Subscribatq; pijs diua laboribus
 Quæ pandioneis præsidet arcibus,
 Imò CHRISTVS opem si mibi non neget,
 Solus qui potis est, & deus, & salus,
 Egressura meo carmina uertice
 Tollent te meritis semper honoribus,
 Aeterniq; decus nominis adferent.
 Spires, aura bono prospera cursui
 Præbebit facilem credo Fauonium:
 Et puppes clarijs turgida mercibus
 Neptuno remeans auspice portui
 Succedet placido, non secus ac ratis

NICOLAI BORBONII

Serpentem latio phœbigenam uehens:

Adsis, ut pauido commoda remigi

Quæ subsunt geminis astra laconibus.

Quod si forsan aquas suscitet Aphricus,

Impendensq; uagæ nausea Tethios,

Vndis nauigium tristibus obruat,

Labenti fer opem, naufragio bonum

Præstans auxilium, quale tridentifer

Aeneæ tumidis per freta nauibus,

Compescens rabidi seuitiem maris,

Felicemq; rati mitte Fauonium.

In aleam. E græco Καμίσ.

Filia auaritiæ, nutrix est alea furti,

Pestis amicitiae, triste furoris opus.

Pro quopiam. E græco suo.

Si CHRISTVS uolet, ô ciues, uobisq; uidebor

Dignus, cui uestra detur in urbe locus:

Scribite ut accedam, nam Christi incensus amore,

Gestio laruos extenuare deos.

Nil prius in uotis habeo, q̃ cernere CHRISTVM

Victorem, & pulsa nube redire diem.

E græco λαόρπιον.

Ecquis (ait sapiens) opus unquam tale peregit,

Quale uir ille sciens omnia Democritus?

Distulit hic per treis instantia funera soles,

Ludificans

N V G A E.

Ludificans calidi panis odore famem.

De S. Marcello martyre.

Clara salutiferi Marcellus buccina CHRISTI

Fervidus & sancti spiritus igne calens:

Noluit (ut multi) uitam præponere uero,

Set stetit extructos firmus ad usq; rogos,

Arsit, & in cineres corpus mortale redactum est:

Iudicium mundi quod fuit, atq; furor.

Ignæus ast animus stellantia regna petiuit,

Gaudet ubi CHRISTO perfruiturq; suo.

Ad D. Iacobum Turnonium

Castren. antistitem.

Ista animi pietas Iacôbe uel una beatum

Te facit, & dignum quem pius omnis amet.

Ad citharam, scripsit puellus.

Salve optata mihi cithara, ô uenerabile donum,

O requies animæ grata futura meæ.

Salve iterum atq; iterum: quis me felicior uno?

Rem melius uideo spe cecidisse mea.

Qui mihi te dono dedit, hunc uenabar amicum,

Tam clarum ingenio quàm pietate uirum.

Huic simul ac nostræ uenisset epistola de extræ,

Legissetq; stylo carmina scripta rudi:

Non modo te ille mihi, set se quoq; candidus ipsum

Vltro, sponte, uolens, ex animoq; dedit.

NICOLAI BORBONII

Cuius ego tanti celebrabo nomen amici,
Hoc erit in toto notius orbe nihil.
Omnis amicitiam nostram mirabitur ætas,
Dum Rhodanus rapidis curret in æquor aquis.
Set uereor, ne Mercurius Phœbusq; uidentes
Te talem inuideant surripiantq; mihi.
Parcite dii, nequeo cithara sine uiuere chara:
Hac sine, erit uita mors mihi grata magis:
Parcite, sum uestri tenero studiosus ab æuo,
Et Charitum mystes Pieridumq; comes.
O me felicem, nunc est mihi uisus uterq;
Annuere, en uideo, risit uterq;: sat est.
O cithara indiuisa mihi & fidißima coniunx,
Nunc fruar amplexu dulcis amica tuo:
Viuiamus, procul este dolor, curæ, atq; labores,
Auri sacra fames, & male sanus amor.
Hymnos in superum laudem modulabimur unâ,
Munere tu quorum conciliata mihi es.
Zoilus interea medius liuore crepabit,
Et petet infernos garrula lingua rogos.
In seipsum.

Aëra uentus agit, seruet mare fluctibus, ardet
Intus inextinctis nobilis Aetna rogis.
Ab simul in nostro sunt hæc mala corpore: fletus
Fundit aquas, mœror flamina, corq; faces.

Ad lectorem.

Sic ut

N V G A E.

Sic ut in immensum adsurgat crescatq; uolumen,
Nugari tecum lector amice iuuat.

Venerit (ut spero) nobis maturior ætas,
Post ludos uenient seria, parce precor.

AD DEVM. Egræco suo.

Per tenebras gradiens facile ac procliuius errat,
Lux tua si desit, nil sumus alme deus.

Egræco Ἐγρίου.

Aspice de cælo coniunctos Iuppiter ambos,
Si placet, hos lusus deliciasq; uide:

Nec tamen inuideas, Ganymedem solus habeto,
Me sine contentum uiuere sorte mea.

O me felicem, ô me terq; quaterq; beatum,
Nunc ego te teneo, lux mea, te teneo:

Te teneo certe, teq; osculor, ista profectò

Gaudia sunt (fateor) maxima, uera tamen:
Somnia non sunt hæc, ego te osculor, osculor inquã.

Te mea lux, labris consero labra tuis.

O quot ego subij, quot sum quantosq; labores
Passus, at hæc tandem præmia tanta fero.

Quid mea mens trepidas? quid adhuc nugaris ineptiã?
In tuto cum sint omnia, quid ue paues?

Ecce olim qui nos iactauit mille periclis,
In mea se iecit retia uictus amor:

Implicitis igitur pergamus ad oscula linguis,
O mea lux, quis sum? iam puto fio deus.

NICOLAI BORBONII

Antoniꝝ Palmerij Viennen. ado-
lescentis eximij epitaphion.

Palmerius iacet hic Antonius, inuida fata
Quem rapuere, decus clara Vienna, tuum:
Eloquio, forma, ingenio, natalibus, arte
Nobilis, æternum uiuere dignus erat.
Tum primum in pulchro crescebat corpore uirtus,
Cum stetit exhausta Parca seuera colu.
Hunc superi terris uoluẽre ostendere tantum.
O quàm defunctum luxit uterq; parens:
Fleuerunt Veneres omnes, Musæq; sorores,
Et Rhodanum lachrymis intumuisse ferunt.
Tu iuuenis tumulo letare Valentia: cœli
Lumine perfruitur spiritus, atq; deo.
Ad R. D. Petrum Palmeriũ pontif.
Viennen. totius Galliæ primatem.
Vnde tibi Palmæ cognomen præsul? ab illo
Quod iutium Virtus uicerit omne tua.
Ad Iustum Turnoniũ iuuenẽ clariss.
Egregiam dono uestem mihi Iuste dedisti,
Iuste iuuentutis iustitiæq; decus:
Qui lacer & quouis paxillo nudior ibam,
Nasutaq; miser fabula plebis eram.
Nunc niteo totus, passimq; poëta salutor:
Iam Fortuna tibi dico, Nouerca uale.

Vxorem

N V G A E.

Vxorem & prolem iuste isto sanguine dignam
Det deus, & seruet teq; tuamq; domum.

Ad puellam.

Desine tam uarijs me nutibus urere uirgo,
Eiaculans in cor lampadas usq; meum:
Nam tua ridentis uiuam dant lumina flammam,
Hinc uiuam in flammam me quoq; uertit amor.

Humanæ uitæ deploratio
ad pueros.

Nunc ubi magnanimi heroës? regesq;? ducesq;?
Cæsar ubi & Priamus? Teucrûmq; acerrimus He-
Et pius Aeneas? ubi nunc facundus Vlysses? (Ætor?
Et gemini Atridæ? Rhomanæ conditor urbis
Rhomulus? & totum quamuis pacauerit orbem
Augustus? tantoq; potens ubi robore Samson?
Nunc ubi Sylla ferox? ubi nunc tam fortis Achilles?
Priamidesq; Paris? ubi princeps ille latini
Tullius eloquij? uatum fons uiuus Homerus?
Musarum princeps Rhomanæ gloria Musæ
Virgilius? Nasoq; tener? doctusq; Catullus?
Et quos progeniuit satis melioribus ætas?
Nunc ubi inexhausto Crassus ditissimus auro?
Nunc ubi Xerxis opes? hominumq; exercitus ingens?
Scipiadæ? Iuliq; gener? quos prisca triumphis
Ornarunt, superisq; æquarunt tempora diuis?
Totq; alij egregij proceres, populiq; superbi?

NICOLAI BORBONII

Omnes præcipiti sorpsit mors turbida fato,
 Et tulit in cineres: nec tanti roboris unquam
 Extitit, horrendo cui Mors indulserit arcu.
 Quid miser ergo tumes, et inani attolleris aura?
 Cur te letifera hic mundus dulcedine ludit?
 Nonne uides nostræ breuia ut sint tempora uitæ?
 Et misera in quantis iaceat tua uita periclis?
 Surge age, et immortale tibi per secula nomen
 Quære puer, dum sese offert occasio, nec te
 Illicijs capiat perituris blanda uoluptas:
 Virtuti indulge, Virtus æterna manebit.

In quempiam. E græco *Ἰαμῖς*.

Magnus es et pollens opibus, nec propria uirtus
 Nec genus in caussa, set dea cæca fuit.

Ὅμῆρος ὡς ποιητὴς. Homeri actor seu re-
 præsentator. E græco *πολιτικῶν*.

Egregios, doctosq; alios, uatesq; canoros,
 Et quos rhetorices delectat amabile pratum,
 Hos pacem iuuenum altricem cantare decebat,
 Ociaq; atq; forum: soli mihi Phœbus Apollo
 Bella sonare tuba inspirat, pugnamq; cruentam.

In mendaces.

Lucraris mendax uel cum uerissima dicis,
 Nulla fides uerbis ut sit habenda tuis.

Ad Renatum Parentium amicū.

Si uacat,

N V G A E.

Si uacat, illius lege carmen amice Renate,
 Cui nihil est quod non peruelit esse tuum.
 Ille est Borbonius grandis tibi debitor æris,
 Quem uelut ingratum spernere iure potes,
 Si modo qui ipse animam tibi se debere fatetur,
 Ingrati par est hunc retinere notam.
 Ille ego sum, qui nunc tibi gratulor istud honoris.
 Creditaq; ingenio munera digna tuo.
 Audio formandos te suscepisse nepotes
 Spesq; & opes domini deliciasq; tui:
 Egregios pueros, qui præstanti indole, & ore
 Et uera referunt nobilitate genus.
 Contigit hoc certe Christo duce, & auspice Christo:
 Quæ uult, ille potest: omnia, nempe deus.
 Solus ad officium CHRISTVS te tale uocauit,
 Dignum significans, artificemq; probans.
 Iam teneræ mentes te præceptore latinum
 Sermonem uera cum pietate bibunt:
 Et similes fiunt ex omni parte parentum,
 Et fiunt summo uascula digna deo.
 Fausta tibi & pueris sit conditio ista Renate,
 Zoilus interea palleat atq; crepet.
 Ad D. Anthonium Oliuariū, iu-
 uenē omnibus modis nobiliss.
 Salue ô tu cui felicitis cognomen Oliuæ,
 Cuius cor sanctæ pacis amore calet:

NICOLAI BORBONII

Florente ingenio, & forma, & florentibus annis,
 Inclyta habes generis stemmata, si quis habet.
 Set tamen (ut dicam ingenuè) nec forma, nec ætas,
 Te ut uenerer, set nec stemmata, causa fuit.
 Doctrinæ studium sanctæ, & candoris imago
 Synceri, & pietas, hæc tria, caussa fuit.
 Set nunc dum lætus meditor tibi scribere plura,
 Fortè interpellans ecce Carinus adest:
 Ille (inquam) cuius toties dicentis ab ore
 Pendeo, cum dotes tollit ad astra tuas.
 Ad R. D. Io. Salazarium Archid. Se-
 nonen. à quo nouem solatos au-
 reos acceperat.

Quot numerant Musas nostri implorantq; poëtæ,
 Tot fateor soles te numerasse mihi:
 Soles legitimo nummos & pondere & auro:
 Hootibi Mecænas syngrapha carmen erit.
 Adeundem, in Italiã abiturientem,
 Gallia iam Musas te præside nostra sorores
 Reddiderat studijs officijsq; suas:
 At te abeunte abeunt illæ, teq; usq; sequuntur,
 Dum fugis à nobis Italiãq; petis.
 Set quia te Rhomam tenet ista cupido uidendi
 Templaq; Lauretæ relligiosa deæ,
 I felix, felixq; redi: Te reddere nobis
 Quamprimũ, & comites, fata benigna uelint.

Ad IO.

Ad IO. VBELIVM & IO.

OPORINVM Basilien.

*Et si ignota mihi utriusq; uestrū est**Vbeli facies & Oporine:**Quamuis sim procul & remotus isthinc,**De uestra tamen eruditione,**Vestra de pietate singulari**Sic constat mihi, ut haud putem esse quenquam**Qui uos plus amet atq; ego, uel ipso**Vestro, uel potius meo, uel (inquam)**Nostro, iudice & arbitro Carino.*

Ad ciues Trecenses.

*Publica Rhomani dum non sua commoda curant,**Rexere imperio populos: set ut ardor habendi**Inuasit, sensim retrò sublapsa referri**Res cœpit, toto ut facti sint fabula mundo**Rhomulidæ, & postremi hominum, seruiq; suorum.**Vos igitur Proceres quibus hæc Respublica curæ,**Inter uos inimicitia & ciuilia cessent**Dissidia, sint Pax & Amor cœlestia dona.**Ciues qui rerum capita & custodia plebis**Estis, uos moueant Rhomanæ exempla ruinæ:**Estes imitatores Christi, sic uestra futura est**Publica res felix, & in altum surget olympum.*

Ad Paruam, puellam. E græco Cæpiti.

Parua ueni, præceptor abest, te nemo uidebit:

NICOLAI BORBONII

Iam noster tuto perficietur amor.

Me coquit, inq; meas penetrat tua forma medullas,

Sola potes morbum pellere Parua meum.

Borbonij miserere tui, qui languet & ardet,

Qui nihil in tota nocte quietis habet.

Te rogo ne dubites secretum intrare cubile:

Parua ueni: dubitas Parua uenire? ueni,

Per Venerem obsecro, perq; ipsa Cupidinis arma,

Dum praeceptor abest, Parua puella ueni.

Puer. E græco suo.

Flexilis ut ramus puer est, facilisq; doceri,

Cæreus in mores degenerare malos.

E græco Ἰακίων.

Ah quoties faciem contemplor temporis huius,

Ex oculis lachrymæ fluminis instar eunt.

Si nouus extornet præclara poemata uates,

Qualia Mæonio uel sene digna putes,

Fabula sunt hodie, nulloq; in honore: set illa

Quæ mera sunt hominum somnia, sola placent.

At diuinus eget uates contemptus, & alget,

Res non est hodie sordida uate magis.

Dialogus uirginis sacrae et adolescentis. E græco eiusdem.

Virgo loquitur.

Te mihi meq; tibi species par æquat & ætas:

Cur

N V G A E.

Cur animos gerimus non in amore pares?

Adolescens.

Non hac ueste places, alijs nigra uestis ametur:

Quæ nigra sunt fugio, candida semper amo.

Virgo.

Hac sub ueste nigra niueam tamen aspice carnem,

Quæ nigra sunt fugias, candida membra petas.

Adolescens.

Nupsisti CHRISTO, quem non offendere fas est,

Hoc uelum sponsam te facit esse dei.

Virgo.

Deponam uelum, deponam cætera quæq;

Ingrediar uirgo nuda cubile tuum.

Adolescens.

Vt careas uelo, tamen altera non potes esse,

Vestibus ablatis non mea culpa minor.

Virgo.

Culpa quidem, sed culpa leuis, sic esse fatemur,

Culpa quidem fuerit, sed uenialis erit.

Adolescens.

Vxorem uiolare uiri graue crimen habetur,

Tun' uelles sponsam me uiolare dei?

Virgo.

Vicisti nostros ista ratione furores,

Hei mihi quod uerbis langueo uicta tuis.

NICOLAI BORBONII

In A. Alciatum Valentiam recens
ingressum. Ex tempore.

O nos felices, ô fausta Valentia, recte
Si quid in hac uita felix faustumq; uocatur:
Alciatus uenit, nostri certissima secli
Gloria, sanctarum callens ænigmata legum,
Alciatus toto uicturus nobilis orbe,
Dum fluiuij cursu uastum uoluentur in æquor:
Ille (inquam) Alciatus, cui tres hebræa, latina,
Græcaq; sunt linguæ in promptu, cœlestia dona.
Heu fuge barbaries, tuus ille acerrimus hostis
Alciatus uenit: lætare Valentia tanti
Hospitis aduentu, quo nil contingere maius
Vtilius ue tibi potuit: tu iuris amator
Exulta, iuuenisq; senexq;: & suscipe numen.
Hic ille Alciatus nodos doctissimus omneis
Soluere, ut interpretis terris datus ab Ioue summo.
Deniq; non uenit solus, comitantur euntem
Ingenuus candor, grauitas pia, suada uenustas,
Ipsaq; uel superis pergrata modestia diuis,
Et posita in primis uenerabilis ægide Pallas,
Tres Charites, Musæq; nouem, facundaq; Pithô.

E græco Ἄλκιον.

Nunc uideo quàm sit puero mutabile pectus,

Quàm uarie puerum uerset iniquus amor.

Te quàm dona diu dederis puer omnis amabit,

Set dare

N V G A E.

Set dare si cesses, cessat amare puer.

Cum Dionysiolum nuper uenarer amicum,

Collusi toties, multaq; dona dedi.

Nunc quia munera dat me paupere ditior alter,

Præteriens nebulo uix mihi dicit aue.

In seipsum. Egræco suo.

Sum uates ego, Lingonicæ sum gloria gentis,

Sum iuuenis qualis cum raperetur Hylas,

Et phrygium supero Ganymedem munere formæ,

Flexanimus tenero manat ab ore lepos:

Dotibus his tantis uideor mihi dignus amari,

Ni tot uirtutes deprimat hoc uitium:

Deposuit furum, iam nostra crumena timorem,

Desijt & solitis rauca tumere sonis.

A zona pendebat Amor, pendebat amicus,

Decoxi infelix, iam nec amor nec amo.

Ad quendam.

Ornatissime uir, tabellione

Ex hoc discere ne graueris oro,

Curas sollicitudinesq; nostras:

Is nanq; Iliada ipse se recepit

Dicturum tibi quos fero laborum:

Mox candoris erit tui misellas

Nostras auxilio leuare Musas,

Quæ noctes tibi seruiant diesq;

Si nos respicies, & indolefcens

NICOLAI BORBONII

Nostrorum misereberis malorum.

E græco λολιανθ.

Qui bene agunt, ijs uita quidem breuis omnis : at illis

Qui male, nox seclis longior una decem.

Ad Robertum Britannum
Attrebatensem.

Eurydicen cithara cæco reuocauit ab Orco

Orpheus, & tigribus carmine iunxit oues.

Ille tamen manes inter uersatur, imago,

Nititur & frustra flectere fata miser:

At tu quem cœli pepererunt numina uatem,

— Vmbras, & superos, semideosq; trahis.

Quare hinc emigrans, & temporis orbe peracto,

Orphea non uises, astra Britanne petes:

Astra petes: hilaransq; caua testudine diuos,

Despicias Tellus quicquid & Orcus habet.

De Francisco Floreto theologo.

Si quisquã hac nostra doctorum ætate uirorum

Diuinæ meruit nomen habere tubæ,

Hic Floretus eris, uir florenti inclytus ore,

Nempe tibi est unus dicere uera scopus.

Simoni Thomæ, & Io. Berruerio
Parifino.

Ni Thoma mihi, Tuq; Berrucri

Crebrò consuleretis, atq; uestra

Consuetudo

Consuetudine melle dulciore
 Dignum me alloquijsq; duceretis,
 Sæpe in corpore delicato & agro
 Mentem non minus experirer egram.
 At dij (credo) meam uicem dolentes
 Vos taleis animos mihi dederunt,
 Insigneis medicos, eosq; amicos.

In zoilum.

- Sat scio Rumpetur medius, simul atq; uidebit
 In uulgus nugæ zoilus ire meas.
- Rumpetur medius, cum nil quod rodat habebit,
 Et tamen in nugæ ingeniosus erit.
- Dicet me leuibus confundere seria nugis,
 At mage delectant seria mixta iocis.
- Reprendet forsân quod misceo sacra profanis,
 Inflammant animum sacra, profana iuuant.
- Me nimium dicet salis inspersisse libello,
 At decet in nugis nonnihil esse salis.
- Culpabit teneros uersus, mollemq; Camœnam:
 Tale fuit iuuenis quod Plato fecit opus.
- Si dicar nimium facilis, gaudebo, fluentis
 Et facileis uersus esse, decere puto.
- Dicar & obscurus, reclamat dictio tota
 Venaq; quam talem gratulor esse mihi.
- Liberius dicar corruptos carpere mores,
 Hoc utinam fieri iam nihil esset opus.

NICOLAI BORBONII

Me uarium dicet, pueris commune fatemur
 Hoc uitium est, omni tempore nemo sapit.
 Fortè breuis dicar, talis fuit ipse Catullus,
 Callimachus talis, talis & Ausonius.
 Contrà si culper tanquam prolixior æquo,
 Egregius talis Naso poëta fuit.
 Ridiculus dicar subfrigida fundere uerba,
 At titulum Nugas ipse libellus habet.
 Quoquo te breuiter uertas, me Zoile spero
 Tutari Nugas undiq; posse meas:
 Et quæ tu ructas noctes maledicta diesq;
 Hæc miser in uentos pulueris instar eunt:
 Ipse malum tibi moliris, te ipsumq; peruris,
 Viscera sic flagrans deuorat Aetna sua:
 Teq; tuum si nō aliud sub tartara telum
 Mittet, & hoc telum Zoile lingua tua est:
 Rumperis inuidia medius, neq; proficis hilum,
 Dum nugis crescit gloria lausq; meis:
 Quicquid agas, uiuent nostræ per secula nugæ,
 Tuq; breui in stygias pallidus ibis aquas:
 Illhic te laruæ & manes umbræq; nocentum,
 Et furie & quicquid luridus Orcus habet
 Discerpent, linguamq; in frustula mille secabunt,
 Tunc linguam (ah serò) non habuisse uoles.
 In Pythagoram. Ε græco λαορτίς.
 Heu quid Pythagora ueneraris uile legumen,

N V G A E.

Fama est in proprijs quem perijsse fabis?
Dum metuens calcare fabas miser aufugis, hostis
Ecce Agragantinus te necat in triuio.

In laudem Dei Opt. Max. Ode.

CHRISTVS humani generis misertus,
Perditum tandem reparauit orbem,
Et sua nostras ueniens fugauit
Luce tenebras.

Non uidet nemo quibus in salebris
Vsq; uersati sumus & uagati,
Tandiu fungi fuimus, nihilq;
Egimus omnes.

Antehac cæci, ducibusq; cæcis,
Viximus, duri tamen & superbi,
Numinis læsi magis ut magisq;
Cresceret ira.

Nil tenebamus nisi syllogismos
Arte contortos, uariosq; nodos,
Frigidas nugas, mera uerba, fumos,
Stercora, floccos.

Vulgus indoctum, stolidi sophistæ,
Barbari, crassi, scioli, loquaces,
Milites Orci, pelagusq; planè
Flagitiorum.

Tanta nullius memoratur æui
Seruitus, quanta sumus usq; pressi,

NICOLAI BORBONII

Hoc mali inuexit lupa purpurata,

Lerna malorum.

Totius reges proceresq; mundi

Subditos fecit sibi, poculoq;

Strauit erroris, triplici refulgens

Hydra tiara.

Inde doctrinis hominum subortis,

Languit uerus perijtq; cultus,

Litteræ sacræ quasi consepultæ

Obticuerunt.

Impij passim populum necabant

Vinculis legum, decimis, tributis,

Gens rapax, uecors, & amica uentris,

Perdita luxu.

Veritas ferro, rapidisq; flammis

Comprimebatur, fideiq; sermo:

Inter & sese grauiter gerebant

Bella monarchæ.

Æcis stabant simulacra templis,

Sacra dijs falsis & item deabus:

Vnde diuersis uarijsq; sectis

Cuncta fremebant.

In statis poni pietas diebus,

In cibis certis, preculisq; coëpta est:

Nuptijs mire uetitis libido

Fœda reuixit.

Ista iam

N V G A E.

Ista iam uerò cecidère monstra,
Et modis Virtus redit illa miris
Illa, qua CHRISTVM dominum deumq;
Credimus unum.

Artium passim studijs bonarum
Iam senes iuxta iuuenesq; flagram,
Atq; linguarum: uenit hoc ab alto
Lumen olympo.

Seculum nunquã celebretur ullum
Fauſtius tali, meliusq; nostro:
Sermo pennatæ sacer ille currit
More sagittæ.

Sunt adhuc quidam tamen inquinati,
Ebrij mundo, uigilesq; laruæ,
Qui suis lucris metuant, necantq;
Vera locutos.

Hoc nihil mirum, fore nempe CHRISTVS
Sæpe prædixit deus ipse uatum
Hæreses, lites, odiumq; ueri,
Et crucis hostes.

Noster hic ô quàm procul est ab illis
Ante FRANCISCVS bene natus omneis:
Rege quo sensim rediere terris
Omnia læta.

Publice doctos alit allicitq;
Et scholam primus statuit trilinguem,

NICOLAI BORBONI

Quo nihil certe, nihil instituto

Pulchrius extat.

Hunc dei donum ueneremur omnes,

Tam pium regem precibus iuuenimus,

Vt diu regnet, sub eoq; felix

Gallia uiuat.

Laus deo patri, dominoq; CHRISTO,

Spiritu cuius bona cuncta fiunt:

Adsit is nobis, fideiq; robur

Augeat & spem.

E græco τὸ σάμιον.

Qui nunc me uideo esse pædagogum,

In prædiuite sumi domo moratus,

Contriuiq; bonos miser tot annos,

Gustando mala, gratiasq; agendo,

Sperando, ingenuèq; seruiendo:

Tantorum mihi præmium laborum

Sunt serò sapere atq; pœnitere,

Tabesq; & senium: ergo nunc ab aula

Ad caulam uenio: quid est agendum?

Sole per fugium fidele & unum

Si quas calleo, litteræ supersunt,

Nec iam me pudet esse pædagogum.

In noctē natalis domini nostri I E S V

CHRISTI αὐτοῦ τοῦ ἁγίου.

Nubila diffugiant, clarum micet undiq; cœlum,

Emittant

N V G A E.

Emittant radios sydera pulchra suos:
 Hanc decet egregio præcellere lumine noctem,
 Quæ CHRISTVM uerū lumē in orbe dedit:
 In qua factus homo est de uirgine natus IESVS,
 Seruator mundi, filius ille dei.
 Natus homo est, homines omnes ut seruet IESVS,
 Qui sol iustitiæ dicitur, atq; deus.
 Obstupuit natum tulcrat quem uentre pudico
 Ante pedes mater uirgo iacere suos:
 Hæc breuibus pannis perstringens mollia membra,
 Admouit teneris ubera casta labris.
 Protinus angelici sonuere per aëra cantus,
 Et pastoralis tibia pulsa manu.
 Ipse bonus coniunx sœno præsepia munit,
 Scilicet illa deo culcitra prima fuit.
 Cum boue procubuit (dictu mirabile) asellus
 Spirans, & calido sedulus ore fruens.
 O nox ô totum splende formosa per orbem,
 Tuq; sequens atra sis sine nube dies.
 Qui puer est natus nobis, is crimina mundi
 Tollit, spes hominum, pax, uia, uita, salus.
 AD CHRISTVM crucifixum.
 In cruce te quoties nudum contemplor IESV
 Perfossus palmas & latus, atq; pedes,
 Despero miser, & clamo me fulmine dignum,
 Dignum tartareos mille subire rogos:

NICOLAI BORBONII

Nam tibi sum tanti pie causa doloris IES V,

Plenus flagitijs, impietate grauis:

Displiceo (breuiter) totus mihi, uiuere tædet,

Set tua uox animum recreat illa meum:

Huc omnes ad me (uos qui peccastis) adeste,

Vulneribus curo uulnera uestra meis.

Quis tam ferreus est, quem uox non molliat ista?

Quis præ lætitia temperet à lachrymis?

Inuitas ex æquo omneis, nullosq; repellis,

Promittisq; patris regna beata tui.

Maxima promittis, set quæ præstabis abunde,

Nec quenquam falles, omnia nanq; potes.

O nos felices per te seruator IES V,

Nam tua mors nobis uita salusq; fuit.

In Psittacum & puerum no-
mine Pium.

Psittacus humanas edoctus reddere uoces,

Egregium forma deperijt puerum.

Nomen erat puero Pius, hunc uocitabat in horas,

Milleq; carpebat basia, mille dabat.

Deniq; auem sic ex animo & flagranter amantem,

Non potuit fidus non redamare puer.

Cantillare unà, atq; unà garrire solebant,

Set soluit subitus gaudia tanta dolor.

Morte Pius rapitur, noctes clamare diesq;

Instat auis, solum uultq; uocatq; Pium:

At mox

N V G A E.

At mox tabescens obmutuit, omne perosus
 Officium dominæ blanditiasq; suæ:
 Vina fugit, dulcemq; admotam respuit escam,
 Iamq; nihil radij uerbera dura timet:
 Labitur exanguis, domina lachrymante puella,
 Hoc unum moriens, nunc Pius (inquit) ubi est?

IN LAVRENTIVM VALLAM
 scripsit puellus.

Rhomani eloquij certissima gloria Laurens,
 Dum uoluit summum claudere Valla diem,
 Protinus adcurrunt Charites, ploransq; Minerva;
 Et Venus, & Pithô, Pieridumq; chorus,
 Clauserunt oculos chari morientis alumni,
 Clamantes, Latij gloria Valla uale.
 Ad Paulum à Carreto ponti-
 ficem Cadurcen.

Ventorum sedes & nomina certa rogasti,
 Præsul, quos inter prælia dura fremunt:
 Quorum cuncta uagos metuunt elementa furores:
 Quorum ui interdum concita terra tremit.
 Est Oriens triplex: hinc flat Vulturnus, & Eurus,
 Tertius est Aquilo: treis Orientis habes.
 Occasus triplex, Zephyrus fluit inde saluber,
 Caurus, Lybs: huius treis regionis habes.
 Septimus est cui dat Septentrio nomen, & illi
 Humidus opposito spirat ab orbe Notus.

NICOLAI BORBONII

Vulturno Hyberno flanti contrarius est Lybi:

In Zephyros Euri seu procella ruit:

Aestiuus Aquilo Caurum stridoribus arcet.

Propria tot fratrum nomina Praesul habes.

Sunt alij, qui praeter eos quos diximus octo,

Nomina qua spirant à regione trahunt.

Proximus Argesti trahit ad se Cacia nubes,

Cercius armatos sternit, & ora replet.

Sunt Prodromi celeres & Atabulus, est & Iapyx:

Set mihi praecipuos commemorasse sat est.

In Inuidum.

Pyramides regum, statuæ, pictiq; triumph,

Talia uel modico tempore cassa ruunt.

Carmina quæ feci uates, æterna manebunt,

Dum fluij current in pelagusq; cadent.

Exegi monumenta mihi uiuacia quouis

Acre magis, quæ nec tempora longa terent:

Non moriar totus: Libitinam pars bona nostri

Effugiet, uiuam docta per ora uirum.

Hæc (scio) fert animo omnis lector candidus æquo,

Set malus inuidia rumpitur atq; crepat.

In Pumicem.

Vis magnus Pumex iuriconsultus haberi,

At leges nescis, & cubitalis homo es.

Vis doctus, uis egregie facundus haberi,

At tibi de labris arida uerba fluunt.

Vis simplex idem,uis Pumex castus haberi,
At pueri norunt scorta,iocosq; tuos.

Vis alijs dare consilium,& maturus haberi,
At nihil è sicco pumice manat aquæ.

Vis breuiter dicam?non dicam:quid uetat?ingens
Opprobrium uitæ dicere nolo tuæ.

Ad Carolum Turnonium.

Optime pontificum Priami de sanguine Carle,
Mecœnas studijs anchora sacra meis:

Mittere si nequeo gemmas,auriq; talenta,
Si non do meritis munera digna tuis:

Hæce ego nunc Nugas,hunc (ut queo)mitto libellũ:
Qui si non malus est,munera magna capis.

Non habeo argentum pauper,non suppetit aurum,
Sunt mihi diuitiæ carmina sola meæ.

Quæ sint cunq; tamen quæ do,ne sperne,frequenter
Frondebis ornatur uilibus ara dcũm.

De seipso.

Quid cupis? aut quò tendis iners? quò uota feruntur?
Num cupis auratos marmoreosq; lares?

Hæc poscant alij:uis culti iugera campi?
Delicias regum?pontificumq; dapes?

Talia si cuperem,curas cuperem atq; labores:
Tuta quies & opes non simul esse queunt:

Irus inops essem quamuis immensa tenerem
Imperia,aut gazas Cræse superbe tuas.

Nudus in hunc ueni mundum,nudusq; recedam.

NICOLAI BORBONII

Cur igitur mentem sollicitabo meam?
Sic hilaris uiuo, sic lætam duco iuuentam,
Rideo uel quicquid diues auarus habet.
Nil ergo omnino exoptas? hoc scilicet unum,
Rex & dux animi sit deus ipse mei.
In Cupidinem dormientem.
E græco Cæuis.

Si dormis, cur iste tuus non dormit & arcus,
Sæue puer? nobis nulla futura quies?
Ad Carolū Turnoniū Mecœnatē.

Virgilius quondam si quid cupiebat habere,
Vtile quod studijs cerneret esse suis:
Semper id Augusto uates poscebat ab uno,
Atq; ab eo nil non obtinuisset ferunt.
Sic hominum semper Mecœnas Carole solum
Inuoco te, zona deficiente mea.

Frigora me terrent hyemis uicina futura,
Tu nosti uentos quàm male ferre queam:
Per musas obsecro tuum miserare poetam,
Per qui nostra sua crimina morte tulit.
Dedecus est uatem tritis sic ire lacernis,
Cuius ab ætherea spiritus arce uenit.
Quæ teneros artus foueat, frigusq; repulset,
Emptaq; non magno, sat mihi uestis erit.
Mundicies inter luxum sordesq; probatur:
Nec nitidus nimium, nec lacer esse uelim.

Ad eundē

Adeundem.

*Pica tibi nuper quam dono misit amicus,
 Carole, næ meritò perplacet illa tibi:
 Nam primum nitidis albet pulcherrima plumis,
 Nulla magis nix est candida, nullus olor:
 Deniq; sic hominum uoces imitatur, ut omnes
 Ni uideant, uolucrum protinus esse negent.
 Belle & facunde dominum uocat atq; salutat,
 Auditurq; frequens, Carole uiue diu.
 Alba igitur tota est, facundaq; totaq; belle
 Respondet domini dotibus illa sui.
 Candidus es totus Meccenas Carole, mores
 Te talem faciunt mirificeq; beant.
 Es quoq; facundus totus, cœlestia certe
 Hæc sunt, hæc magni maxima dona dei.
 Pica diu uiuat domino faustissima tali,
 Atq; diu dicat, Carole uiue diu.*

A D F R A N C. Galeottum ado-
 lescentem generosiss.

*Si quisquã iuuenum linguam percallet utrãq;
 Pulcher, & antiqua nobilitate potens:
 Si sibi quisquã animos deuincit amabilis omneis,
 In terris homines, in superisq; deos,
 Solus hic es, solus dotes complecteris istas:
 O decus, ô seculi flos Galeotte tui.*

NICOLAI BORBONII

EX FRANC. Petrarcha.

Non pacem inuenio, at bello me nemo fatigat:
 Et spero & timeo, glacie circumdatus uror:
 In terra iaceo, at uolitans feror æthera supra:
 Mens mea nil stringit, totumq; amplectitur orbem,
 Qui me in carcere habet, mihi nec claudit uer aperit'
 Nec uult esse suū, cuius me uincula nectunt: (ue,
 Nec me occidit Amor, set nec me compede soluit,
 Nec uiuum superesse sinit, nec quærere pacem:
 Absq; oculis clare uideo, clamo sine lingua:
 Et pacem fugito, precibus mihi & illa roganda est.
 Deniq; qui me odi, alterius consumor amore:
 Rideo suspirans, me pascō doloribus ipsum:
 Mors & uita mihi grata est, placet utraq; iuxtā:
 Sic ego sum pro te, pro te sum talis Amica.

Ad Cupidinem.

Tristis hyems abiit: iam fumosa urbe relicta
 Nos inuitat opes uisere terra suas.
 Arboribus rediēre comæ, cœloq; salubri
 Corpora lætantur, ridet & omnis ager.
 Quàm uarij flores, quàm dulce rosaria spirant,
 Quàm leto pinguis gramine uernat humus:
 Nidificant uolucres, atq; aëra cantibus implent:
 Omne coit (breuiter) luxuriatq; genus.
 Solus ego infelix uerni sum temporis expers,
 Vna mihi tanti caussa puella mali.

Parce

N V G A E.

Parce puer, nam sponte sequor tua signa Cupido,

Parce, uiden' supplex ut tibi tendo manus?

Ad D. Micha. Dar. præsulem
Tricastinen.

O te felicem, taleis qui construis ædes,

Vt Musis requies nulla sit apta magis:

Impulsore deo (quo nil non auspice rectum est)

Non dubium quin tam nobile surgat opus.

O mihi concedant unà isthic uiuere tecum,

Et studijs adsint numina magna meis:

Nō Linus aut Orpheus, nō me Maro carmine uincet,

Sed dicar seculi gloria prima mei;

Et faciam Musas CHRISTO seruire, feramq;

Laudibus in cœlum teq; tuamq; domum.

De Amore.

Quisquis amat, discat duros perferre labores,

Segnes & tepidos non amat acer Amor.

Quem labor & cura & uia longa absterret amante,

Ignauī subeat turpiter ille notam:

Et nunquā optato infelix potiatur amore,

Et moueat multum promoueatq; nihil.

Strenuus oppositos audet transcendere montes,

Horrida nec Boreæ frigora curat amans:

Nec rapidi tardant undis spumantibus amnes,

Cum fluit ex altis nix resoluta iugis.

Ardebat iuuenis cum seua per æquora nabat,

NICOLAI BORBONII

Quem fuit gremio Sesta puella suo.

Num piger Aeacides, Briseide uisus amata est?

Num minus in Turno robur amante fiat?

Ferre famem, tolerare sitim, contemnere somnos,

Dura pati discat plurima, quisquis amat.

E græco *ἑμίον*.

Disce crucem quicumq; cupis cœlestia regna,

Qui cupis in CHRISTO uiuere, disce crucē:

Ventos, pauperiem, morbos, opprobria, pestes,

Vim, solem, frigus, flagra, tributa, famem,

Imposturam omnem, & leges à fraude prosectas,

Et reges magni sæpe flagella dei:

Omnia fer patiens Christi; uocantis amore,

Qui nil non nostri passus amore fuit.

Hoc facere ut possis, uenerabile nomen IESV

Sæpe uoca, præsens hic tibi semper erit.

Crede mihi, hæc hominem dignum constantia cœlo

Efficit, hæc est crux cuiq; ferenda pio:

Hæc Christi crux est, hanc qui contempserit, is se

Mille malas speret commercuisse cruces.

Ad D. Coronæum.

Tres quis habet linguas, græcā, hebræā, atq; latinā,

Quid sequitur? linguas treis habet: ergo triceps.

Huic igitur metuenda manus, qua ianitor Orci

Cerberus abstractus ferrea uincla tulit:

Nanq; ita collegere obtrectatrix turba sophistæ,

Et morde

Et mordere leues optima quæq; solent.
 Ergo Coronæus me dicens esse trilinguem,
 Num ludos uulgi me cupit esse? cupit.

In eundem.

Ipsæ Coronæus doctum me prædicat esse,
 Quanti me faciet credula mater anus?

Ad Carolum Turnonium.

Aetati inuideant nihil priori,
 En nostri nimium dies beati:
 Nam quicquid Clarius deus, Rhodosq;
 Eurotas, helicon, specusq; Cyrrhæ,
 Parnasus, liquidi uireta fontis,
 Pimpleæ pariter puellæ, Athenæ
 Sacratæ retinent, patet diebus
 Nostris: munificus, probusq; magnis
 Sanguis Carolus Hectoris, peritos
 Ornat muneribus. Canamus ergo,
 Aetati inuideant nihil priori,
 En nostri nimium dies beati.

Duorum fratrum epitaphion.

Hæc una urna duos fratres habet, una duobus
 Natalis fuerat quæ fuit hora necis.

E græco Γεμίου.

Stulte quid exultas & inani attolleris aura?
 Gaudes? gaudendi quæ rogo caussa tibi?

NICOLAI BORBONII

In febris requies adridet talis? at illa
Improba per certas itq; reditq; uices.
Non tot erant uasto subeunda pericula ponto,
In terra quot te uir miserande manent:
Vel morbus tua uel præcedet funera ferrum,
Vtrumuis mortis uincit amariciem:
Quin eadem tumidum frustra uitata per æquor,
Securum in stratis insidiosa petet.
Stare decet uigiles homines semperq; paratos,
Certa dies nobis nulla nec hora datur.

Ad puellam.

Accipe multiplici contextam flore corollam,
Quam feci digitis dulcis amica meis:
Accipe, uerum istud sibi quid uelit accipe donum,
Vt pereunt flores, sic tua forma perit.

E græco suo.

Cur homo te letum formidine terret inani?
Quod nemo effugiet: cur id inepte paues?
Si Christum ex animo credis tot uulnera passum,
Tot flagra, tot colaphos, probra, necemq; crucis,
(Hæc etenim Christus tulit ipse, ut uiuere posses,
Vt tua mens ueteri libera lege foret.)
O homo, si ex animo credis solum esse salutem
Spemq; tuam CHRISTVM, iustitiamq; tuã,
Cur fugis optandam lucem? certamq; quietem?
Quam qui promisit, omnia solus habet?

CUR

N V G A E.

Cur adeò mundi huius opes miraris, & umbras?

Teq; tui demens exoculauit amor?

Hæc mors nil aliud quàm ueræ ianua uitæ,

Interitus carnis, finis amanda mali.

Felices animæ, membra & felicia, gaudent

Coniungi capiti principioq; suo.

Cur igitur nunc te piget isto corpore solui

Acternum ut uiuas? hem quid inepte paues?

A D C H R I S T I A N O S.

Quos cœlestis amor, quos optima numina tangunt,

Syncera C H R I S T V M semper adite prece:

Credite, si quid opis petitis, nihil ille negabit:

Credite, eo in solo uita beata sita est:

Et per eum ad patrē accessum nos semper habemus,

Nobiscum & pacis spiritus arra manet.

I n æ d e s M A R S I L I A N I t y -
ranni prædiuitis.

Regia sum fixis hodie miratus ocellis

Ornamenta domus, Marfilianæ tuæ.

Flectere quo tandem potuisti carmine fata?

Qua (rogo) dædaleas nactus es arte manus?

Vnde tibi princeps picturæ Couis Apelles?

Vnde tibi sculptor nobilis ille Myron?

Vnde tibi plastes Lysippus? & inclytus ille

Praxiteles? uatum maximus unde Maro?

Disticha sunt operi sua cuiq; inscriptio rerum,

NICOLAI BORBONII

Quæ Maro uel posuit, uel posuisse uelit.

Tota domus (breuiter) miro splendore superbit,

Materiam superans undiq; fulget opus.

Hæ sunt diuitiæ ui, ferro, crimine partæ,

Hæc spolijs, hæc est sanguine plena domus.

AD D. IESVM Christum.

Prædite uero

Lumine C H R I S T E

Sydera nutu

Cuncta gubernans,

Mitis ab alto

Culmine coeli,

Aspice uota:

Crimina pelle:

Confer honestam

Ducere uitam:

Fac tua fiat

Sancta uoluntas:

Alta beati

Gaudia coetus

Viscere præsta:

Duc ubi sancto

Nectaris usu

Vescitur omnis

Turba tuorum:

Sic tibi puro

Carminè

Carminē laudes

C H R I S T E canemus.

Ex Hesiodo.

Τὼ μὲν τοὶ κακότητα καὶ ἰλαδ' ὄμ' ὅστις ἐλέσθαι
 ῥη' ἰδίως, ὀλίγη μὲν ὁδὸς μάλα δ' ἔγγυθι ναίει.
 Τῆς δ' ἄρε' ἰδρῶτα θεοὶ προπαύροισιν ἔθηκαν
 Ἀθανάτοι, μακρὸς δὲ ἔσθι' οἶμος ἐπ' αὐτῶ.

Nos ex tempore sic uertimus.

Nancisci uitium cumulatim & sumere promptū est,
 Quō breue ducit iter, nihil est uicinius illo:
 Virtuti contrā sudorem numina diuūm
 Opposuerē, uiamq; aspram longamq; dederunt.

locatur in seipsum, Līuo=
 rem prouocans.

Amphion Dirceus adest, hic numina Phœbi,

Hic saluunt omnes Bellerophontis aquæ:

Cedant Nasones teneri, doctiq; Catulli,

Postibus adfigat uictus Apollo Chelyn.

Tristia Mœonio non cantat prælia uersu

Borbonius, set quæ sunt mage digna legi:

Scommata doctæ, sales doctos, epigrāmata, amores,

Quæ lusit mira sedulus arte puer.

Ergo age lingua omnis (liuore crepante) per orbem

Effluat in laudes Vandoperane tuas.

In Ioannem Berrueriū Parisien.

Periuhoum est Theseus, Pylademq; secutus Orestes,

N I C O L A I B O R B O N I I

Inter eos tantus feruor amoris erat.

Tu sequeris doctos & amas, doctissimus ipse,

Vt cum doctrina certet honestus amor:

Sic ueteres illos fido superabis amore,

Doctrinaq; simul doctus, amicus, eris.

A D L O D O I C V M C A R I -

N V M heluetium.

Ingeniorum hodie Germania dicitur altrix,

Atq; eadem sedes artibus esse bonis:

Esto, non illi tamen aurea Gallia cedit,

Relligione, opibus, dexteritate, uiris.

Deniq; mirandum si quicquam protulit ora

Germana, in gremio Gallia nostra tenet.

Te Lodoice tenet: quid fles Germania? nobis

Se dedit: huncce tibi sit genuisse satis.

De melle Indico, quod in arundinū fo

lijs colligitur. E græco suo.

In folijs est ros, & dulcis arundinis humor:

Talia mella ferens India, spernit apes.

In Diogenem Cynicū, partim ex græ

co λαότις, partim ex Ausonio.

Dic canis, hoc cuius complectitur ossa sepulchrum?

Ossa canis: rursus quis canis hic uir erat?

Diogenes: altis qui dolia prætulit aulis:

Cui caua pro cyatho sat fuit ipsa manus.

Num

N V G A E.

Num subiit manes? non ferret Cerberus: ecquo
Ergo ijt? eternam nunc habet astra domum.

AD DEVM OPT. MAX.

Ode Asclepiadæa.

Rerum magne pater, ter deus unicus,

Aeterno moderans imperio, suis

Quicquid tota capit machina finibus,

Exaudi deus optime.

Ad te perfugimus carmine supplici,

Et uotum numeros offerimus pares,

Aspernare minus uota precantium, et

Depromptas animo preces.

Peccati nimio pondere lædimur,

Iactamur tumido præcipites freto,

His nos exonera sordibus impios,

Dulcem mitte Fauonium.

Durus semifero Petrus ab æquore,

Et Paulus fidei buccina personans,

Surgunt incolumes, scænora deserit

Matthæus dominum sequens.

Peccatrix mulier soluitur improbis

Septem dæmonijs, in cruce proprium

Agnoscit dominum munere spiritus

Præsentis moriens latro.

Et nobis placidæ munera gratiæ

Elargire pater, nec sine perditam

NICOLAI BORBONII

Damnari sobolem, ne stygios lacus

Humanum subeat genus.

Quod mors illa tui commoda filij,

Illatumq; noua supplicium cruce

Prostrato rabidi limine tartari

Vmbris abstulit horridis.

CHRISTI poena tui ne sit inutilis,

Ne fluxus mane at sanguinis irritus,

Set nos astringerunt sanctus ad æthera

Recto tramite dirigat.

Egræco ἄδελφον.

Latro sub antiquo quidam requiescere muro

Cœperat, in somnis numen adesse uidet.

Hic (ait) hic dormis? moneo ecce repente soporem

(Si sapias) abrumpas, aufugiasq; celer.

Paruit ille deo: cum uixdum euaserat, ingens

Concutitur paries funditus, atq; ruit.

Mane memor sacris onerabat numina donis,

Latroni superos uelle fauere ratus.

At numen rediens per somnum nocte sequenti,

Dicitur his uerbis increpuisse uirum:

Non hac morte mori te prouida fata uolebant,

Set crux latronem te manet alta miser.

In Cæcilianam scripsit admo-
dum puer.

Non finis ut linguas discat, librosq; reuoluat

Filius

N V G A E.

Filius ô demens Cæciliana tuus.

Non exire domo pateris, non uisere campos,

Amplexu retinens, in gremioq; fouens.

Nec sinis æqualeis intus colludere nato,

Et mifces lachrymis oscula mille tuis.

Vix illum pateris te non præfente cacantem,

Nudaq; cum nudo Cæciliana cubas.

Defuncti ut patris uestigia sancta sequatur

Non sinis, ignauum degeneremq; facis.

Vidi ego Tantaleo puerum de fonte bibentem,

Nuper erat nostri gloria prima chori:

Cœperat & mecum uersu contendere, nosq;

Præceptor noster dixerat esse pares.

Non potes auelli (quisquis reclamet) ab illo,

Matris inauditum ridiculumq; genus:

Sic faciens non es mater, set dura nouerca,

Sic perdis natum Cæciliana tuum.

Simia deformeis foetus miratur, at ipsa

Sæpe sub amplexu pignora cara necat.

Ad lectorem.

Non tot opes Babylon, nec Rhoma, nec ipsa Corin:

Non tot opes stygij possidet arca Iouis, (thos,

Quot meus hic gemmas, quot cōmoda cōtinet unus,

Qui tamen exiguo uenditur ære liber.

Hiccine totus hias lector? nec ludicra sentis?

Credule, cui faciunt hæc mea uerba fidem:

N

NICOLAI BORBONII

Num gerit hic titulum Nugarum in fronte libellus?

Nugas ut nugas accipe, non ut opes.

In Lepticum.

Fortè tuum librum sum nactus Leptice: legi,

Et iucunda mihi lectio tota fuit:

Carmina sunt illhic uel summo digna Marone,

Qualia uel Naso composuisse uelit.

Non potui risum pulmone agitante tenere,

Nec risum comites continuère mei.

Risimus egregie, & uarias agnouimus alas,

Se quibus exornat Lepticus, atq; uolat.

Mox (ut sæpe solet transire ad seria risus)

Festinat pennas carpere quisq; suas:

A capite ad calcem di sumpitur omne uolumen,

Viscera sunt misero dilaniata libro:

Nulla libri superest facies, & pagina nulla,

Reliquias atri fulminis esse putes.

Nulla tibi infelix facta est iniuria, flere

Desine, dignus eras his grauiora pati.

Nomine Lepticus es, re Clepticus, unica cunctis

Addita significat littera qualis homo es.

Egræco suo.

Lux mea dum soli sumus & colludimus unâ,

Et mea dum labris ad primo labra tuis:

Oscula dum coeunt, & murmura grata sequuntur,

Instat ubi uictrix, incaluitq; Venus:

N V G A E.

Ecce animus mihi præter spem, ac nil tale timent
 Aufugit è labris in tua labra meis:
 Nempe tui captus dulcedine amoris & oris,
 Oblitusq; mei, nec memor ipse sui,
 Exanimis iacui: timuisti, hinc reddere pergis
 Oscula, & hinc animus labra per ipsa redit,
 Quod nisi fecisses, superis miserantibus ipsis,
 Res mira & ualde prodigiosa foret:
 Nanq; tua ô mea lux, habitarem pectora uiuus,
 Nempe tibi uiuus, mortuus ipse mihi.

In Liuorem.

Cum mea Cerbereo lædatur fama latratu,
 Impetat & uersus inuida lingua meos:
 Cum nimium dicar petulans mordaxq; poeta,
 Et dicar iuuenes & lacerare senes:
 Cur celeberrime maneo, passimq; Poëta salutor?
 Inq; leueis abeunt uerba canina Notos?

DE CHRISTIANIS.

Ex apologo Tertul.

Semisses homines prius uocati
 Fædo nomine & impio fuerunt
 Sarmentaria secta Christiani:
 Seuæ tanta lues iniquitatis,
 Tanta Rhoma fuit malignitate,
 Ut prosternere membra pullulantis
 Diuinæ fidei, labore multo

NICOLAI BORBONII

Sudarit: rapidis iniqua flammis
 Illos ira dedit, crucis tremendæ
 Multos supplicio, furens procella
 Plures obruit æquoris profundi:
 At nil profuit improbis fideleis
 Adfuisse malis: caput superbum
 Constatura fides, probata, firma,
 Tollit, subleuat, erigit, triumphat.

AD FRANC. Galeottum.

Subdita Musa tibi est: Musæ sum subditus ipse,
 Meq; eadem famulo, teq; superbit hero.
 Nil igitur mirum si me Franciscæ relicto
 Te colit, & quicquid iusseris, illa facit.
 Deflet obitum Patris sui.
 Irasci superis, iniustaq; dicere fata,
 Si non grande nefas flagitiumq; foret:
 Nunc ego de uobis quererer dijs atq; deabus,
 Immerito dicens uos male uelle mihi.
 Eccur tam iuueni uoluistis obire parentem?
 Quo nihil integrius candidiusq; fuit?
 Qui nostri desiderio iam quattuor annos
 Languebat, lachrymans assidueq; gemens?
 Ille quidem studijsq; meis Musisq; fauebat,
 Set doluit longam plus satis esse moram.
 Nuncius infelix tua frater epistola lecta
 Ut leto dicar proximus esse, facit:

Decolor

Decolor est facies, crescit dolor intus in horas,
 Flent oculi noctes largiter, atq; dies:
 Occur satq; animo squallor tuus optima mater,
 Te uideor frater teq; uidere soror.
 O cœlum, ô tellus, ô æquora, quid loquor amens?
 O nostra æterno plena dolore domus:
 Nullus adest præstò qui me soletur amicis,
 Obstat pestilitas, impedit ira dei.
 Set mihi quid prodest hic luctus? quid ue sepulto?
 Quid uiuat incassum tam lachrymare diu?
 Me miserū quid agam? pater optime maxime quæso,
 Respice me, solus iam mihi spesq; pater:
 Da mihi cor mundum, ser opem, da posse ferendo
 Vincere uel quicquid carneus odit homo:
 Da fidei robur: quod amas da semper amare:
 Semper ades, quod uis da mihi uelle deus.

Ch. Longolij epitaphion.

Nuper apud manes crudeli funere raptum
 Longolium Cicero uidit, et obstupuit:
 Quis nouus hic error? nostri i altera uenit imago?
 Vtra (ait) umbra mea est, aut uter est Cicero?
 Aliud.

Longolium insano Ciceronis amore flagrantem,
 Mercurius nobis abstulit ante diem:
 Scilicet ille sibi ne linguae auferret honores,
 Heu diuos etiam liuor acerbe petis?

NICOLAI BORBONII

AD FRANC. GAL.

Inclyte adulescens, tibi quod mea Musa sit ausa

Obstrepere, & limam stulta subire tuam,

Noli admirari: bonitas tua perpulit illam,

Quàm facilis, quàm sis candidus illa uidet:

Nec te Patronum uocitare ueretur inepta,

Atq; tibi si non displicet, hoc sat habet.

De seipso & Rubella puella.

Liquerat in croceo Tithonum Aurora cubili,

Et cristata diem significarat auis:

Visebam frondes & amœna rosaria solus,

Graminibus terra luxuriante nouis:

Multimodis uolucrum resonabat cantibus aër,

Et Zephyro multus flante canebat olor:

Sola mihi occurrit soli pulcherrima uirgo,

Non mihi mortalis, set dea uisa fuit:

Obstupui, attonitusq; diu uestigia pressi:

Illæ quòq; obstupuit, continuitq; gradum.

Exemplo exarsi, sensiq; per ossa calorem,

Nostra graui telo pectora fixit Amor.

Olli uestis erat de pura candida tela,

Aurea præuiridi fronde reuincta coma.

Omne genus uiolas græmio gestabat, at illæ

Ante pedes dominæ procubuère sue.

Accedo blandus, subridentemq; saluto,

Mellicæ respondens uocula, dixit Aue:

Utq; iuuenem sese uiolis rogat illa legendis,
 Intrepide, set non absq; rubore tamen.
 Impetrat facile, at nostrum miserata laborem
 Ridet, & inceptum Cypria turbat opus.
 O quot ibi amplexus, ô quot chara oscula cepi,
 O mihi quàm præceps transijt illa dies:
 Optabam uotis cœlo sine fine maneret
 Phœbus, & immotos stare iuberet equos.
 Non poteram à roseis diuellere labra labellis,
 Non poteram dulcis deseruisse iocos.
 Pòst ubi se crebra cognouit uoce uocari,
 Dulcis amice (inquit) me mea quærit anus:
 Si uenit huc, perij: discedo, teq; relinquo,
 Sum tua perpetuò, tu meus esse uelis.
 Sic effata, domum lachrymans & flebilis ibat:
 Prosequor, & nomen postulo factus amans.
 Tum conuersa, petis quod amantem cōdecet (inquit)
 Fontibus à sacris dicta Rubella fui.
 Hic ego labra labris iungens, hunc pignus amoris
 Anellum nostri pulchra Rubella cape:
 Si mea quid possunt promittere carmina, uiues,
 Felix temporibus nata puella meis.
 Obseruabat anus, latitansq; uocare puellam
 Desierat, cum me sensit abesse, uenit:
 Inuolat in pulchros crines, & uerberat ora,
 Ora quibus potuit Iuppiter ipse capi.

NICOLAI BORBONII

Adcurro, illa stetit contrà, mortemq; minatur,
Lumina scintillant, esse putes furiam:
Atq; ubi tentavi succurrere fidus amator,
Stringunt sacrilegæ guttura nostra manus:
Et ni chara citò accessisset amica Rubella,
Nunc ego cum stygijs manibus umbra forem.
Non impune tuli, sunt fœdata unguibus ora,
Livida sunt toto corpore membra meo.
Sæpe emitur magno brevis & nocitura voluptas,
Heu magno constat qui nocet emptus Amor.

In inuidos.

Carnificis manibus dantur Diophantus & Hermon,
Qui simul & coràm fixit utrunq; cruci.
Ast Hermon, quòd crux socio sublimior esset,
Invidia subito tabuit & crepuit.

In libellum suum.

In nucula clausam Iliadem miraris Homeri
Græcia, uel nugis dicta beata tuis:
Desine nugari, & tumefactas reprime cristas,
Ecce tuis nugis res noua maior adest:
Hic tot habet nugas, hic tot scatet undiq; nugis,
Gestiat ut titulo nugiger esse liber.

In poëtam maledicum.

E græco suo.

Non Musæ set te furie fecere poëtam,
Qui probris homines afficis atq; deos:

Et tua

I N V G A E.

Et tua ais belle fluere omnia carmina & apte,
At non illa fluunt set furiosa ruunt.

D E G. B V D A E O.

Vt pater omnipotens hominū obbrutescere mentes

Vidit, & in mores degenerare feros,

Pallada turbato discedere iussit ab orbe,

Corrigeret populi dum malefacta sui.

Mox orbem omne genus facto uelut agmine morbi

Inuadunt, passim corpora peste cadunt.

Regibus interea discordibus, omnia bello

Miscantur, fuso terra cruore rubet:

Non secus ac segetem cum flāma furentibus Austris

Incidit, ac totos depopulatur agros.

Hinc monstrū, peiusq; malum irrepsisse fatendū est,

Barbariem, quæ nunc dat moritura manus:

Nam calamo arrepto tam sæuam cōtudit hydram

B V D A E V S, quo nil clarius orbis habet.

Excitat hic homines lingua facundus utraq;

Euocat à uitijs, erudit, atq; polit:

Verus ut interpres diuū præstantior Orphæo,

Saxa licet cantu traxerit ille suo.

Ecce bonæ redeunt artes, redeunte Minerva,

Placato redeunt omnia læta deo:

Redditus hesperijs nobis Franciscus ab oris,

Rex noster, doctis doctus & ipse, fauet.

Quid restat placidi nisi dona agnoscere cæli,

NICOLAI BORBONII

Inq; data reliquos uiuere pace diēs?

In Venerem & Cupidinem.

Egræco Quis.

Aligeri accepto crudeli vulnere nati,

Sic ait ingenti uicta dolore Venus:

Si facis hoc, quid erit puer hostibus impie nostris?

Tot monachis quid erit, uirginibusq; sacris?

Qui seruatuos se iurauere pudorem

Perpetuum, nec te nec tua tela timent?

Contrâ Amor, ô mater, ne sæui, uruntur & illi.

Et sensere meas ossa per ima faces:

Vruntur grauius quàm quos connubia iungunt,

Set furtim coeunt, & sua furti tegunt.

Ad Ioan. Dar. Duca. Virtus laudat.

Nemo opibus felix, Nam rerum copia tandem

Quamuis adsiduo parta labore, perit.

Perduntur senio uires, & gratia formæ

Effluit, & morbi membra dolore premunt:

Vix bene momento manet illecebrosa Voluptas,

Et fugiens stabilem nescit habere gradum.

Inclita set Virtus animum perfectius ornat,

Perstat, & auferri mente reposta nequit.

Virtus est senij ignara & post fata superstes

Durat, & ad coelum præuia pandit iter,

Nempe dei donum: Virtus felicitat una,

Post cineres Virtus uiuere sola facit.

Egræco

Egræco τῷ σαμίου.

Pulchra tibi Venus est uxor, natusq; Cupido,
 Mulciber est nomen, claudus es, atq; faber.
 Si posses Martem æternis constringere uinclis,
 Tristibus à bellis omnia tuta forent.
 Set tibi Mars non est tentandus, fortior ille est,
 Illum non potis es uincere, nempe deum.
 Aggredere uxorem potius, natumq; proteruum,
 Vrit uterq; homines, urit uterq; deos.
 Qui uidet utrumuis, mox cæco flagrat amore,
 Ni cor sit ferro durius, aut chalybe.
 Quod nisi solerter flammæ restinxeris istas,
 Hoc mundi præstans igne liquefcet opus:
 Ardebunt flumij, tellusq; & Pontus, & æther,
 Omnia consumptis omnibus ignis erunt.
 In seipsum & Cæliam.
 Te quoties animi caussa mea Cælia uiso,
 Cælia cœlesti nomine digna tuo:
 Obuia procedens hilari me suscipis ore,
 Oscula das dulci dulcia melle magis:
 Mox mea diuino demulces pectora cantu,
 Et tangis docta fila canora manu.
 Hic mihi Threïcium uatem superare uideris,
 Quem mouisse feras, robora, saxa, ferunt.
 Interea famulæ comites, pueriq; comati,
 Adponunt cerasos, crustula, mora, nuces,

NICOLAI BORBONII

Punica citreaq; adponunt granataq; mâla,
Vitreaq; antiquo pocula plena mero:
Hinc ubi sat bibitum, ridenteis itur in hortos,
Luditur in uiridi gramineoq; loco.
Tum mihi non uideor mortalis, set deus esse,
In gremio fufus Cælia diua tuo.
Differeam fi tunc quàm te mea Cælia mallem
Paçtolos, Tmolos, auriferosq; Tagos.
Ludimus, & nobis noceat ne Sirius ardor,
Implicitos denfis frondibus umbra tegit.
Inuideat nobis hæc gaudia Iuppiter, ipfe
Inuidiam uincens, omnia uincet Amor.

IN ERASMV M R O T E R.

Dircæum referens cygnũ, Linon, Orphea, Phœbũ,
Quem non uoce tua dulcis Eraſme rapis?
Allicis, inuitas, flectis mortalia corda,
Nil mortale melos quod modularis habet.
Deterres homines duros à Marte cruento,
Duritiem morum barbariemq; domas:
Humanis ornas ſtudijs formasq; iuuentam,
Hortaris tremulos ad meliora ſenes:
Præſtigias aboles ueterum cultumq; deorum,
Et ſternis ueræ religionis iter:
Et retegens hominum fraudesq; dolosq; malorum,
Ad præcepta dei nos ueneranda uocas:
Virtutem ac pacem inſtillas, cœleſtia dona,

Vnde

N V G A E.

Vnde salus, quæ sit uita beata, doces.
 Tam ferus est nemo quem non tua dictio frangat,
 Nam fluit à labris suada medulla tuis.
 Scripta tua ostendunt, quàm sit uir amādus Erasmus.
 Nempe trahit quercus, flumina, saxa, feras.
 Tanta pater summus qui per te monstra subegit,
 Ingenio nunquam desit Erasme tuo.

De somnio suo.

Forte fatigatum studio me nuper habebat,
 Qui nouat ingenium fessaq; membra sopor.
 Ecce meas uarijs mulcentes cantibus aures
 Apparent Phœbus, Pieridesq; nouem.
 Illic (inquam) unà Phœbus Musæq; canebant:
 O mihi nox misero quàm breuis illa fuit.
 Prisca recensabat gesta atq; recentia Clio,
 Euterpes calamis nobile carmen erat:
 Terpsichore fidibus mulcebat corda sonoris,
 Lasciuosq; dabat blanda Thalia iocos:
 Monstrabat terras Erato, mare, flumina, regna:
 Melpomene tragicum mœsta canebat opus:
 Suada Polymneias manabat ab ore rotundo,
 Vrania cœli significabat iter.
 Calliope heroum pugnas & facta tonabat,
 Calliope sacri gloria prima chori.
 Pulsabat Phœbus Cyllenia pectine dona,
 Spectandus longa compositaq; coma.

NICOLAI BORBONII

Hic mihi sum uisus saltantia saxa uidere,
 Et fluuios cursum continuisse suum:
 Inflecti quercus, sæuasq; adcurrere tigres,
 Ibat apro uulpes et comes agna lupo.
 At me non procul hinc latitantē et cuncta notantem,
 Aspicit ante alias pulchra Thalia deas:
 Accersit, roseisq; dedit mihi basia labris,
 Et fronti imposuit laureaserta meae:
 Mox fugit, et tenuis abiit chorus omnis in auras,
 Impleuitq; sequens aëra mirus odor.
 A somno uideo falsa hæc simulacra fuisse,
 Quam miser, et quam sim pauper, ut ante fui.
 Set ualeant Musæ, ualeatq; comatus Apollo,
 CHRISTVS adest animi spes requiesq; mei:
 Ille breui curasq; meas longosq; labores
 Finiet, et uite tædia longa meae.
 E græco ὁδε πόντος ἢ πᾶλαισιν.
 Mularum uitam uiuit miser Artemidorus:
 Insument, numerans milia multa, nihil.
 Sæpe ferunt dorso magna auri pondera mule,
 Quæ misere uiuunt, scænaq; semper edunt.
 In quendam ὁδοδρόμον αἶνον.
 Nuper ut ingenio studiorum mole grauato
 Consulerem, quando resq; locusq; dabant,
 Visebam sacras illuni nocte puellas,
 Quas mihi non turpis conciliarat amor:

Nam

Nam mecum puero illæ hybernas fallere noctes

Gaudebant, castis simplicibusq; iocis:

Noster diuinis de rebus sermo fluebat

De CHRISTO, precibus, religionē, fide.

At monachus quidam non tali nomine dignus,

Infestat nunc me, uirginēq; domum:

Diuēs, & egregie linguax, & fallere doctus,

Et cute curata, compositaq; coma:

Is mihi si redeam, colaphos & flagra minatur,

Deprendi metuens seq; suūq; scelus:

Quin euangelion Christi negat esse legendum

Virginibus, monachus sic meus ille sapit:

Et nunc cum teneris cantat luditq; puellis:

Cætera non dicam, Musa pudica mea est.

Ad Io. Ginoliacum D. Iac. Galeotti
filium, discipulum suum.

Cum uirtute tuum referas atq; ore parentem,

Dulce decus Musæ GINOLIACE meæ:

Gratulor hoc nobis, nihil amplius esse quod optem:

Perge modo: nam sic itur ad austra puer.

Amor cæcutiens. E græco ἄμεινον.

Non adeò formosus erat quem pastor Alexin

Ardebat, set erat tam uiolentus Amor:

Hippolytum multi superabant munere formæ.

Set fuit inmiti percita Phædra face.

Cur Veneri antefecerunt Iunonem & Pallada multi?

NICOLAI BORBONII

Cæcus erat iudex & rudis ille Paris.

Pastor & agrestis Ganymedes, paruus, & infans,

Stat tamen à cyatho delicijsq; Ioui.

Tartareo quondam placuit Proserpina regi,

Illam tamen formæ uix mediocris erat.

Pasiphaë horrendum mugitu & lumine taurum

Arfit, & hunc demens fœmina passa uirum est.

Quid moror exemplis? nemo non errat amantum,

Qui soleat pulchrum ducere quicquid amat.

Simia deformeis fœtus miratur, amatq;

Ac sibi persuadet pulchrius esse nihil:

Nimirum est quod nos puer admonet ignifer ille,

Qui uelata gerit lumina pictus Amor.

E græco τὸ αὐτὸ.

Da mihi basiolum Puer auree, quale petenti

Deposita Veneri dat face lætus Amor.

In inuidum. E græco πολιτιανὸς.

Te quoties uiso, χαῖρε ὦ mihi dicis amice,

At uerbum hoc noui quid sibi dulce uelit:

Nam tu me nec amas, nec uis saluum inuidus esse,

χαῖρε habet hoc quidem significata duo:

Saluere ut χαῖρεσιν dicatur idemq; perire,

χαῖρε igitur dico prorsus amice tibi.

Εἰς τὴν ῥώμην. E græco Σεμίον.

Quæq; suos fructus regio mortalibus adfert,

Tot

N V G A E.

Tot proprias dotes quot loca mundus habet.
 Felix Indus ebur, mollis dat thura Sabæus,
 Vellera Ser, rarum Belgica Belna merum:
 Diues Arabs guttam & casiam, Chaldaeus amomum,
 Assyrius gemmas, ferreus arma Chalybs:
 Sardinia argentum, pecuaria Gallus, & aurum
 Lydus, frumentum dant Libes, Argos equos:
 Fœcundas Epîrus equas, Lacedæmon oliuum,
 Mel Attis, ficus Massiliensis ager:
 Hesperij naues, blattam Tyros, æra Corinthos,
 Vænales Venias Rhoma, piosq; dolos.
 In Podagrâ. Fermè ē græco ἀσκαώτης.
 Contemptrix inopum, domitrixq; Podagra potentū,
 Viuere prælautis ingeniosa modis:
 Tu pedibus nitens aliorum incedis, & armis
 Cincta: tibi curæ est & preciosus odor:
 Ausonio gaudes Baccho, & frondente corona:
 In lare non fieri pauperis ista queunt:
 Quare & diuitibus teipsam, & tibi iungis eorum
 Delicias: inopum limina dura fugis.
 Inquempiam B pro V conso-
 nante proferentem.
 Quidam suauis homo cum nos hortatur amicos
 Viuere, non dicit Viuite, set, Bibite.
 IN NATALEM DOMINI.
 Sol hodie mundo cunctis præclarior astris

NICOLAI BORBONII

Exoritur CHRISTVS, diuina luce coruscans:
Ecce Palæstini quem præcinuere Prophetæ
Filius ille dei casto de uirginis aluo
Factus homo egreditur: procul ô uos ite profani,
Ite procul famosa iuuant quos numina stupris,
Qui sceleratorum colitis simulacra decorum,
Qui regem & dominum cælo terraq; potentem
Creditis esse Iouem, atq; immittere fulmina terris.
Verus adest dominus cæli terræq; marisq;,
Subdita cui paret tam uasti machina mundi:
Hic hominem inducere & moribundū sumere corpus
Versariq; homines inter, deus, atq; malorum
Flagra pati, inuidiamq; suæ & ludibria gentis,
Horrendamq; crucem uoluit, nostramq; necauit
Morte sua mortem, summo hostia grata parenti.
Surgite mortales uos qui dormitis, & alium
Hunc animis uestris finite illucescere solem.

Ad P. Danesium uirum doctiss.

Redditus quando mihi sum Danesi, &
In statum uitæ redij prioris,
Omnibus posthac statui solutus

Viueretur.

Illâ scis quo me dea cæca telo
Vrfit incautum iuuenem tot annos:
Set tuo tandem superûmq; fio
Munere liber.

Nunc

IN NVGAE.

Nunc tibi dignas superisq; grates
Haud opis nostræ fuerit referre:
Ast agam uerbis animoq; donec
Vita manebit.

IN GILB. DVCHERIVM
ET ANT. AVGVSTVM.

Viuamus: genialis hic dies est,
Clamat Ducherius: set hunc libenter
Augustus meus audiens, ut (inquit)
Viuamus, genialiter bibamus.

Anton. Augusto Aruerni.

Vt tibi sat facerem, studui, te iudice: quod si
Non potui, at uolui, sit uoluisse satis.

AD P. DANESIVM.

Artifices norunt libros qui cudere formis,
Quos hodie ingenijs Gallia diues habet,
Si numerare uelim, numerare uidebor arenam,
Stellarumq; poli quicquid in orbe micat.

Inter tot tanten insignis, est unus & alter,

Quo nihil est quod amem suspiciam ue magis:

Set mihi de facie misero est ignotus uterq;

Ardeo qui iungi pectus utriq; meum...

Per Musas obsecro faue mihi docte DANESI,

Meq; uelis tantis conciliare uiris:

Vnum te meritò tanti facit alter & alter,

Nil planè ut sperem posse negare tibi.

NICOLAI BORBONII

Ipse tibi Stephanus meritò debere fatetur.

Omnia, pro oraclo te Colinaeus habet.

Quod peto, uel uerbo poteris præstare DANESI,

Mox referam grates, nec referam, set agam.

AD IULIANVM Hauretium

doctissimum iuuenem.

Insigni impietate Cæsar olim

Infandum caput, ille Iulianus,

Infamarat & inquinarat istud

Nomen, bellua non homo, omniumq;

Dignum fecerat execratione.

At tu Relligione, Castitate,

Candore, Ingenio, Eruditione,

Lingua, & moribus, & fide, & lepore.

Ornatus iuuenis, deoq; plenus,

Præclarumq; nouem decus sororum,

Istud nomen amabile & uerendum,

Aeternumq; tibi ipse reddidisti:

O nunc nobile I V L I A N E nomen.

Steph. Pilostio Brixio.

Desine me dictis toties urgere Pilosti,

Et uelle à Domina me reuocare mea.

Is sum, cui teneros Cytherea afflauit amores.

Sarcina prægnantis cum genitricis eram:

Quid faceres? At tempus erit quo saucius ipse

Aligeri flammæ experire dei:

Et iuuenis

Et iuuenis licet, & multa sis inclutus arte,
 Sis grauis orator, sisq; poëta licet,
 Non tamen effugies inuicti numen Amoris.
 Mitior & ueniam tu mihi (spero) dabis.

Ad Dominicum Syluium.

Quid tibi uis? qui me immodicis tot laudibus ornans,
 Atq; onerans, Nugas tollis ad astra meas?
 Crede mihi, melior me sis nugator oportet,
 Cum cudis nugæ ipse, legisq; meas.

Io. Pelissoni Condrien.

Dulcia quæ nobis Deus ocia fecit, agamus
 Pelisso: & curas pectore pelle grauis:
 Viuamus, quo se magis ac magis impius urat
 Liur, & huic rodat uiscera noster Amor.

Petro Valerio Parisien. musico
 uiro. E græco suo.

Seu Citharam pulsas, seu dulcia flatibus imple
 Organa, cum modulos audio Petre tuos,
 Disseream, si non uideor mihi corda trahentem
 Audire, & sisti flumina, saxa sequi.

Ad Simonem Grynæum uirum in
 utraque lingua clarissimum.

Dum meditor, studioq; omni contendo, uocatis
 Musis, Grynæo carmina digna dare:
 Vna atq; altera lux abiit: nam semina arenæ

NICOLAI BORBONII

Mando, & inutilibus littora bobus aro.
Hoc indignatus, totum intermitto laborem,
Quod nequeam uoti compos abire mei.
Tum mihi Calliope, frustra contendis ad illud,
Cui meus ipse chorus non queat esse satis.
Grynæum ingenij & linguarum munere clarum
Dotibus implerunt Pallas, Apollo, suis:
Maius opus Virtus fecisse uidetur in illo,
Talibus ornatum uendicat una sibi.

DE LOD. CARINO heluetio,
& D. Mich. Vascosano.

O laus Heluetiæ Carine gentis,
Quo nunc Gallia nostra sic superbit
Ut quondam Hercule, lingua cuius aures
Præstrinxit populi, aurea catena.
O felix ego, cui uidere nuper
Talem contigit & uirum osculari.
Felix ille etiam, nimisq; felix
VASCOSANVS amicus ille noster,
Cuius nunc agis in domo Carine:
O lux Heluetiæ Carine gentis.

Ad libellum suum.

Quid properas miser in lucem prodire libelle?
Sic perit indicio Musculus ipse suo:
In vulgum sic ire nefas, desiste uideri
Velle, piget patrio credere consilio?

Te casti

Te castigandum doctis prius auribus offer
 Tussani, Musæ quo sibi rege placent:
 Nil humanius est, ut qui cum ludere possis:
 Ut multis placeas, huic placuisse sat est.
 Non tibi plus Musæ uel Phœbi oracula prosint,
 Iudicium tanti quàm subiisse uiri:
 Consule Tussanum, mox toto nobilis orbe
 Fies: seq; dolens Liur edisse uolet.

E græco suo. Iacobi Carmolei
 Quæstoris epitaphion.

Nascitur omnis homo natura filius iræ,
 Peccatiq; hæres, exilijq; reus:
 Nam concepto homini culpa est genitricis in aluo,
 Mox etiam natum pœna dolorq; manent:
 Fatis Mors: sic sunt hominis uana omnia, præter
 Quàm cui diuino pectus amore calet.
 Qui moritur CHRISTO uiuit, qui uiuit in illo
 Non moritur, non est Mors ubi Christus adest.
 Carmolews hic talis erat quem Gallia lugeat
 Quæstorem, et tanto mœret ut orba uiro.

Ad Musam.

Musa cur sic me puerum fatigas,
 Tam diu lactans remoransq; nugis?
 Obsecro cessa: sine mens parumper
 Fessa quiescat.

NICOLAI BORBONII

Dum libros græcos lego, dum latinos,

Dum sacros uates auide reuoluo,

Tanta non possunt humeri subire

Pondera nostri.

Ditior mecum grauiorq; forsan

Inde mox priscis opibus redibis:

Nempe cum graio feriam sonanteis

Pectine chordas.

Tunc nihil uentos metuum minaces,

Tutus à cunctis (duce te) procellis,

Nil datis uastum dubitabo uelis

Ire per æquor.

Ad D. Ludo. Viuem uirum
incomparabilem.

Ingenium, corpus, mores, facundia, candor,

Et stylus, inuictò quo uelut ense, uales:

Hæc preciosa ut sint, tamen isto nomine VIVES,

Nil tibi te dignum fata dedere magis.

Ad D. Io. Degannæum Parisien. theos-
logum eximium, αὐτοχρηδῆως.

O quo clara hodie uiro superbit

Degannæe Lutetia, atq; alumno:

Facundissime uir, decus bonarum &

Interpres, columenq; litterarum:

Quid dicam miser? aut tibi quid istis

Dignum dotibus adferam? tuisq;

Erga me meritis? silere præstat,
 Quàm culpa ingenij tot atq; tantas
 Laudes deterere arguamur istas.
 O quo clara Lutetia atq; alumno,
 O quo Gallia iure gloriatur,
 DEGA N A E E, Vale, diuq; uiue.

Catulli imitatio.

Gaudete ô Veneres Cupidinesq;
 Et quantum est hominum politiorum:
 Nisus Victor adest meæ Rubellæ,
 Nisus deliciæ meæ Rubellæ,
 Quem plus diligit hæc suis ocellis.
 Nisus, qui inter aues uenustioris
 Tanto nobiliorq; pulchriorq;
 Quanto nostra alias liquit puellas
 Præsigni facie, Et nigris ocellis.
 Nisus, qui dominam uicissim ita ardet,
 Vt quantum est hominum nihil hic unus
 Vnam hanc præter amet: mihi (inquam) amatam
 Tantum diligit, ipsam ego Rubellam
 Quantum solus amo. Set unde Nisus
 Victor? De teneræ manu Rubellæ:
 Hanc circûsiliens, modo huc, modo illuc,
 Ad prædam celer, ora per uirorum,
 Me spectante abiit, mihi uoluptas
 O ingens mea, cuius ardor iste est

NICOLAI BORBONII

Primum molliculi caput columbi
 Suauem escam sibi negligit, Dione
 (Credo) hac iusserat abstinere præda:
 Et quamcunq; puer trahit cohortem
 Colludentium amiciter uolucrum,
 Ab Nisi unguiculis potenter uncis
 Intactam esse iubet: mane quietus
 O lasciuule Passer, ô Puello
 Carus grex auium ualens Amori:
 Non hostiliter hic petit rapinam
 De uobis, Dea uos tuetur ipsa:
 Cui cordi nimis est camcena dulcis,
 Cantusq; et domito salax pudore
 Vester ludus hic, ô manete tuti:
 Non hostiliter hic petit rapinam
 De uobis: Dea uos tuetur ipsa:
 Nec sola hæc, mea quin magis Rubella
 Cui parent Veneres, Cupidinesq;
 Sic Nisum edocuit: uidetis hostem ut
 Scyllam inuadit atrox? feroq; inuncat
 Vnguî abreptitiam? citisq; pennis
 Sublimis liquida uolans ab æthra
 Hanc soli dominæ refert Rubellæ
 Prædam? uictor Iô, Iô canamus.
 Ad Veranniolum suum γ' τῆ το
 ὠσολίου ὠλγαφῆ.

Quam

Quàm leuiter scripta es, tam nunc feliciter ito

Parua Veranniolo littera missa meo:

Et iuuenem saluere iube, doctosq; sodaleis,

Quos habet à studijs delicijsq; suis.

Si quæret quid agam, castis colludere Musis

Meq; mea lætum uiuere sorte, refer.

Ad Claud. Robertetum.

Dum tua Musa meæ dominæ sua brachia tendit,

Res uenit haud ullis cognita temporibus.

Dumq; illæ inter se uario sermone fruuntur,

Doctrinæ exoritur pugna, & amicitia.

Vtraq; utriq; dedit uinci tum uincere, uicit

Nam tua doctrina, set mea amicitia.

Ad citharam, quam ad P. Cornelium
suum remittit, αὐτοχελίως.

Da mihi basiolum cithara hinc abitura pudicum,

Cum Musis ultra non potes esse meis.

Iamq; uale, i felix, dominumq; reuise priorem,

Τὴν κεφαλὴν θνητῶν ἀθανάτοις τε φίλω.

Ad Ludouicum Carinum.

Non sat habes nos ingenio superare Carine,

Linguisq; & Musæ dexteritate tuæ:

Set nunc officijs, & eis me uincere tentas

Muneribus, quæ uel principe digna putem.

Esto, uicisti, uicisti talibus, at non

Abs te ut sincero uincar amore, seram.

NICOLAI BORBONII
Ad R. D. Ioannē Salazarīū Archid.
Senonen. &c. uirum ornatiss.

En tibi Scaligeri mitto noua carmina præsul,
Carmina quæ mira fertilitate fluunt:
Et quæ Nasoni tenero si lecta fuissent,
Dixisset, Salue frater, & alter Ego.
His modulis animum studiorum pondere fessum,
Hac ueluti cithara te recreare potes.
Interea hoc cape, dignum aliquid dum molior istis
Dotibus, ingenio, nomine, stirpe, domo.
Nec te poeniteat mihi commississe nepotem,
Talis erit, qualem (spero) uidere cupis.
Ore uerecundo est, & præditus indole rara,
In iuuenē hoc uirtus mensq; senilis inest.
Tu modò perge mihi sic te indulgere Patronum,
Ut fiat meritis par mea Musa tuis:
Nam mihi si Zephyrus tanquā spiraris olori,
Prima Salazarie gloria gentis eris.

D. Loysæ matris regis epitaphion.

Heus tu, hoc summissa carmen lege uoce uiator,
Hic regis mater diu Loysa cubat:
Hanc strepitu turbare caue, dormire putandum est.
Nempe deam: & talem non potuisse mori.

Aliud.

Quamuis auorum longa series omnium

Tibi

N V G A E.

Tibi regio de sanguine, atq; liberos
 Reges genueris, & nepotes regulos,
 Id præter, inter sancta regis munere,
 Magnaq; felix rerum utrinq; copia:
 Fatis Loyssa dia tu ipsa (quid rei
 Malum hoc?) obedisti tamen furentibus:
 Nec mors iniqua uerita est tam dirum nefas.
 Nunc uires usq; & usq; rumpat debileis,
 Modò illa uicturis locum det moribus.

Ad lectorem.

Nostra tibi nimium si carmina longa uidentur,
 Dimidium legito: sic minuetur iter.
 Quod si dimidium esse uides prolixius æquo,
 Dimidium longi perlege dimidij.

N V G A R V M F I N I S.

NICOLAI BORBO
NII VANDOPERANI
FERRARIA.

PETRI ROSSETI Poëtæ Lau
reati in Ferrariā N. BORBO
NII Distichon.

*Aurum habeant alij, argentumq; , et rara metalla:
BORBONIVS ferrū cuderit ipse, probo.*

N. BORBONII VANDOPERA
RANI FERRARIA. Quam
scripsit annū agens XIII.

O X hyemalis erat, densis ob
scura tenebris,
Aëre commoto, pluuiosaq; flana
tibus austris,
Cum defessa sopor mea membra
profundus haberet:
Ecce mihi in somnis offert se Mulciber atro
Terribilis vultu, uelut è fornace reuertens,
Perfusus sudore artus, ferrugine crinem,
Pulverea facie atq; oculis flammantibus horrens:
Treis secum famulos immania corpora habebat,
Nudos membra, atq; unoculos, vulgoq; Cyclopas
Recte

FERRARIA.

Recte appellatos, Steropes à fulgure, Brontes
 A tonitru, nomen sortitur ab igne Pyragmon:
 His comitatus erat, cum me somno usq; grauatum
 Talibus increpuit: Puer (inquit) inique, patrisq;
 Immemor & patriæ, cur tempus segniter istud
 Conteris? & pulchrum sine fructu prodigis æuum?
 Et patris interea retices nomenq; decusq;
 Ingeniumq; tui, fabros qui in pace gubernat
 Accingitq; suos ad opus, moderatur, alitq;
 Prouidus, & lætus sua reddere præmia cuiq;
 Infelix patrij cur non reminisceris agri?
 Vnde tibi hæc nemorum tam dira obliuio? quæ te
 Aequalisq; simul toties, mixtasq; puellas
 Ludenteis habuere? omnis cum frondibus arbos
 Luxuriat, uarijsq; adrident floribus agri?
 Num fontem & riuos per amœna uireta fluentes,
 Queis sine tota tui patriis Ferraria friget,
 Num loca es oblitus, queis diuûm lumina gaudent?
 Quæq; homines mage mirantur q̃ Thessala Tempe?
 Quàm suum & Elysium manes? Clementia cœli
 Illic tanta, & fertilitas, & copia rerum:
 Siccine contemnis patriam, patriosq; penates,
 Infelix puer? hæc Musis dignissima sedes
 Incelebris semper, semperq; ignota iacebit?
 Audi agedum, quæ pauca tibi curanda relinquo:
 Si sapis hæc memori mea pectore dicta reconde:

NICOLAI BORBONII

Est scribenda tibi Ferraria carmine, cunctis
 Quo ferri ignaris ars innotescat habendi:
 Ferri, inter tam multa metalla boniq; maliq;
 Fructum & perniciem, uitam exitiumq; ferentis:
 Quippe rudis tellus incultaq; scinditur illo,
 Aptaq; sit segetes homini præbere quotannis:
 Plantæq; & uites omni squalore resecto
 Annua cum folijs iuuenescunt dona ferentes.
 Ferro ædes tolluntur, & aspera saxa secantur.
 Humanos omneis ferrum conducit ad usus:
 Illo etiam ad cædes hominum & funebria bella,
 Vindictamq;, & iter mortis præsentius atræ
 Vtimur excusso tormentis, atq; lacertis,
 Pennatoq; etiam: nullum non robore ferri
 Patratur facinus, uis, stuprum, furta, rapinæ:
 Nec tamen in culpa est ferrum, set cæca libido
 Impietasq; hominum insignis, qui sponte ruentes
 In scelus omne, nouos astus artesq; nocendi
 Inducunt, furijs genijsq; hortantibus atris.
 Quod si fortè neges nobis parère superbus,
 Nosti quid patrijs mea possit in ædibus ira,
 Expertus satis es nostrum dudum ipse furorem,
 (Si memor es) tua cum flamma Bacchante cremaui
 Carmina, flagraruntq; domus pia tecta paternæ
 Funditus, atq; ubi nunc Ferraria cresceret herba,
 Ni pius ætherei uetuiisset rector Olympi,

Deuictus

FERRARIA.

Deuictus lachrymisq; tuis & amore parentis.
 Audisti quæ te iamdudum scire uolebam?
 Dixit, & in densas noctis se condidit umbras
 Cum famulis. Animo fuerant quæ dicta uoluto,
 Attonitus tanto monitu, & parere iubenti
 Constitui, idq; hodie, neq; enim rem longius istam
 Differri patiar, non quod tua Mulciber arma
 Vel tonitrum metuam tempestatesq; sonoras:
 At quia sopitum iuuat hoc recreare parumper
 Ingeniū, & me tollere humo, atq; adsuescere Musis,
 Et puerilem animum inflammare, & ludere uersu.
 Accingor, Tu summe faue pater optime rerum,
 Qui solus potis es nutu imperioq; fauere,
 Nempe deus, pucro uires mentemq; ministra.
VANDOPERAE locus est cuius Ferraria non
 Incumbens Barse fluuiio, septusq; uiretis, (men,
 Haud procul à turri, quam quondam Vandala pubes
 Struxit, ut historiae & ueterū monimenta loquuntur:
 Hinc & Vandoperæ facta adpellatio terræ:
 Hic nostra est (inquam) Ferraria: præsidet illi
BORBONIVS genitor, pia quem mihi numina
 Is primum perquirat eos qui cedere ligna (seruent:
 Et sudare diu, & norunt uibrare securim.
 Conducti in syluam ueniunt, hic fissile Robur
 Diuiditur cuneis, Acer, Ornus, Fraxinus, Ilex,
 Et Picea, & Fagus ucterum alitrix, ingemit Echo

NICOLAI BORBONII

Per syluam, struibus late loca plena tumescunt.
 Qui uero catus est lignator, quercubus omnis
 Abstinet, & Larice indomita, Buxoq; rebeli,
 Quandoquidem his carbo semper fit inutilis, & qui
 Accensus crepitat lauri instar, & exilit ardens,
 Mox moritur, frigescit opus, faber aestuat ira.
 Postquam magna satis lignorum copia uisa est,
 Est gens syluestris tenuisq; & paupere cultu,
 Sorte sua contenta tamen, patiensq; laborum:
 Hi quadam quasi censura ac ratione recensent
 Lignatoris opus, seriatimq; omnia lustrant,
 Et numero accipiunt, ne uel fallantur in ipso
 Reddendo carbonè patri, ne uel pater illis
 Plus pendat quàm sint meriti: dein quisq; patentem
 Vestigat sedem, prorsumq; humore carentem,
 Nam bene non coquitur carbo tellure in aquosa,
 Set fugit in cineres: quo fit sibi summa locorum
 Eligat ut prudens: sua sicco deniq; credat
 Ligna solo, qui deinde pyram lateq; patentem
 Congeriem struit & patula radice rotundam,
 Culmine pyramidi similem, mox fronde uirenti
 Faginea quernaq; tegit, cineresq; nigranteis
 Et pingues spargit, nec tum obruta ligna patefcunt.
 Atq; ubi tempus adest quo uult immittere flammam,
 Rima latet subtus certa atq; angusta, subestq;
 Hac iter in medium struis, atq; hac mittitur ignis.

MOX

FERRARIA.

Mox iterum rima hæc folijs terraq; tenaci
 Vndiq; stygatur, uento uia nulla, nec auræ
 Linquitur, ipse intus frustra permurmurat ignis
 Aëra disquirens, magnoq; fragore minatur.
 Hinc simul erumpunt tanta caligine fumi,
 Tam graue spirantes, quàm qui de faucibus Orci:
 Aut illi, quos (ut fama est) perterritus olim
 Misit in Alciden Cacus Vulcania proles,
 Raptor Auentino iamiam moriturus in antro.
 Huic operi septem soles totidemq; necesse est
 Impendat noctes uigilans, imbresq; futuros
 Præcaucat, flatusq; Austri cœliq; figuram
 Obseruet Pliadasq;: nihil pigra plaustra Bootis
 Hunc fallunt, nihil hunc fallit nimbosus Orion:
 Instabilem Lunæ faciem percallet ad unguem.
 Interea coquitur carbo, ipse subinde quiescit
 Carbonarius: hunc coniunx ubi Martius ales
 Præcinuit lucem, uisit, soletur ut ægrum,
 Alliaq; & cepas adfert oleumq;, salemq;,
 Atq; cadum uilli plenum, pinguemq; suillam:
 Hæc etiam noctes aliquot plerunq; marito
 Cum fesso uigilat, nec pernoctare grauatur
 Vnà, pulmentumq; coquens, renouansq; cubile,
 Euerrensq; casam, hanc humilem sibi strauera ante:
 Hanc habitat lætus, læta cum coniuge, ibiq;
 Cœnit, à cœna fabellas audit, & uitrem

NICOLAI BORBONII

Inflat, prærudibusq; modos integrat agrestis
 Articulis: stupefactarum tum densa ferarum
 Agmina conueniunt, hominemq; audire canentem
 Syluestrem Musam (dictu mirabile) gaudent:
 Capreoli, ceruiq; leues, damæq; fugaces,
 Raptioresq; lupi, uillisq; horrentibus urfi,
 Et uulpes, curuisq; timendi dentibus apri,
 Arrestis omnes mirabundæ auribus astant,
 Concordesq; fera, & cantu fera pectora mulcent:
 Non secus ac lenisse tigres Rhodopeius Orpheus
 Amphion ue sono blandæ testudinis olim
 Dicitur, & lapides duxisse in mœnia duros.
 Quin etiam nigris cum pallet nubibus ær,
 Cum tenebris media obscuris in nocte perhorret
 Telluris facies, tunc exaudire luporum
 Cæcorum rabiem solet, & diros ululatus:
 Deniq; ramatim uolitant lugubre canentes
 Foedæ & lucifugæ uolucres, striduntq; per umbram.
 Ille nihil motus, comprehensa lampade, diuos
 Inuocat, & sanctum Christi super omnia nomen,
 Adgrediturq; feras: fugiunt, perq; inuia lustra
 Attonitæ sua tecta petunt, notasq; cauernas.
 Quid memorem fossas & retia, se quibus ille
 Cum libet exercet? ceruus se hic implicat, illhic
 Incidit in fossam uulpes male uasra, lupusq;
 Pernicies ouium, æternus pastoribus hostis.

Quid

FERRARIA.

Quid modulos auium dicam, quos tempore uerno
 Audire est operæ pretium: Philomela serenam
 Flet noctem, ramoq; sedens quos fortè uiator
 Abstraxit, queritur fœtus, & flebile carmen
 Integrat, & mœstis implet nemus omne querelis.
 O felix uulgus nimium, sua si bona norit,
 Aerumnasq; graues animo tolerauerit æquo.
 O uulgus fucis longe felicius illis
 Qui nos compilant, & quos immanis habendi
 Est amor argenti, quos mundi gloria uexat,
 Qui carnis desiderium sensumq; sequuntur,
 Qui spernunt inopes, condemnant uera locutos.
 O gens, ô cunctis Erebi dignissima pœnis:
 Quid nostro hoc seculo, quid tempore spurcius isto?
 Nempe gregem summa debent qui pascere cura,
 Doctrinaq; decet quos præluce popello,
 Il uerum ignorant, uiolant, gaudentq; rapinis:
 Egregie imponunt nobis, animalia uentris,
 Et portenta hominum, qui fœdo mascula miscent
 Corpora concubitu, & uetitis complexibus ardent.
 Quis dormire Orcum dubitet? qui talia monstra
 Non uoret? ô homines, ô fors, ô tempora nostra,
 O furor irati & contempti numinis: ô quàm
 Multas tecum animas pessum das fœda meretrix
 Purpurea: ô infelix seclum, ô lachrymabilis ætas
 Ferrea, uel ferro peior quia durior ipso.

NICOLAI BORBONII

Quô rapior demens? quô me furor impulit? ad rem
 Vt redeam, septem interiectis carbo diebus
 Percoctus trahitur, fumusq; ignisq; residunt:
 Tum pyra detegitur rastris, mutata uideres
 Ligna, ut quæ fuerant paulò prius humida & alba,
 Arida & atra patent, nec sunt tamen igne minuta,
 Tanta manent, solumq; nouum sortita colorem
 Ingeniumq; nouum: superest auriga repente
 Adcurrat, (nam carboni nocet imber) equisq;
 Adiunctis plaustro uectet sub tecta fabrorum.
 De carbone satis: Nunc de fossoribus ordo
 Postulat ut dicam, set quæ puer ipse notauit.
 Hi sunt qui cura multa multoq; labore
 Materiem ferri effodiunt, & uiscera terræ
 Istibus inuadunt crebris, uenasq; requirunt
 Abstrusas, tornoq; trahunt & fune sub auras.
 Quod si fortè roges, quam cognoscitur arte
 Materiem quæ terra habeat, ferriq; fodinam
 Contineat: norunt pueri, nouère bubulci,
 Indicat ipsa soli facies subrusa, nec usquam
 Tam regio infelix ferrum quæ non ferat ulla est.
 At quæ materies solita est excellere, disce.
 Pondere quæ grauis est, fuluumq; imitata colorem
 Emicat, hæc certa est, hæc raro fusa fefellit:
 Hinc tibi feruilitas ferri promittitur ingens.
 Quæ uero leuis est pallensq;, absunitur igni

Persimilis

FERRARIA.

Per similis limo, & fornaci congerit atram
 Colluviem, missa frustra de follibus aura.
 Deniq; materies omnis de more lauanda est,
 Et quæ crassa nimis, quæq; indigesta uidetur
 Subijcitur prunis, coquitur, contusa minutim
 Abluitur lymphis apto currentibus alueo,
 Hinc ad fornacis radicem & limina fertur.
 Quadrata est ingens Barsæ prope fluminis undam
 Infabricata quidem moles, quam nomine dicunt
 Fornacem, structa est saxis uulgaribus, intus
 Sunt silices duri, quibus est mirabile robur
 Visq; resistendi flabris igniq; uoraci:
 Hic gemini folles à tergo immania spirant
 Terga bouum, uibrante rota, quam uersat aquarum
 Impetus adsidue, motantur, flantq; uicissim,
 Et flant, & reflant, alternis motibus æqui.
 Adcubat hic Fusor, sic illum nomine dicunt,
 Excipit hic solers massam, quod fusile ferrum
 Dicitur, atq; regit uentos, lituisq; prehensis
 Ferreis emungit squamas, & perdomat ignes:
 Seligit impurum puro, noctesq; diesq;
 Peruigilans, homo durus, & omnia ferre paratus:
 Hunc uix sesquihoram toto dormire bimestri
 Continuum esse nefas perhibent, quo tempore fornax
 Visceribus manet integris, follesq; supersunt
 Fortes, qui fessis succurrant fratribus, & qui

NICOLAI BORBONII

Fornacem renouent, atq; ignis ut acrior instet:
 Hic riuis fluitat ferrum, sæuoq; boatu
 Stricturas uomit, & piceo cum turbine flammæ,
 Ingenteisq; globos, quos lambere sydera credas:
 Haud aliter quàm sulphureis ardoribus Aetna
 Cum fessum latus incaustum sub pondere tanto
 Nititur Enceladus motare, atq; impos anhelat,
 Fit tonitru, exuperant flammæ, circumfremunt æquor.
 Carbonem interea qui materiemq; ministret
 Fornaci, simul ac uasto decreuit hiatu,
 Fusori comes est, is in ipso culmine custos
 Vir stabulat uigilax, uultuq; habituq; Charonti
 Persimilis, qui cum artifices qui plurima fingunt
 Vasa luto primum tornatim: deniq; formis
 Infundunt ferrum: quin & (mirabile uisu)
 Bombardæ constant, ita enim monstra illa uocantur,
 Dæmonis inuentum stygiæ, furor ira q; diuin.
 Mulciber his primos dum Teuthonas instruit armis:
 Atq; pilas, quibus & muri quatuntur, & urbes
 Aequantur turresq; solo, robusta teruntur
 Corpora, flammiferi nimirum fulminis instar
 Hæc tormenta uolant, referuntq; tonitrua bombo.
 Exin massa recens quæ de fornace petita est,
 Germanum ferrum nondum meret illa uocari:
 Est igitur qui mox recoquat, uastaq; secundo
 Fornace emendet, faciatq; plicatile ferrum

Congestū

FERRARIA.

Congestum in globulos: succedunt protinus acres
 Ipsum qui extenuent poliantq;: his ferreus ille
 Malleus est ingens, quem maxima tollit aquæ uis.
 Calfaciunt iterum impigri, uersantq; per ignes
 Forcipibus duris ferrum, candensq; paratis
 Immergunt lymphis: Chalybes imitantur, apud quos
 Bilbilis est amnis, qui ferrum temperat, & qui
 Ductilius reddit, fabricandisq; ensibus aptum.
 Perdomitum flammis rapiunt, portantq; sub ictus
 Terrificos, quibus & regio strepit omnis, & æther,
 Et montes circum, & late nemora alta resultant.
 Mirifice hic massam extendi, duciq; uideres
 In tenues longasq; trabes, ceram esse putares.
 Egregie uero contusum & rite politum
 Officium patris est æqua perpendere lance
 Exacta hebdomade. Adcurrunt lignator & unâ
 Carbonarius, & fossor, fusorq; fabriq;
 Conueniunt hilares omnes, ut certa laborum
 Præmia percipiant, contenti à patre recedunt.
 Is ne quem imprudens fraudet mercedis honore,
 Scripta habet in libro rationum cuncta suorum
 Nomina, se falli non uult, nec fallere quenquã:
 Sic habet in promptu quod quisq; labore meretur
 Vt digitos unguesq; suos: glomerantur in unum
 Mox illi ære graues, exhaustaq; membra labore
 Solantur dapibus, ludo uinoq; calefcunt:
 Præbuit hic socio rodenti turpiter ossa,

NICOLAI BORBONII

Ille iacet somno pressus, uinoq; sepultus,
 Mixta uomens misero ac eructans allia Baccho:
 Implentur clamore ædes, confusa profectò
 Colluuiò, simul hic omnes uario ore loquuntur:
 Hic cernas Lapithas, pateras cursare, manusq;
 Subuerti mensas, effundi sæpe cruorem:
 Sic post uina solet sæuire ignobile uulgus:
 Ac ita fit tandem, ut quod uel sudoribus illi
 Nocturnis peperere sibi, peperere diurnis,
 Hauriat una dies, & multa sequatur egestas.
 Quid mirum? procerum uitam moresq; sequuntur,
 Sopitis etenim sic grex pastoribus errat.
 Ne tamen hic peccent, sopitos dicere nolim
 Esse istos uentres, nam quid uigilantius illis
 Redditi in augendo, defendendisq; suarum
 Rerum imposturis? inculcandisq; popello
 Deliramentis hominum, tricisq; dolisq;?
 O me imprudentem nimium, cur talia dico?
 Inconsultus homo temere molitur, & audet
 Omnia, prudentem facti non poenitet unquam:
 Horrida nil timeo metuendæ fulmina Lerne,
 Nil metuo longas graueolentis carceris umbras,
 Nil metuo flammam, qualem nec Mulciber unquam
 Viderit: ô miserum atq; infausto sydere natum
 Borbonium, ô miserum puerum, quid uera profaris?
 Cur non dissimulas? cur tam tibi libera lingua est?

Cur non

FERRARIA.

Cur non conuiues? cur non blandiris ubiq?
 Cur non das operam lucrando stulte fauori
 Istorum procerum? cur non te respicis ipsum?
 Cur non Hippocrati, cur non das legibus amens
 Humanis operam, ut possis euadere diues?
 Viuere securus, preciosa ueste nitere?
 O me infelicem puerum, quem nulla cupido
 Vexat opum, quem nullus amor sceleratus habendi
 Sollicitat: satis est Virtus, satis unica Virtus:
 Vna satis Virtus, & mens sibi conscia recti:
 Præterit ut uentus mundi illectantis imago,
 Transuersosq; agit, & specie deludit inani.
 Hactenus est perstricta breui Ferraria tractu:
 Multa ego de ferro prudens miranda reliqui,
 Plurima subticui, quæ prouectum ipsa poëtam
 Poscere sunt mihi uisa, & sesquipedale uolumen:
 Quod lusi pueris lusi, meliora supersunt
 Quæ premimus, nec (spero) bonis ingrata futura.
 Interea scioliq; susurrionesq; nefandi,
 Qui cum nil præstare queant, aliena reprendunt,
 Arcadicæ pecudes, & pondus inutile terræ,
 Rumpantur, patremq; suum te Zoile uisant.
 Vos igitur pueri per summum obsecro tonantem,
 (Qui natum in terras cœlo demisit ab alto,
 Ut nos mortifera primorum labe parentum
 Ablucet fœdos, & libertate bearet:
 Utq; suo nostras animas à faucibus Orci

NICOLAI BORBONII

Sanguine seruaret moriens, cœloq; locaret,
 Et faceret reges, fidei per nobile donum.)
 Vos (inquam) ô pueri ueniam date, parcite uestro
 BORBONIO, paruumq; boni et puerile poemâ
 Consulite, hæc fuerint nostræ præludia Musæ.

Ferrariæ Borbonianæ finis.

Δόξα τοῦ θεοῦ καὶ χαίρει.

STEPH. PILOSTII BRIXII.

Dulcia quisquis amat, sunt hic dulcissima lector:
 Utile si mauis, utile cernis opus.
 Quod si utrunq; uoles, opus hoc utroq; refertum est,
 Quo pascas animum, quoq; disertus eas.
 Borbonius noster sic miscuit utile dulci,
 Temporis ut nostri iure uocetur honos.

Γιλβέρτου τοῦ δούχου.

Fleuerat ante suas dotes diuina poësis,
 Et Latonigenæ iura sepulta dei:
 Illi Borbonius decus oræ Lingonis ingens
 Pro luctu & lachrymis reddidit omne decus:
 Is prius indigno fœdatus carmine lauros
 Ornat, & antiqua fronde uirere facit.
 Inuidet hanc sortem germanæ, fertq; moleste
 Rhetorice, infelix cur ego spernor? ait.
 Borbonius mœstam exhilarat facundus, & ambas
 Ex æquo instaurat nobilitatq; deas.

CLARISSIMO AC ERUDI-
tissimo uiro Nicolao Borbonio,
Ludouicus Carinus S. D.

V M multum mihi debere te fateâre
uir eruditiss. quod operâ meâ qualem-
cunq; in edendis epigrâmatibus tuis tibi
præstiterim, intellego omnium mortali-
um longe esse gratissimum, qui beneficiû accepisse, cum
summum dederis, præ te feras. Siquidem hoc nomine ipse
tibi plurimum debeo, quod mihi copiam eorum feceris,
tantiq; esse putaris, cui tutò factus tuos committeres.
Quibus publicandis utinam ita præstissem, ut operam
meam tibi probarè: certe sedulo aduigilaui, ut quam
emendatiss. quoadeius fieri potuit, in manus studioso-
rum peruenirent. Quod si non assecutus sum quod uo-
lebam, at uoluntatè probes necesse est: cum in magnis
uoluisse sat sit. Horum lectione amoenissima iucundissi-
maq; adeò recreatus exhilaratusq; sum, ut omnem mo-
lestiam ac miseriam, quam hac hyeme ex rebus meis
parum secundis, imò tristiss. acerbissimisq; contraxe-
ram, ex animo expuerim, meq; totum recollegerim.
Nec dubito, qua felicitate scripta sunt (sunt enim festi-
ua, iocosa, tersa, uenusta, elegantia, arguta, plena sali-
bus, ac omni uenere scatètia) quin apud omnes doctos
magnam laudem ac fauorem tibi sint conciliatura. Qui-
bus si arriserint, ut certe arridebunt, non est quod re-
liquum literatorum uulgus metuas: qui nimis audacter

NICOLAI BORBONII

ac temere de doctis, quorum scripta & orationis lumina ac uirtutem non intelligunt, iudicium ferre solent: Ec cum se eò eruditionis peruenire posse desperent, inuidia moti, doctorum uigilias carpunt, studioq; obstant, cum potius eorū lucubrationes, per quas proficere possint, laudibus in cœlum ferre, exosculari, suspicere ac admirari deberent. Illorū peruersum iudicium siue morbū libidinemq; insectādi aliena scripta, cum ipsi nihil dignū eruditis auribus cudere queant, tam te oportet cōtemnere, quā culicem elephantus, illisq; laqueum mandare, καὶ οὐ νόθαλας ἀπὶ τῶν αἰῶν τέλλειν. Hæc enim est infelicitas huius temporis, quo hæc pestis præclara ingenia non aliter comitatur quā umbra corpus. At ea non deterruit duos in re literaria proceres Budæum & Erasmus, cum quidem male feriati homines, illius dictionem ut duram & parum apertam, huius uero ut humilem et nimis facilem calumniarentur ac contemnerent, quo minus præclarissima opera, quæ posteris admirationi erunt, absoluerent: cum uterq; magnus ac suspiciendus sit, etsi longe inter se diuersis dotibus. Quos uiros si illa ætas tuuisset, qua Demosthenes uel Cicero in concionibus reagnarunt, an non alter grauitate sententiarū ac pondere uerborū, ingenijq; acumine Demostheni par fuisset: alter uero copia orationis ac perspicuitate cū Cicerone certasset? Sic planè sentio cū in his literis, tempore

FERRARIA.

pore tam barbaro, quo uterq; studijs deditus, librorū copia ac præceptoribus destitutus, improbo labore, suoq; Marte tantum promouerint, ut iam cum summis oratoribus de palma contendere possint. Idem ego de tuo ingenio sentio, qui si eo tempore quo poësis apud Rhomanos florebat, uixisses, nec Ouidio nec Martiale inferior euassisses: quorum uirtutem ac uim nūc tam feliciter imitaris, ut tantū non eam consequaris ac exprimas. Quare maxime uirtute uates perge hoc seculū nostrū tuis carminibus illustrare, tibiq; immortalē gloriam honesto studio quærere: nec cōmitte ut æmuli, si qui extiterint, te à studio musico omnium pulcherrimo abducant: Hoc uno te consolans, quod etiam olim summa ingenia extraq; omnem aleam posita, hanc pestem effugere non potuerint. Non enim defuerunt (ut nosti) quibus Cicero displiceret: quibusdam (si dijs placet,) etiam patuinitatem redolebat Liuius: habuit & ingeniorum deus Homerus suū Zoilum. At hi omnes male perierunt, illorum uero gloria nullo seculo consenescet: set indies magis accrescet, quo magis intellecti fuerint. Hoc idem accidet nostri temporis uutiligatoribus, nulla alia re doctis quàm ut doctis obstrepant ac negotium faceßant. Set ualeant illi in malam crucem, qua digni sunt, ut cum coruis crocitent, ne doctis molesti esse pergant. Caterum dici nō potest, quàm gratum mihi accideris

N I C O L A I B O R B O N I I

epigrāma tuum quod in Grynæum nostrū, Musarum
deliciū lusisti, in quo teipsum mihi uideris superasse.
Est uir dignus, si quisquā alius, qui cū amicitie fœdus
ineas, siue mores, siue candorē pectoris pietatemq; siue
eruditionem spectes. Mittā id ad eum proximo nun
cio, scio haud ingratum fore, et si sit ab omni populari
aura laudeq; captāda procul remotus. Quis enim nō
uelit ab hoc uiro laudari, cui Musa dedit ore rotundo
loqui? nisi sit usq; adeo cornea fibra, ut prorsus nulla
laude tangatur. D. Ioanni Ginoliaco, D. Iacobi Gale
otti inclyti herois filio, alūno tuo, a dolescenti genero
sisimo, omnibusq; animi ac corporis dotibus cumula
tissime prædito, me etiā atq; etiā cōmendato. Quem
tibi fauore superū Mæcenatem contigisse dici nō po
test quā gratuler, quod sperem, quemadmodū tu ani
mum illius uirtute ac literis ornas, ita ipse te sit orna
turus lauto ac opimo aliquo sacerdotio, quo in poste
rum facilius Musas tuas, quibus ipsum totumq; eius ge
nus, dijs superis misces, excolere queas. Hunc si nobis
superi incolumem conseruauerint, & eo pede quo coe
pit in studijs te duce perrexerit, futurum est breui, ut
ad utriusque linguae fastigium, ad quod, plenis uelis
nunc contendit, perueniat, longeq; illustrior eruditio
ne quā genere, licet clarissimus sit, euadat. Vale uir
eruditissime, & amantem redama. Parisijs, quinto ca
lendas Martij. M. D. XXXIII.

NICO

NICOLAUS BOR

BONIVS PORCINIO

SVO S.

I Deus opt. max: rerum omnium au-
thor est & caput, omnia principium
suum agnoscant oportet, nempe deum
ipsum, qui ex nihilo creauit uniuersa.

Homines autem rationis participes, ad imaginem dei
facti, quasiq; principes cæteris animantibus constitu-
ti cum sint, eos summa ope niti oportet, ut præcepta
dei omnibus modis quoadeius fieri poterit, obseruen-
tur, utq; secundum ea uiuatur: tametsi id uiribus no-
stris præstare non possumus, nisi deus ipse fauore suo
nobis anteuerterit, fidem instillans: siquidem fides
opus dei est, teste Ioanne capite sexto. Sint ergo pu-
ra corda nostra, longeq; semota ab omnibus huius se-
culi inquinamentis: quod fiet commodissime, si con-
fessi fuerimus delicta nostra deo, in quem peccauimus.
Mitis est clemensq; adeo, ut saluos faciat, quicunque
nomen eius inuocarint. Qui uero in delictis suis in-
dormiscunt, quasiq; obbrutescunt, quid aliud ij quàm
iram sibi in diem iræ cumulant? Proinde recipiendus
est nobis CHRISTVS princeps noster in
cordibus nostris: idcirco danda est opera, ut digni ab

Q

illo reperiamur, in quibus habitet. Qui uolunt hospitio magnatem aliquem terrenum recipere, quid non agunt, ut domi niteant omnia? Nos regem non terrenum, sed cœlestem, non hominem, sed immortalē recipere uolumus, ecquis erit nostrum tam cæcus animi, tam salutis suæ negligens, qui principem lucis nolit splendide accipere? Stat sententia, in animam maleuolam non ingreditur sapientia. Sapientia scilicet diuina, quæ homini non carnali, sed diuino & spiritali, hoc est ei qui in CHRISTO renatus est, per fidem, sese indulget amplexabilem. Neque enim hoc loco sapientia humana intelligenda est, quæ utique mera apud deum stultitia est: cum alioqui permulti sint eloquentes & docti, & philosophi, qui nihil minus quàm diuinam illam sapientiam cognouerunt. Porro dei sapientia non aliunde melius disci potest, quàm ex ipso fonte, nempe ex sacrarum lectione literarum. Set hæc hætenus ad caput epistolæ tuæ: quæ reliqua sunt eius propositi unà fusius explicabimus. Scis quid amico nostro Samio acciderit, unde non est quod mireris, quid tandiu solus egerim, clausus in cellula:

Adflctus uitam in tenebris luctuq; trahebam,
Et casum infontis mecum indignabar amici. Vbi
mihi uidebor hunc luctum satis eluxisse, isthuc me recipiam.

cipiam. De conditione nostra, quod scribis te appri-
me auere cognoscere, longe secus accidit, ac tu & ego
sperabamus. Quamquam iam

Specula fortunæ adfulget melioris, & iri

Exemptum uarijs me propè cerno malis.

Quid ni enim epistolam uersibus claudam, præ-
sertim cum delectari te carminibus nostris nouerim,
id'que sæpenumero fieri etiam à doctissimis uiris ani-
maduerterim? Set nondum hic finem faciò. Nam ne-
scio quo modo fieri sentio, ut dolor meus leniatur, sen-
simq; quasi euanescat, dum tibi scribo. Duo saxa nus-
per uidi, unum apud Turnonium in parietem inser-
tum ædiculæ in uineis secundum Rhodanum sitæ: Al-
terum in suburbio Valen. in æde D. Felicis, utrun-
que pulcherrimū, & latinis ijs'que antiquissimis cha-
racteribus uisendum. Turnonianū omnino sic habet:

D. M.

IMP. CAES. DIVI
TRAIANI PARTHICI
FIL. DIVI NERVAE
NEPOTI TRAIANO
HADRIANO AVG.
PONTIF. MAX. TRIB.

POTEST. III. COS. III.
II. RHODANICI
INDVLGENTISSIMO
PRINCIPI.

Valentinum tale est.

D. & M.

MEMORIAE AETER.
PETRONI CASTI VET.
MISSI HONESTA
MISSIONE EX LEG.
PRIM. MIN. EX OPTIO-
NE PROC. DVCE NARB.
ET VITALINIAE FLORAE
CONIVGI EIVS
VIVI SIBI PONEND.
CVRAVER. ET SVB
ASCIA DEDICAVE.
RVNT.

*Non dubito quin hæc tibi grata futura sint homini
antiquario, rerumq; priscarum admiratori summo.
Nactus sum & nomismata aliquot eximie notæ, set
ea & eius generis multa tecum breui communicabo
faucibus*

fauciente C H R I S T O opt. max. Ne semper
per quod nihil tecum nuger conqueraris, en simul omnes
meas Nugas, præterquam quas quotidie parturio,
ad te mitto: ut animum tuum satiem. Lutetiae, in
gymnasio Bellouaco. Ioan. Galeottus, et Ioan. Darnarius
meus, imò noster, quid enim non commune inter
nos? multum te saluere iubent. Baptista Salazarus,
adolescens indolis probæ, grece tibi scribere meditatur.
Is dictu mirum quanto studio literas amplectatur
elegantioreis: set ita tamen, ut sacris præcipue
delectetur. Rursus uale, *Εὐχαι
μοι κεφαλῇ, & plures
nugas expecta.*

NICOLAUS BORBONIVS

Ad libellum suum.

*Ipse dari flammis moriens Aencida iussit
Virgilius, quæ non pulchrius extat opus:
Cur te igitur talem patior superesse libelle?
Quo nihil est rudius, nil puerile magis?
Tot calamis, tot censuris, tot deniq; nasis,
Tot manibus mauis quàm perijsse semel.
Quid? prodis? at crede, breui prodisse pigebit,
Teq; domi (ah serò) continuisse uoles.
Sic pulli implumes perduntur, amore uolandi
Cum migrant nido matre dolente suo.*

Γὰρ ἐγγίφθω λυβέ.

BASILEAE, PER AND. CRATAN
DRUM, MENSE SEPTEM
BRI, ANNO M. D.
XXXIII.

